

Deze "Kroniek van het Huijs ter List" is overgenomen uit "Journal des Petites Affiches" weekblad voor het Arrondissement Leuven 21 mai 1966.
 Uitgever: Van Linthout Diestse straat 26 Leuven

KRONIEK van het HUIS ter LIST te NEDEROKKERZEEL 1124 - 1781.

CHRONICON DOMUS LISTANÆ.

De Antwerpse Sint-Michielsabdij der orde van Premostranten kwam in 1124 tot stand na de overwinning die de heilige Norbertus behaalde op de ketterij van Tachelinus. Zij werd de moederabdij van deze van Averbode, Tongerlo en Middelburg.

Behalve de uitgestrekte domeinen welke de abdij bezat genoot deze het patronaatsrecht over negen parochies waaronder Nederokkerzeel, ongeveer twaal kilometers ten zuidwesten van Leuven. Sedert de XIII^{de} eeuw had de abdij er een heerlijkheid "insigne praetorium" (1) een voorname residentie en een cijnshof. Van de hertog van Brabant Jan I hadden de Sint-Michielsheren er het recht verworven een meier en zeven schepenen aan te stellen, zodat zij ter plaatse hun invloed lieten gelden in de persoon van hun abt of diens vertegenwoordiger : de provisor van het "domus Listanae" - Het huis ter List - dat aan de noordkant van Nederokkerzeel in zijn sloten gelegen was.

De dorpsheerlijkheid van Nederokkerzeel tevoren steeds aan aparte heren verpand geraakte vanaf 1681 bij uitspraak van het Souvereine Leenhof van Brabant aan de abdij toegewezen. Sedertdien werden de prelaten van Sint-Michiels na hun mijtering ook aangesteld als heren van Nederokkerzeel. Uit een vrij uitgestrekt domein trok de abdij een behoorlijk inkomen, waarbij ook nog dienen gevoegd te worden sommige rechten die de kloosterlingen inden te Korbeek-Dijle, waar zij eveneens sedert de middeleeuwen een cijnshof bezaten. Zoals ook te Nederokkerzeel moesten zij daar ook in de onderhoudskosten van de kerk en de pastorij tussenkomen, wat niet zonder moeilijkheden geschiede. De belangen der abdij van Korbeel-Dijl werden eveneens waargenomen door de provisor van List daar dit huis, daar dit huis haar naastbij gelegen nederzetting was, wat van levensbelang was in een tijd waar de verbindigen langs slechte wegen moest gebeuren.

De provisor van List Milo van den Stock licentiaat in de godgeleerdheid die van 1642 tot 1654 zijn ambt behartigde legde gedurende deze periode een kroniekje aan (2) waarin bijzonderheden voorkomen welke door zijn opvolgers werden voortgezet. De latere provisor Bernard De Bruijn welke het ambt beklede vanaf 1761 tot aan zijn overlijden in 1786 vatte in 1772 het relaas samen van zijn "Chronicon Domus Listanae" (3). Daar hij er tal van bijzonderheden aan toevoegde en vervolledigde met de voornaamste gebeurtenissen waarvan hij vaak persoonlijk ooggetuige was, moesten wij de voorkeur geven aan deze tekst.

Deze kroniek (papier, formaat 38 x 16 cm onder perkamentern band) bevat 78 folio's. Het is een belangrijk document o.a. voor de geschiedenis van de voorname Antwerpse Abdij, voor de plaatselijke geschiedenis, voor de folklore uit die tijd. Zij bevat gegevens die een meer

verduidelijkt beeld geven van het leven op het platteland dat ons vaak voorgesteld wordt in vorm van clichés.

De welwillende lezer zal er ten slotte heelwat boeiends uit vernemen nl. betreffende de oorlogen; rampen enz. maar ook aangaande de eigenaardige volksvermaken, inhalingen en andere heuglijke voorvallen waarvan een aloud dorp een voorwerp was.

Door publikatie dezer kroniek menen wij vooral dienst te bewijzen aan diegenen welke de voorhandige gegevens, hoe bescheiden ook, inverspeide studieën zullen kunnen benuttigen.

Wij achten het nuttig voor de lezer deze in het Vlaams opgestelde kroniek te beginnen met de Latijnse lijst van de abten zoals vermeld in de aanvang van het document.

J. de Kempeneer
Secretaris van de Geschied en Oudheidkundige Kring
voor Leuven en omgeving.

1

2

-
- (1) C. VAN GESTEL. Historia sacra et profana archiepiscopatus Mechliensis T.I. Haege Comitit, 1725, p.111.
(2) Vetus Chronicon Domus Listanae ab anno 1447. per eruditiss. Dnum Milonem Van der Stock. Kerkarchieff Nederokkerzeel, Sect. C.I.
(3) Chronicon Domus Listanae sive ejus memorabilia collecta per eruditissimum Dominum Milonem Van der Stock, provisorem simul ac pastorem et S.T.L. nec non per successorem suum diligentissimum Reverendum Dnum Provisorem D. Theodorum Van de Velde et a D^o Provisore Bernardo De Bruijn renovata et augmenta A^o 1772. Kerkarchieff van Nederokkerzeel. Sect. C, 2.

Catalogus
Abbatum Sti Michaëlis qui usum mithrae non habuerunt,
ab A° 1123.

1. B (eatus) Pater Waltmannus, factus abbas 1123, qui obiit A° 1138.
 2. Emelinus, qui obiit A° 1161, 29 7bris.
 3. Alardus, obiit A° 1162, 1 7bris
 4. Thibaldus, obiit A°..... er resignaverat A° 1171.
 5. Richardus, obiit resignavit A° 1188.
 6. Walterus de Stripe flander, obiit A° 1192, 9 9bris.
 7. Helyas, obiit A° 1199 24 decembris.
 8. Giselbertus, obiit A° 1205, 6 8bris.
 9. Hugo, obiit 1208, 7 januarii.
 10. Arnoldus de Erps, factus abbas A° 1210 et postulatus A° 1219 abbas Bonae Spei, deinde ad suos reversus A° 1230, eis denuo praefuit 8 annis, obiit 1239. 1 julii.
 11. Hermannus, obiit A° 1230, 1 julii.
 12. Segerius, ex pago de Baelen, obiit eodem anno, 24 9bris.
 Arnoldus de Erps qui supra, pro 2da vice.
 13. Eggerius, obiit A° 1244, 31 januarii.
 14. Gerardus de Lira, obiit A° 1258, 13 junii.
 15. Joannes de Lira, obiit resignavit, obiit A° 1272, 11 9bris.
 16. Aegidius de Biervliedt, flander. et Praemonstrati professus per annos 18, hic factus abbas, qui cum 7 annis rexisset hane abbatiam, electus est abbas Praemonstratensis, totiusque candidi ordinis generalis, quam dignitatem cum post triennium abdicasset, Praemonstrati obiit A° 1286, 16 julii et sepultus est Praemonstrati.
 17. Henricus de Mechlinia, obiit A° 1300, 6 8bris.
 18. Godefridus de Waerloos, obiit A° 1328, 11 januarii
 19. Guilielmus de Cabeljeau Bruxellensis, ex abbatia Tongerloensi assumptus, obiit A° 1341, 25 9bris.
 20. Guilielmus Lympiaes, Antverpiensis, obiit 1353, 11 8bris.
 21. Martinus Loijs, Antverpiensis, obiit 1372, 26 januarii.
 22. Guilielmus Brulocht, Antverpiensis, obiit 1390, 31 8bris.
 23. Petrus Breem, Antverpiensis, obiit 1413, 22 aprilis, Hic aedificavit ecclesiam Sti Michaëlis.
 24. Alardus Terlinck, obiit 1452, 6 7bris. Fuit A° 1400 vic. gener.
 25. Joannes Fierkens, Antverpiensis, qui primus usum mithrae et annulli obtinuit A° 1459, obiit 1476, 19 januarii. Hic aedificavit ecclesiam Sti. Michaëlis sicuti nune 1773 adhuc extat.
- Nota: Hic Arnoldus abbas inter 23 et 24 interfuit A° 1415, 4 9bris. foederi unionis inter Ambantes et Limburgenses inito.

Catalogus
Ampliss. ac Reverendis. Dominorum
Abbatum insulatorum ecclesiae Sti Michaëlis Antverpiae.

25. Ampliss. D. Joannes Fierkens, Antverpiensis, fuit primus Abbas. insulatus, qui obiit 19 januarii A° 1476, regim. 23
26. Ampl. D. Andreas Achtenbijt ex Hoogstraten, obiit 14 xbris 1478.
27. Ampl. D. Joannes Robijns, Mechliensis obiit 17 julii 1486.
28. A. D. Joannes De Weert, obitt 18 mejj 1499.
29. A.D. Jacobus Elsacker, obiit 28 7bris 1505.

30. A.D. Jacobus Embreghts, aedificavit turrim, obiit 19 julii 1514.
31. A.D. Stephanus a Thenis, Hoogstratanus, obiit 9 9bris 1518.
32. A.D. Cornelius De Mera, obiit 26 januarii 1538. Hic abbatiam pro majori parte reaedificari curaverat anno 1525.
33. A.D. Gregorius De Hagis, obiit 1 febr. 1562.
34. A.D. Cornelius Emerici, obiit 26 feb. 1563.
35. A.D. Guilielmus De Greve, obiit 15 7bris 1581.
36. A.D. Emericus Andreae, Hoogstratanus, factus abbas post tumultos Belgicos 1587, jam per 6 annos vacantem, obiit 30 aug. 1590.
37. A.D. Dionsius Feijten, Lovaniensis, qui ortum duxit ex Nederockerseel, ubi multos habuit amicos et consanguineos, ubi factus abbas A° 1592 et obiit jubilarius, 13 7ber 1612, aetat. 75. Nota: ab A° 1609 et antequam sub A. D° Dionisio Feijten erat in ecclesiae Sti. Mich. Coadjutor abbatibus R. Adm. D. Norbertus van Rotthem.
38. A.D. Christianus Michaëlis, factus abbas 28 febr. A° 1613, qui obiit 4 martii 1614, aetat. 33.
39. A. ac R.D. Matthaëus Irselius, professus abbatiae Middelburg. Factus abb. 27 maii 1614, aetat. 72, qui ab haereticis multa perpressus, post vitam sancte et religiose peractam et summum altare aedificatum, obiit jubilarius 15 julii 1629, aetat 88.
40. A. ac R.D. Joannes Chrisost. van der Sterre, Silvaeducensis, factus abbas 7 octob. A° 1629 et quondam vic. et visitator generalis, obiit 28 julii 1652, aetat 62.
41. A° ac R.D. Norbertus van Couwerven S.T.L. factus abb. 21 xber 1652 et quondam vic. et visitator generalis. Feelt capsam argenteam Sti. Norberti, obiit 9 7ber 1661, aet. 64.
42. A. ac R.D. Macarius Simeomo, S.T.L. factus abbas A° 1663, 8 april. et quondam vicarius et visitator generalis. obiit A° 1676, 12 april. aetat 59.
43. A. D. Hermannus Josephus Van der Porten, factus abbas ex praeposito monialium, 11 januarii 1677, obiit 19 julii 1681, aetat 41.
44. A.D. Gerardus Knijff, factus abbas in febr. 1682 et A° 1684, 5 maji. Deputatus statuum Brabantiae, obiit 21 januarii 1687, aetat 45.
45. A. ac R.D. Joannes Chrisostomus Teniers, factus abbas A° 1687, 19 maji, aetat. 34, quondam vicar. et visitator generalis, qui post annos 23 obiit 30 9bris 1709, aetat 57. Hic circiter 7 annis sedes vacabat.
46. A. ac R.D. Joannes Bapt. Vermoelen, factus abbas 29 xbris A° 1716 et obiit 29 julii 1732, aetat 67.
47. A. ac R.D. Franciscus Ignatius De Lams, factus abbas 2 sept. A° 1732, aetat 52 et obiit 11 januarii 1738, aetat 58.
48. A. ac R.D. Josephus Van der Boven, factus abbas 28 april 1738 et obiit 13 7ber 1748, ille fuit hic primus tamquam Toparcha de Nederockerseel introductus.
49. A. ac R.D. Joannes Chrisostomus Sammels, factus abbas 4 maii 1749 et obiit 10 octob. 1753.
50. A. ac R.D. Jacobus Thomas, factus abbas 19 januarii 1754, deputatus Statuum Brab. 15 aprilis 1761 et obiit 25 junii 1762, aetat 60.
51. A. ac R.D. Antonius Varendonck, factus abbas 16 7bris A° 1762; aetat 54, deputatus Statuum Brab. pro tribus annis 15 julii 1768 et obiit 8 xbris 1771, aetat 63. Quorum memoria in benedictione sit.
52. A. ac R.D. Marcellus De Vos, factus abbas, installatus 30 april 1772, aetat 65. cui concedat D.O.M. longevam et pacificam in plena sanitate vitam et salutem aeternam, Obiit jubilarius 16 meert 1781, aetat 75.
53. A. ac R.D. Guilielmus Franciscus Rosa, abbas installatus 6 7bris 1781 et 9 dito infulatus, aetat 50, cui etiam concedat D.O.M. ut supra; obiit in domo Listana 26 7bris 1786. aetat 55 et 6 hedd. (siet voord. in Chronico 1786).

54. Rejecto jugo Caesareo Josephi 2di ast nondum tota Patria devicta per Statum Brabanticum, constitutus est abbas et proclamatus, Amp. ac Reverendissimus Dominus Augustinus Poorters, 13 martii 1790, S.T.L. est installatus 15 aprilis et infulatus in Abbatia nostra, in festo translationis S.P. Norberti, aetat 51.

**Catalogus
Reverendorum D.D. Pastorum
in Nederockerseel
ab A° 1567.**

Dit jaer was alhier pastor van Nederockerseel den eerw. Heer Joannes Madoels Can. der abdij van St. Michiels gelijk allen de naervolgende.

Heer Gielis Gottignies is alhier pastoor geworden A° 1589 oft 1591 en gestorven A° 1604.

Heer Arnoldus van der Goes is pastor geworden A° 1604 en naer een jaer pastor geweest sijnde, prior geworden van onse abdij A° 1605.

Heer Augustinus Hooghschaert is pastor geweest van het jaer 1605 tot 1608 en daer naer pastor geworden in Sandtvliedt en gestorven 1639.

Heer Guilielmus van den Bosche is pastor geweest ab A° 1609 tot 1612 en daer naer prior geworden in onse abdije en daer naer pastor in Minderhout en gestorven A° 1626 .

Heer Franciscus De Schott is van pastor in Borsbeecke alhier pastor geworden A° 1612 en gestorven alhier A° 1617 4, 8^{bris} aetat 38.

lisHeer Jacobus van Hertsen is pastor geweest ab A° 1617 tot 1650, dog heeft hier maer geresideert tot 2 aug. 1638 als wanneer hij (naer dat hij sijn selven door het heropbouwen van sijn pastorijs A° 1622 als oock door de quade economie 't eenemaal geruineert hadde) ten leste naer d'abdij is vertroocken en aldaer nogh 12 jaeren archivist en chijsmeester geweest sijnde, jubilaris is gestorven A° 1650, sijnde tusschen dien tijt van 12 jaeren alhier deservitor op de pastorijs, den eerw. Heer Fredericus Gallaeus S.T.L. en wirt oock van de gemeijnten pastor genoemt en schreef oock soo.

Heer Milo van der Stock S.T.L. is naer alhier op het hujs ter List 8 jaer proviseur geweest te hebben, A° 1650 alhier pastor geworde van Nederockerseel en te saemen oock nogh provisor gebleven tot 2 X^{ber} 1653 en daer naer heeft hij pastor sijnde nogh provisor te samen geweest ab A° 1666 tot 1669 en daer naer aldus wederom voor sijn derde mael ab A° 1677 15 meert tot 1682 in april en voorts is hij maer enckelijck pastor gebleven en naer sijne pastorijs gaen wonen met sijne dienstmaerte, Susanna Custodis (quesula o.p. quae obiit 21 mej 1686) in april 1682 en is aldaer gestorven 16 meert 1689. Ten tijde van sijn provisoratet alhier op 't hujs gewoont hebbende, terwijl dat Heer Gregor Knijff junior ab A° 1677 15 meert als cappellaen oft vicarius op de pastorijs woonde en de selve bediende tot 1 X^{ber} 1681 als wanneer hij proviseur is geworden en naer de dood van Heer Milo de pastorijs oock nogh eenige tijt als deservitor bedient heeft (siet A° 1700).

Heer Sebastianus Cornelius Van Aken Mechliniensis S.T.B.F. is pastor geworden A° 1689 en alhier op de pastorijs gestorven jubilaris 10 aug. 1719 aetat. 74

Heer Bernardus Provoost is pastor geworden 6 9^{bris} 1719 en subiet gestorven 8 9^{bris} 1734.

Heer Ambrosius Morisses is pastor geworden in 9^{bris} 1734 en gestorven 22 april 1755.

Heer Judocus Batens is pastor geworden in mej 1755 en jubilaris geworden in X^{ber} maer en heeft geene jubilé gehouden, is gestorven 22 meert 1769 aetat 81.

Heer Hieronimus De Leeuw is pastor geworden 28 meert 1777 maer heeft anno 1789 27 meert solemneel gedesisteert van sijne pastorije ende in schrift overgelevert aen de Heeren regenten der abdije en in sijne plaets is gekomen in het selve jaer
 Heer Gilbertus Verhaegen provisor sijnde alhier op het Heerlijck huys van List en heeft sijne intrede in zijn pastorije gedaen op den dag van sijne inhaeling die geschied is.....

**Catalogus
 Reverendorum D.D. Pastorum de Corbeek
 trans Dijliam
 ab A° 1710.**

Hr. Philippus van Wijenberg, pastor ontrent het jaer 1659.

A° 1710 en voorrewaerts was aldaer pastor Thomas Le Paige met den welcke onse abdije voor den Raede van Brabant geaccordeert heeft van aen hem 's jaerlijckx eene competentie te sullen betaelen van 380 guld. mits etc. etc.

Naer hem is gevolght Hr. Andr. Leemans, den I van dien naeme, die aldaer is overleden

A° 1712 en naer sijne doot was Hr. Tritsmans aldaer deservitor tot St. Jans misse 1713 als wanneer hij Hr. Tritsmans aldaer pastor geworden is en aldaer gestorven in 8ber of 9ber 1719.

Hr. van der Beken is aldaer pastor geworden St. Jan misse 1720 en geweest tot St. Jans misse 1725 als wanneer hij met concoers is pastor geworden van Cobbegem en aldaer pastor is gestorven.

Hr. Ludovicus Gillaert is pastor geworden St. Jan 1725 en gebleven tot 13 april 1731, als wanneer hij de pastorije van Corbeek heeft verlaten en onderpastor is geworden op het groot Beggijnhoff tot Mechelen ende aldaer gestorven.

Hr. Daniël Humblé is pastor geworden St. Jan 1731 en aldaer 10 febr. 1735 overleden.

Hr. Guilielmus Leemans, den 2 van dien naeme, is pastor geworden St. Jan 1735 en gebleven tot 6 aug. 1746 als wanneer hij is vertrocken en Pastor geworden in Eleweijt.

Hr. Jacobus Rockelé is pastor geworden St. Jan 1746 en is overdelen 17 junii 1777.

Hr. Nicolaus Panny is pastor geworden St. Jan 1778 en is A° 1779 St. Jan pastor geworden van het Groot Gasthuijs tot Brussel.

Hr. J. D. Schelkens (Joannes Dominicus) is pastor geworden St. Jan 1780.

**Catalogus
 Reverendorum D.D. Provisorum etc.
 qui in Domo Listana habitantes hona Abbatiae
 direxerunt
 ab A° 1523.**

Nota: In de voorgaende jaeren sijn de goederen der abdije in ende ontrent Nederockerseel dickmaels gedirigeert geweest soo door onse leecke-broeders als door verscheijdene weirelijcke rendtmeesters en heeren pastoors van dese parochie.

Voor A° 1523 was alhier als directeur der goederen Broeder Nicolaus Viruli proost en religieus des Godtshuijs van St. Michiels.

Daer naer ontrent het jaer 1532 regeerden alhier de goederen Hr. Michiels van der Meiren oft de Mera rendtmeester en proost des Godtshuijs van Sint Michiels.

Daer naer ontrent het jaer 1541 Cornelis van Rijsbergen rendtmeester en kamerlinck van 'tGodtshuijs van St. Michiels.

Daer naer ontrent het jaer 1589 was alhier als bedienaer der goederen *pro tempore* gestelt Broeder Geeraert Lindermans den welcken te samen met Hr. Gielis Gottignies pastor alhier de goederen geregeert heeft.

Daer naer A° 1591 heeft den Hr. Pastor Gielis Gottignies alhier alleen als te samen proviseur de goederen geregeert tot ontrent het jaer 1600.

Daer naer door Cloosters rendtmeesters waer onder eenen met naeme Mr Gregorius Mertens komende hier nogh van tijt tot tijt Br. Geeraert Lintermans naer de goederen omsien.

Daer naer 20 meert 1610 is den voors. broeder Geeraert Lintermans hier wederom komen de goederen administreren, daer toe gesonden van den seer eerw. Heer N. van Rotthem coadjutor abb. welcken broeder ab A° 1612 samen met den Hr. pastor Franc. Schotti dese goederen gedirigeert heeft tot A° 1617 als wanneer Hr. Schotti is overleden.

Daer naer ab A° 1617 nogh door den voors. br. Geeraert met den Hr. pastor Jacobus van Hertsen tot 1636, als wanneer Br. Geeraert Lintermans is overleden.

Daer naer ab A° 1636 van in april door Heer Hendrick van der Sterre weirelijcken rendtmr. en vader van den alsdan actuelen praelaet Joes Chrisost., den welcken alhier op 't huijs ter List met vrouwe en kinderen gewoont heeft en alhier gestorven 14 febr. 1643.

Daer naer is van 2 april 1642 Heer Milo van der Stock alhier voor sijnen eersten keer proviseur geworden en de provisorij bedient tot het jaer 1654, doende ondertusschen alhier woonende, sijne dispueten en licentie tot Loven, en is alhier a° 1650 pastor geworden van Nederockerseel, blijvende oock te samen nogh de provisorije bedienen tot 1654.

Den 2 X^{ber} 1653 is Hr. Milo nogh hier sijnde proviseur geworden Hr. Gregorius Knijff senior, qui obiit 2 april 1666.

Cui successit pro 2da vice idem erud. Milo van der Stock simul et pastor existens ut ante usque ad annum 1669.

Cui successit 30 junii D. Joannes Baptista va Asten usq. ad 15 martii 1677, postea factus pastor in Merxplas.

Cui iterum pro 3ia vice successit idem eruditiss D. Milo van der Stock, S.T.L. et pastor a finem anni 1681 quando discessit ad domum suam pastoralem in que obiit jubilaris a° 1689.

Successit 1 X^{ber}. a° 1681, D. Gregorius Knijff junior, nepos ante nominati, 1653, qui hic 5 annos fuerat vicarius pastoris, ille per annos 1695,96,97,98 ad annum 1703, quando constitutus est prior et postea factus pastor in Minderhout obiit a° 1717.

Successit D. Christophorus Pinion, qui ut simul Antverpiae erat cellarius et provisor, interpolatim hic veniebat aliquando pro 3 aut 4 mensibus et mansit provisor Listanus usq. ad annum 1706, quando hunc provisoratum reliquit et 8 febr. discessit Antverpiam ubi obiit a° 1707.

Successit a° 1706 D. Gerlacus De Febure, qui mansit hic provisor usq. ad octob. 1707 et postea ad hoc tempore hic direxit bona nostra in Nederockerseel.

D^{nus}. Gaspar van Essen, secret. abb. usque ad novemb. 1711, qui habitans Antverpiae in abbatia aliquoties per 2 vel 3 septimanas hic adveniebat, nullo alio contratum hic in Domo nostra List habitante nisi solo gubernatrice seu ancilla Maria Vinck quesula, quae de receptis et expensis praefato D° singulis vicibus reddebat rationem.

A° 1711, in X^{bris}. successit, sede vacante, a regentibus constitus D. Norbertus Provost, qui hic per annos mansit provisor usq. ad martium anni 1718, postea 5 april factus pastor in Mera. Obiit ibidem jubilaris 23 X^{bris}. 1739.

A° 1718, 6 martii successeit D. Theodorus van de Velde, qui hic omnia valde accurate annotavit et post 18 annos, 1 mense, hic provisor vigilantissimus obiit 4 april a° 1736.

Eodem anno successit D. Henricus van Pruijssen, qui hic obiit 22 julii a° 1742 et hic cum eo paucis annis cohabitavit D. Petrus van Brakel tamquam ejus coadjutor, qui in abbatia nostra eodem die et anno.

A° 1741, 16 X^{bris}. successit D. Fredegandus De Winter, qui hic obiit 30 X^{bris}. a° 1752.

A° 1753, in initio jan. successit D. Ferddinandus van den Invijlle, qui hic obiit 23 april a° 1761.

Eodem anno 15 maii successit D. Bernardus De Bruijn, qui obiit 16 martii 1786 (en sigh seer recommandeert in de gebeden etc. van sijne naesaeten, alsoo hij veel in hun faueur gewerckt heeft R.I.P.)

A° 1786, XXVIII aprilis successerunt DD. Vander Weyde et Verhaegen.

A° 1789 factus est D. Gelbertus (Verhaegen) pastor in Nederockerseel, cui successit D. Mattaeus Meeus.

**Chronicon Domus Listanae
sive ejus memorabilia
Milonem van der Stock
Provisorem simul ac Partorem
et S.T.L.
nec non per successorum suum diligentissimum
Reverendum D^{num} Provisorem
D. Theodorum van de Velde
et a D. Provisore Bernardo De Bruijn
renovata et augmentata
A° 1772**

Inchoatum ab a° 1243

In dit jaer op 15 7^{ber} heeft Hendrick den III Hertogh van Brabant, bij opene brieven aen de gemeijntenaeren van Bergh en Nederockerseel tot Loven effelijck ende ten eeuwigen daege vergunt, gegeven ende verleent alsulcken broeck (het gemeijn torffbroeck genaemt) als hij tusschen die selve twee dorpen liggende hadde, geheeten 't Laer om dat bij hun te gebruijcken, soo om hunne beesten op te wijden als tot hunnen brandt daer torff te steecken, mits dat sij hem daer af s'jaerlijckx te alder-hijligen misse geven ende betaelen souden 40 ponden oft deniers Lovens, en nogh daerboven elcke schouw oft vuerstede tusschen Paesschen en Sinxen, twee kieckens en voorders vrij en onbelast van alle schattingen, tollen, beden en diensten, behoudelijck dat sij oock met sijn ander volck sullen moeten ten oorlogh trecken etc. etc. Welcke brieven sijnen sone hertogh Jan I a° 1290 in 7^{ber} heeft geconfirmeert, als oock hertogh Jan den III tot Vuere in augusto 1337, als oock nogh een anderen hertogh van Brabant, 27 april 1431 etc.

A° 1281.

In october heeft Martinus IV paus bij sijne plumbata gedeclareert dat soo de oude als de novaele thienden van Nederockerseel en Mercxplas niet en competeren aen de pastoors maer aen het clooster (vida infra 1721)

A° 1286.

24 junii heeft de abdisse met het convent van Dononien aen ons vercocht 15 bund. landts etc. met alle hunne thienden en het *jus patronatus* in Nederockerzeel en dese verkoopinge geconfirmeert door de bisschoppen van Atrecht en Camerijck (siet 1281).

A° 1288.

In 7^{ber} heeft Joannes de Hilroijde aen ons bij schepene brieven van Loven vercocht sijne thienden die hij hadde op Nederockerseel en List, en dese verkoopinge door sijne sone Joannes en Walterus en Assela de Hilroij A° 1289 geconfirmeert met afstandt van alle hun recht tot die voors. thienden.

A° 1290.

Heeft onse abdije van St. Michiels bij gifte van hertogh Jan I hertogh van Brabant, het recht verkregen van tot Nederockerzeel te stellen den meijer en 7 schepenen; alsoock het *jus patronatus*.

A° 1300.

In de 13de en 14de eeuw hebben wij seer vele en meest allen onse goederen op Nederockerseel becomen. item onse pastorije oft cure alhier is out van lanck voor dit jaer 1300

A° 1309.

In 7^{ber} sijn aen ons gecomen de nieuwbemden en Wilderbemden van de wedw. Franco De Brockaert bij schepene brieven van Erps, in welcke sij haer recht daer inne afstaet.

A° 1367.

30 junii is aen ons tot Nederockerseel en List gasterije verboden door Joanna hertoginne van Brabant.

A° 1440.

20 7^{ber} is aen ons schepenen van Nederockerseel eenen gemeijnen zegel vergunt door hertogh Philippus den goeden ende aen ons de maght gegeven om alhier eenen secretaris te stellen.

A° 1447.

1 jan. hebben Ost van Scholen en Beatrix sijne hujsvrouw aen de infirmerije van 'tgodtshuijs van St. Michiel binnen Antwerpen gedaen een mudde roghs (dat is 8 halsters Lovens, oft 6 sisters Brussels) erfelijcke pacht s' jaerlijckx te betalen, ende dit geset als op erfelijcken pandt, op huijs en hoff gelegen in de parochie van Stein-Ockerseel tot Wambeecke, met een halff bunder landts daer aen, , soo is die liggende op het Wambeecker-veldt, met nogh een dachmael aldaer, als blijkt bij schepenen brieven nogh in de abdije berustende.

Maer midts dese hoffstadt om dese groote lasten van de bezitters verlaten is en te niet gegaen, soo is die a° 1603 bij den cloosters rendmeesters (die voor Gregorius Mertens geweest is) uytgewonnen en aldus bij evictie aen ons gecomen ende daer naer , in 't jaer 1613 27 aug. is broeder Geeraert Lintermans in accoord gecomen met de wed. Peeters Michiels en haere sone Frans Michiels dat sij het huijs en hoff souden overnemen op een rente van 5 guldens en 10 stuijvers s' jaer onqueijtbaer, de welcke nu alsoo nogh betaelt wordt in onsen Laet-cijnsboek sub n° 106, maer dit en is maer van de hoffstadt alleen, so dat wij nogh praetensie hebben op de 3 dachmaelen landts, daer nogh naer te betaelen is.

Hier van berust in onse archieve der abdije eenen schepenen brief de a° 1613 27 aug. waer bij het voorschr. huijs en hoff door ons wort ten erve gegeven aen de wedw. en kinderen van Peter Michiels voor een rente van 5 g 10 st s'jaers onquijtbaer en staet in onsen voors. Chijnsboek nu oock besett op onderhalf dachwant erve, hier van berusten oock alhier verscheijde oude brieven sub capsas : C.C.

A° 1476.

19 jan. is den eerw. heere Joannes Fierkens, eersten gemeijterden abt der abdije van St. Michiels, naer 24 jaeren overleden en in sijn plaets is abt geworden den eerw. heere Andreas Aechtenyt, die overleden is 14 X^{ber} 1478 en in sijne plaets is abt geworden den eerw. Hr. Joannes Robijns, overleden 17 julii 1486 en in sijn plaets is abt geworden den eerw. Hr. Joannes De Weert overleden 18 maj 1499 en in desen sijne plaets is abt geworden den eerw. Hr. Jacobus Embreghts.

A° 1505.

1 junii heeft den bisschop van Atrecht, Nicolaus Ruistrius van den koninck Philippus I van Spagnien gecoght de 30 corweijden die den abts van 't Godtshuijs van St. Michiel tot Antwerpen s' jaerlijckx aen den voors. koninck schuldig was te betaelen, de hellight den 1 meij

en de ander helligent den 1 9^{ber} die maecken, elck der voors. corweijden gerekent regen XX stuijvers en 1 placat Brabants beloopende te samen XXXII 11. oft 32 guldens, en sijn vercoecht met maght van de selve aen anderen te kunnen vermaecken, verkoopen, alieneren en transporteren (vide infra 1650)

Heeft dit jaer gesticht het college van Atrecht tot Loven.

A° 1514.

19 junii is overleden den eerw. Heere Jacobus Embreghts en in sijn plaets is abt geworden eerw. Heere Stephanus a Thenis.

A° 1518.

9 9^{ber} is overleden den eerw. Heere Stephanus a Thenis en in sijne plaets is abt geworden den eerw. Heere Cornelius de Mera.

A° 1523.

ten tijde van de seer eerw. Vader in Gode, Mijn Heer Cornelius Van der Meiren oft de Mera, prelaet, was broeder Nicolaus Viruli proost des godtshuijs van St Michiels, houdende eenen landtboeck der goederen van 't selve godtshuijs tot Nederockerseel hier nogh berustende en was oock alsdan die goederen hier bestierende (vide infra 1524).

A° 1524.

heeft Mr. Nicolaus Viruli als rendtmeester der goederen met de pachters eene nieuwe hueringe gemaect en het goedt verdeelt in oft 13 pachters.

A° 1532.

Regeerden alhier onse goederen Hr. Michel van der meiren rendtmeester en proost des godtshuijs van St. Michiels.

A° 1538.

26 jan. is overleden den eerw. Heere Cornelius de Mera en in sijn plaets is abt geworden den eerw. Hr. Gregorius De Hagis.

A° 1540.

27 7^{ber} is geapprobeert en ingestelt de sociëtijt Jesu door den H. Ignatius de Loijola.

A° 1541.

Regeerden alhier onse goederen Cornelius van Rijsbergen rendtmeester en camerlinck van het godtshuijs van St. Michiels.

A° 1545.

Is gehouden het concilie van Trenten tot 1563, gesloten 1564.

A° 1549.

In onsen ouden Laethoffs-cijnsboeck bij brieven van terrier vernieuwt en geschreven geheel in perquement en begonst met op derthiendagh, dat is 6 jan. te sullen verschijnen in 't jaer naestkomende 1551.

A° 1561.

is de schipp-vaert van Brussel op Willebroeck voltrocken.

A° 1562.

1 febr. is overleden den eerw. Heere Gregorius De Hagis en in sijn plaets is abt geworden den eerw. Heere Cornelius Emerici.

A° 1566.

't begin der nederlandsche beroertens.

20 aug. is de beeldtstormerije door de ketters tot Antwerpen en elders geschiet en sijn begonst de nederlansche troebels.

A° 1567.

27 8^{bris} is begonst het casteel van Antwerpen gebouwt te worden onder duc d'Albe, gedemillieert 1577, 28 aug. naest de seijde van de stad.

12 junii heeft Michel Hazaerts aen mijnh. Joes Madoelts, religieus der abdije van St. Michiels en pastor van Nederockerseel om proces te schouwen gecedeet sijnde gepretendeerde reghten over een heijm ten behoeve van St. Michiels accepterende, gelegen tot Nederockerseel regenoten St. Michiels in d'een seijde, Michiels Hazaerts ten andere sijde en Jan Reijniers met d' een eijnde.

A° 1572.

24 aug. op St. Bartholom. dagh, de bruijloft van Parijs, wesende de nederlaegh en vermoordinghe der Hugnotten.

item hebben dit jaer verschijde praelaten van 't order van Praemonstrijt tot Loven een collegie opgerecht tot instructie van hunne onderdanen in de theologie.

A° 1574.

isser een placcaert gegeven tot behoudenis van de thiende daer de breucke van de qualijck-ophaelders in staet te weten dat sij dobbel thienden moeten wederom geven, en daer en boven nogh betaelen 15 Carolus guldens.

A° 1576.

4 9^{ber}, Spaensche furie binnen Antwerpen.

A° 1579.

in meert is den eerw. Heere Guilielmus De Greve als mede litmaet van den Staeten van Brabant smiddags als de Heeren Staeten uijt vergaedinge die alsdan binnen Antwerpen gehouden wirdt, quamen van 40 engelsche soldaten om datse in langen tijt van de Staeten geene betaelinghe gekregen en hadden, ghevat en gevangen weghgelijdt tot aen de Schelde, daer sij hen in eene schuijtte stelde en van de kant stekende drijghden hen te willen over boordt werpen en te verdrincken, ten waer hij hun voor vast beloofden dat hij hun in 't cort betaelen soude, maer is door goede voorspraecke en goede beloftens hunne handen ontkomen.

A° 1581.

is overleden den eerw. Heere Guilielmus De Greve en in sijn plaets, naer 6 jaeren vacant abt geworden den eerw. Heere Emmericus Andreae op 't lest van 't jaer 1587.

A° 1583.

17 jan. de fransche furie binnen Antwerpen.

A° 1585.

was alhier, ab a° 1544 Heere van Nederockerseel, Hr François Hinckaert ridder en Heer van Lille en Bergh en wonende tot Bergh en was dorpsmeijer Steven De Klerck.

A° 1586 en 1587.

was het eenen extraordinaireren dieren tijdt in dese landen, het graen gelden tot 23 en 25 guld. de veertel.

A 1589.

isser te niet gedaen seecker questie van gerechtigheit nopende de thiende-paelen, tusschen ons godtshuijs en den Hr. pastor van Erps Hr. Willem Wasteels, wesende hier br. Geeraert Lindermans administrateur, komende van tijt tot tijt naer de goederen omsien, ende hier mede in werckende den Heere Gielis Gottignies pastor alhier, van welck accoort een actie is gemaect geweest.

A° 1590.

was alhier Heer van Nederockerseel Hr. Philips Hinckaert sone wijlen François, desen was oock Heere van Lille en Bergh woonden oock tot Bergh en alsdan was dorps meier Jan Van Espen.

item 30 aug. is overleden den eerw. Heere Emericus Andreae, en het selve jaer is in sijne plaets abt geworden den eerw. Heere Dionisius Feijten ende alsdan was alhier als proviseur op het huijs ter List woonende Hr. Gielis Gottignies oock samen pastor alhier.

item 16 9^{ber} heeft den eerw. Heere Prelaet van St. Michiels aen den Hr. Pastor van Nederockerseel alsdan hier op het huijs ter List als proviseur residerende, afgevraeght allen de sleutels van dit huijs, alleen reserverende de voorschr. pastoorskamers en keucken alwaer hij was residerende, mitdgaders oock de sleutels van de kelders het welcke hij pastor heeft gerefugeert.

A° 1593.

heeft Hr. Pastor Gielis Gottignies gesorcht een copije van de placcaert de 9 julii 1564, gegeven bij den koninck aen alle abdijen en capettels etc. tot behoudenissen van hunne thienden.

A° 1594.

heeft den selven Hr. pastor voor ons besorcht een copije van allen de privilegiën en vrijdom die hertogh Jan den IV A° 1424 heeft verleent aen ons godtshuijs tot Antwerpen, waer in Nederockerseel oock begrepen is. Desen hertogh Jan was den 12 hertogh van Brabant en den 36 prince van Nederland, sone hertogh Antoni gestorven in 1415.

item hadde de Hr. pastor van Steijnockerseel dit jaer gepretendeert ende alreede gehaelt de thienden die het godtshuijs altijd hadde genoten op een stuck landts van ons godtshuijs op het Rutveldt en nogh aldaer van een halff bunder en nogh aldaer van 3 daghwanden waer over Dirick Claes alsdan meijer van 't huijs, eene attestatie heeft genomen van Peeter Crabbeel, daer hij mede geprobeert heeft dat het onse thiende altijd geweest sijn, gelijk sij het nogh tegenwoordigh sijn.

A° 1595.

heeft den heer Pastor Gielis Gottignies (de provisorije oock alhier bediende) sonder daer toe geauthoriseert te sijn, tot eenen seer klijnen prijs vercocht aen Huybreght Van Grunderbeeck en Jan de Haen een thiendeken van Bort gelegen onder de parochie van Parck bij Vilvorden, het welck a° 1265 in meij van de Heeren van Parck was vereert ende geschoncken aen de kercke van St. Michiels van het order van Praemonstrijt tot Antwerpen.

item is dit jaer net contract gemaect tusschen Heer pastor Gielis Gottignies ten eendre en Hendrick Claes Aertsen met Jan Verlinden door wiens bemdeken den waterloop uijt Daniël Claes vijverken placht te loopen ten andere, om ditto waterloop (nu uijt Daniël Boels vijverke) te mogen leijden tot in onse bujten hoffgrachte en van dit contract heeft br. Geeraert Lindermans den 22 meij 1626 eenen schepen brief doen maecken in parquement.

A° 1597.

19 junii en 4 aug. heeft Hr. pastor Gilis Gottignies, uijt crachte van volle procuratie van het convent, veralieneert en overgedragen eenen heerlijcken chijsboeck, te voren van oudts het clooster competerende, ten behoeve van Heer Charles de Bourgeois, raedts-heer en heer van Campenhout en Jouffw. Adriana van der Noot, sijne huijsvrouwe; desen Chijsboek bestont in meijer en schepene oft erff-laeten, goeden ende ontgoeden; in 60 capuijnen, 17 gansen, 200 eijeren, ende in gelden 19 Rinsguldens en 10 stuijvers oft daer ontrent, en in 3 veertelen koren in verschijde partijen ect. welcken Chijsboek (nu a° 1721) al over enige jaeren besit is het Heerlijck huijs van Ruijsbeeck onder Campenhout.

A° 1599.

5 7^{bris} sijn Hunne Hoogheeden Albertus en Isabella tot Brussel als Hertogen van Brabant ingehaelt.

A° 1601.

wasser quesie tusschen het godtshuijs en **Jan Gordijn** over eenen heijm, en is volgens justitie aen ons aangewesen, tegen Jan Gordijn; desen heijm is gelegen aen de weesbeeck, hier over is in 't jaer 1615 nogh eens questie geweest; te ondersoecken wat heijm dit was, puto (seght Hr. prov. van de Velde) dat desen heijm is in 't bosch aen de weesbeeck.

item is dit jaer de Koninnckx Bede uijtgesonden tot onderhoudt van het militair binnen Brabant in garnisoen liggende.

A° 1603.

20 7^{ber} heeft ons godtshuijs in mangeling overgenomen een halff daghwant landts van den H. Gheest van Nederockerseel gelegen voor het huijs te List, oft dat dit ons kleijn hoffken is (seght Hr. Milo vander Stock) ofte wel de 51 roeden in den hoeck op 't dwaesveldt; is te ondersoecken, daer is eenen minueten af.

A° 1604.

is Hr. Gielis Gottignies pastor en provisor gestorven en voorts ten desen tijde warden onse goederen alhier bestiert door 's cloosters renstmeesters.

A° 1608.

was alhier Heere van Nederockerseel, Joncker Jan 't Serclaes, den welke dese Heerlijckheit hadde vercregen van den Heer van Lille en Berg.

item 9 X^{ber} isser tusschen Br. Geeraert Lindermans en Willem van Werchtem, rendtmeester van Cortenbergh, eene specificatie gemaect van elckx gereghthijt van thiende paelen daer het godtshuijs van St. Michiels en het godtshuijs van Cortenbergh tegens malcanderen komen, om alle questien te verhoeden; dese berust in de Abb. archive.

item 10^{ber} sijn wij geconfirmeert in den vrijdom van weghgeldt te moeten betaelen binne de stadt Vilvorden, soo voor den Heer praelaet met sijn gevolgh als voor de Heeren religieusen die van het huijs ter List met hunnen pachter met wagen en peerden etc. aldaer passeren.

A° 1609.

9 april is binnen Antwerpen den *treve* oft stilstant van wapenen gesloten tusschen Philip den 3de koninck van Spagnien, onder Albertus en Isabella ten eendre, ende gerebelleerde Staeten generael der 7 afgefallen en nu vereenighde provinciën van Nederlandt ten andere sijde, voor den tijt van 12 jaeren, wesende dit het eijnde van de 40 jaerige Nederlandtsche beroerten die geduert hebben van 1566 tot eijnde van 't jaer 1606, bij welck bestant de voorschr. oproerige en afgevalle staeten geconfirmeert sijn in hunne genomen possissie en vrije regeringe der 7 voorsch. rebelle provinciën, als nu wesende een vrije republieck en vrije landen, alleen staende onder het gebiedt der hooghmogende Heeren Staeten, op welke den koninck van Spagnien noghte ardtshertoghen van die tijdt af niet meer hadden te pretenderen, sijne die Saeten daer in gemainteneert door Vranckrijck en Engelandt en meer andere Duijdsche oncatholiecke princen etc.

item was onse abdije onder den praelaet Dionsius Feijten, nu seer out geworden sijnde, coadjutor des godtshuijs van St. Michiels den seer eerw. Heere Norbertus van Rotthem.

item van 12 mej tot 17 jului sijn alhier allen onse goederen gelegen tot Nederockerseel en daer ontrent gemeten door Mr. Hendrick Cannaert, gesworene landtmeeter sijnder Hoogheden etc. en dese metinge is daer naer a° 1614 beschreven door Br. Joes Christost. van der Sterre, religieus van St. Michiels (vide infra 1661).

item isser dit jaer wederom den placcaert van wegens ons godtshuijs door eenen deurweirder tegen het qualijck en ongeregthigh ophaelen van thinden.

A° 1610.

20 meert is Br. Geeraert Lindermans hier wederom komen het goed administreren, daer toe gesonden van den eerw. Heere coadjutor Norbert van Rotthem.

14 mej is Hendrick IV Koninck van Vranckrijck vermoort tot Parijs door Francis Ravillac.

A° 1611.

Heeft den daer naer geweest praelaet Chrisost. van der Sterre noch jonghman sijnde alleen tot Loven gewoont.

A° 1612.

3 7^{ber.} is den eerw. Heere Dionsius Feijten jubilaris gestorven aetat. 75 en in sijne plaetse is abt geworden den eerw. Heere Christianus Michaëlis.

item in dit jaer koghte Br. Geeraert Lindermans alhier sijne kosten bij Hr. Francis Schotti pastor van Nederockerseel, met den welcke hij te samen alhier de goederen regeerde.

A° 1613.

Heeft den eerw. Heere Christianus Michaëlis, praelaet geworden sijnde, gegeven tot een wimpel voor de gilde 8 guldens.

A° 1614.

4 meert is den eerw. Heere Christianus Michaëlis overleden en in sijne plaets is abt geworden den eerw. Heere Matthaeus Irselius, aetat 72, aen den welcken onse 4 besonderste pachters, als wanneer hij gemeijtert wirdt, eene vereeringe gedaen hebben van 12 guldens ieder.

item waeren hunne doorluchtigste Hoogheden als Hertoghen van Brabant nu Heeren van Nederockerseel, jure devolut.

item is dit jaer onsen leen-boeck, die van oft voor het jaer 1524 al aen ons godtshuijs was vernieuwt. Vide infra A° 1645.

item 21 aug. isser eene acte gemaect bij meijer en schepenen ten versoecke van Br. Geeraert, waer bij het Laetgat van 'd Dwaesveldt aen de Brusselsche baen oft den beudelhoeck van ons land n° 67 geweirt wirdt, dat daer wel 4 voeten was opgedrongen en dat uijt het uijtweijzen van den pael tusschen ons goet en Heer Claessens, nu (1777) Cornelis Boels.

item 3 7^{ber.} isser eene acte gemaect waer bij Joncker Lambrecht De Haese hoogh officier van Herent etc. als commissaris van hunne Hoogheden de Hertoghen van Brabant ende nu jure devolut. Heeren van Nederockerzeel, afginck sijne pretensie die hij wilde hebben van te plantenen ontplanten op de Ransom oft de Reijsssem-straete.

item in den beginne van dit jaer hadde Joncker Jan 't Serclaes als Heere van Nederockerseel een placcaert van keuren en breucken laten uijtgaen, waer van wij hier de copije hebben en is korts daer naer sonder descendentes overleden.

A° 1615.

14 meert is door vonnisse van den Raede van Brabant ons Cloosters thienden alhier soo voor ons als voor de thiende-pachters bede-vrij gedeclareert; als oock datse noch op 't bedrijf noch eenige lasten en magh gestelt worden; de copije berust alhier.

A° 1616.

Heeft Laurijs De Wilde, Balckten maelder, publieckelijck en in 't recht vergiffenisse moeten bidden met bloote voeten en een brandende keirsse in de handt, over allen de injuriën aen Br. Geeraert Lindermans gedaen te weten dat hij hem presentelijck in sijn aensicht geheeten hadde schelm en dief en vervalscher van sijn handtteecken etc. en is gecondemneert geweest in alle de kosten.

Desen Laureijs was maelder te Balckt gelijk hem de molen van Hr. Norbert van Rotthem coadjutor verhuert was A° 1609 voor 9 jaeren en hadde den molen in pacht s'jaers voor 16 mudde graens, een deel terwe en 2 deelen koren, dat was voor 128 halsters Lovens oft 96 sisters Brussels. item hadde daer nog bij noch ettelijcke bunderenwinende landt voor 2 veertelen roghs per bunder s' jaers, desen voorschr. Laurijs heeft gemaect de schuer en stallingen te Balckt, dese voorgaende kosten als oock die van seeckere questie geresen over een heijm onbehoorlijck afgehouden bij den voorschr. Laurijs mitsgaders oock de 166 guldens van amende hebben dese Laurijs geruineert, soo dat hij hem vluchtigh heeft gemaect, maer sijnen vader die borgh was, heeft in sijnen naem voldaan, dogh heefter den voorschr. Laurijs het meest van sijn erffgoet in gelaten.

A° 1616.

Is het groot schaliën dack geheel nieuw geleght boven den grooten bouw die A° 1617 voltrocken en is boven naest het waeter in de schaliën geteeckent **BY MA TEN** en naest de binnen pleijn **A° 1616.**

A° 1616 en 1617.

Is den ouden bouw van het huijs List, die alsdan bestondt in een keucken en twee saelen met nogh een groote kamer suijtwaerts gelegen tegens de voorschr. keuken, met de capelle, portael en thoren afgebroken (dat is van aen de capelle tot aende het hedendaghs comptoir exclus) en soo in dit als in het volgende jaer soo in de bouwagie als timmeragie, in hoogte en in lenghde, op sijne oude mueren en kelders, met boven 8 steene dackvensters, soo ende gelijk den selven bouw in de voorgaende jaeren nogh geweest was, wederom op een nieuw geheel heropgebouwt, gemetst en opgetimmert en geheel voltrocken.

Nota: den bouw van de voor binnen poorte en poortkamer is veel ouder als van dese tijden. Vide infra A° 1647 en 1672,1673,1686,1761,1765, etc.

A° 1618.

Is Br. Geeraert van den H. Praelaet Irselius stadthouder gemaect van ons leenhoff alhier.

item wasser voor de buijten voorpoorte van wederseijds tegen de buijten hoffgracht een houten schudtsel met eijcken schaelen geset, daer nu witte steen mueren staen.

A° 1619.

Heeft Hr. Jacobus van Hertsen pastor alhier op het huijs ter List bij Br. Geeraert Lindermans met toestaen van sijne eerw. Heer praelaet voor 2 jaeren gewoont en sijne modtkosten betaalt.

item 26 meert mejnde Mevrouw t'Seraerts vrouwe van Laere etc. woonachtigh tot Erps ons op te leggen eenen chijns die sij pretendeerde benevens een manschap op 4 bunderen en nogh 5½ daghwant gelegen op 't ockerseele veldt tusschen Erps en Laer; den chijns soude wesen van 46 penninck, Lovens maeckende 8½ stuijv. et 6 mten met nogh eenen cappuijn s' jaers maer mits sij daer geene documenten af bijbrengen en konde, is gebleven als voren en daer is op 15 mej tegen die vooeschr. mevrouw een acte informatoir van gemaect. Vide infra A° 1710.

item 6 7^{ber.} isser een contract gemaect tusschen Br. Geeraert en de gemeijntenaeren van dit dorp nopende de thiendeklock, te weten dat het godtshuijs gratis en sonder consequentie aen de kercke van Nederockerseel geven en schencken soude en op onse kosten doen hangen eene thiendeklock met het belfroy, mits die van 't dorp die moesten aenhaelen, met expresievelijck bespreeck dat het clooster niet voorder gehouden en sal sijn van die te moeten onderhouden en alser eene nieuwe te maecken sal sijn, sal den Heer prelaet op sijn geheel sijn om die tegeven oft niet te geven. Dese klock alsdan aen de kercke vereert weeghde te samen met de 2 pannen 1108 pont à 14 stuyvers per II. heeft gecost 775 guldens. vide infra A° 1752.

A° 1621.

Isser alhier eenen nieuwen draeijboom voor het huijs van List gehangen. vide 1670,17231769.

item heeft in dit en de volgende jaer Prins Hendrick van Nassauwen genoemt Heijntien de brandtstigher geheel het quartier tusschen de 4 steden Loven, Brussel, Vilvorden en Mechelen met de geusen door branden en blaecken, stelen en rooven gansch verwoest.

item is het proces dat ons godtshuijs gevoert hadde tegens Jan vander Vorst en Rombaut Verhaecht nopende de thienden van Corbeek gewesen voor het godtshuijs en hebben de wedw. Hendrick van der Vorst en Rombaut Verhaecht soo wel de voor als de naerkosten van 't proces moeten betaelen dan 22 aug. en 17 8^{ber.}

A° 1622.

Heeft Hr/ Jac. van Hertsen pastor alhier, sijne pastorije geheel nieuw heropgebouwt waer toe hij was van 't godtshuijs heeft verkrege allen het timmerhout, mits volgens schattinge dat betaelende; item heeft aldus oock sijnen careel van ons godsthuijs gehad voor 7 guld. 10 stuyv. het 1000.

item 15 mej in de heilighdagen van Sinxen hebben de geusen ons dorp alhier afbrant, waer onder waeren huijsen, schueren en stallingen van 7 van onse grootste en besonderste pachters, de welcke alsdan van onsen eerw. Hr. praelaet eenige quijtscheldinge versoght hebben van hunne landtpachte ende hun is gepresenteert 2 guldens per bunder, maer sij daer mede niet te vreden sijnde, soo heeft Br. Geeraert tegen hun geprotesteert etc. en terwijlen de geusen alhier het dorp afbranden, verliet Br. Geeraert alhier het Huijs en vlughtede van hier naer Loven.

A° 1623.

Woonden Heer Peeter Overhuijsen oft Petrus Overusius (obiit 19.julli 1658) daer naer doctor in de godtheijt, in het collegie tot Loven (siet 1645).

item 8 mej is den Hr. pastor Jacobus van Hertsen alhier in sijn pastoreel huijs gaen wonen, dat hij bij de kercke opgebouwt hadde (vide supr. 1300).

A° 1624.

Is het accort gemaect tusschen Wijnandt Poels ende het godtshuijs, welcken Wijnandt de nieuwe-bemden aen de Reijsssemstraete naer den eerste snede wilde gemeijnte maecken, maer heeft hier inne sijne pretensie afgestaen en het selve is gestelt bij acte in parquement alhier nogh berustende.

A° 1625.

Heeft Br. Geeraert tot Loven bij de swerte-susters ses daegen sieck gelegen.

item isser te nedergeleght een questie tusschen den pastor van Erps ende het godtshuijs, welcke was dat den H. pastor twee jaeren op de Ransomthiende een halff deel meerder hadde opgehaelt als dat hem toequamp en hij heeft daer van restitutie gedaen.

item 12 9^{ber} heeft den Hr. praelaet Irselius dat gelas gegeven op de noortsijde van den hoogen autae in de kercke van Nederockerseel en voor het schilderen van de wapens hebben wij betaelt 22 gd. 10 st. (vide infra 1629).

item in 't leste van dit jaer is Hr. Ambrosius De Licht alhier in het huijs ter List komen wonen naer dat hij tot Antwerpen het proviseurschap eenige jaeren bedient hadde (vide infra 1636).

A° 1626.

Is den watermolen te Balckt hermetst.

item 3 aug. heeft Heer Fredericq van Marselaer, Ridder, Heere van Parck, St. Huybrechts, Elewijt, etc. bij beleeninge van Sijne Konincklijke Majesteit gecoght en aengenomen de Heerlijckhijt van Nederockerseel voor de somme van 3500 guldens.

A° 1627.

18 mej is Hendrick Verstraeten door eenen deurweirder gedwongen op te leggen het gene de thienden van Nederockerseel in het heroproepen minder gelden, door dien hij de conditiën niet konde, met het arresteren van sijne bemt en seecken stuck landts met huijs en hoff voldoen.

Is aen de kercke van Nederockerseel noortwaerts aengebouwt eenen zijde-beuck met den voorghevel der kercke, met daer in 2 groote pilaeren en 3 vensters waervan de derde in den voorghevel (siet 1780).

A° 1629.

15 julli is den eerw. Heere praelaet Matthaeus Irselius overleden en in sijn plaets is abt geworden den eerw. Heere Joes Christostomus van den Sterre, den welcke dit jaere het gelas heeft vereert aen onse kercke, het welck staet in den gevel agter het orgel, dat gecost heeft 43 gl.

A° 1630.

30 april heeft de jonckhijt van het dorp naer ouder gewoonten voor een 7 jaerigen mejboom gehad eenen abeel (populier).

A° 1632.

Is de optreckende brugge tusschen de voorpoorten geheel nieuw opgemaect met balcken en alles (siet 1775).

item heeft Br. Geeraerts betaelt eenen verlopen chijnse uijtgaende op 3 daghwant Cloosters landt onder Assche tot Beucken op 't Herts-veldt van 1½ penn. Lovens s'jaers.

item heeft hij alsdan oock betaelt ons contingent in de gighte eender peirdtkeure die aldaer staet op 12 daghwanden daer wij 3 in hebben en heeft daer voor betaelt à 4 guldens, per daghwant 12 guldens volgens dat dit bij de medegelanden was verdinght en dat overmits de doodt van Hendrick van Bullestraeten, Jans sone, daer over gestaen hebbende als sterffman, waer op nu bij de gegoijden voor sterffman gestelt is Philips Viers, out onrent 6 jaeren woonaghtigh tot Mechelen, sone van Maria Hoffstad. Desen chijns is dan betaelt tot 1631 inclues (vide infra 1678,1692,1699 en 1710).

item 31 oct. heeft Niclaes De Ronde van Br. Geeraets kamer gestolen 64 guldens en 1 ½ stuyvers in eenen sack met oorden die hij mejnde silver geldt te sijn, dit heeft hij wederom gekregen van den drossaert van Grimbergen, maer heeft ontrent de 13 guldens moeten geven aen quade kosten.

A° 1634.

Hebben de Francoisen geunieert met de Hollenders voor Loven liggende, het geheel quartier geplundert en de inwoonders der platte landen weghgejaeght en alsdan is oock den wimpel oft standaert van onse gilde, die in de prosesie te peerde gevoert wirdt gevluht, staende onder de poort van 't huijs ter List, van de francoisen weghgenomen.

item 31 aug. is de transactie aengegaen over het gemeijn torffbroeck tusschen de gemeijnte van Berg en de gemeijnte van Nederockerseel, bij welke transactie de limieten etc. dan oock sijn gereguleert geworden (vide supr. A° 1243).

A° 1635.

Hebben de francoisen ons quartier verwoest, ons huijs gespolieert dat verlaten was en den huijsraet niet bij tijdts gevluht en was.

Is de steijne-goote (*waar ik heb leren zwemmen !*) in de Weesenbeeck onder het Lovens weghsken geheel heropgemaect en heeft gecost 457 gl. 2 st. waer ons clooster de hellight 228 gl. 11 st. heeft moeten dragen en de twee andere bijgelanden Willem Winnepenninckx en Jan van Biersen elck een vierde paert betaelt 114 gl. 5½ st. (vide infra 1754 en 1766).

Ten desen tijde was den grooten konstschilder P.P. Rubens ridder etc. in sijn volle florantie en leefde nogh in A° 1639.

24 junii hebben de Franschen naer datse de stadt van Thienen uijtgeplundert hadden, de stadt Loven belegert en hebben daer rontsom ten platte lande veel cloosters, kercken en kasteelen, huijsen etc. etc. alles verwoest.

A° 1636.

Van dit jaer tot het jaer 1638 was alhier den loop en de pest waer vele menschen sijn gestorven (siet 1668).

item hebben de thiendepachters queijtscheldinge gepretendeert voor de schade die de francoisen hadden gedaen in de graenen bij Steijnockerseel in 't jaer 1635.

item 23 april, naer de aflijvigheijt van Br. Geeraert Lindermans is hier gecomen, en heeft met voorgaende advies van de ouderlingen van het clooster als mede van de eerw. Heer Drusius alsdan vicaris generael, alhier de adminisratie der goederen als rendtmeester aenveert Mijn Heer Hendrick van der Sterre, vader van den actuelen praelaet Joes Chrisostomus en heeft alhier bij Hr. Ambrosius De Licht met sijne huijsvrouwe Anna Van Essen en sijne dochter

Margareta gewoont, hij was geadmitteert publieck notaris en was in sijne jonckheijt geweest Stadthouder van Eyndhoven en is overleden den 14 feb. 1643.

item hadde den voorsch. Hr. rendtmeester Hendrick van der Sterre alsdan oock commissie ontfangen van het Stadthouderschap van het leen-hoff en de laetbancke van het hoff te List.

item 17 mej is tot Loven in 't Collegie komen wonen Hr. Fredericus Gallaeus, die in 't voorsch. Collegie geweest is vicarius, daer naer circator en A° 1638 2 aug alhier is komen wonen en geweest deservitor der pastorijs van Nederockerseel ontrent de 12 jaeren.

item 27 julii is den eerw. Heere praelaet van der Sterren van hier naer Mechelen vertrocken naer het clooster van Leliëndael om aldaer den keus tot eenen nieuwen proost (Gibertus Mutsaert prior van Tongerlo) bij te wonen, en af te nemen en te installeren als vicaris generael.

item 2 en 3 aug. is alhier gelogeert geweest den eerw. Heer praelaet van Everbode. 11 novemb. heeft den eerw. Heere praelaet Joes Chrisostomus aen den Hr. Jacobus van Hertsen, pastor alhier, (den welcke soo door het leenen als door het opnemen van veel sommen geldts op de renten tot het nieuw heropbouwen van sijn pastoreel hujs en dat alles sonder wete oft sonder eenigh concent van den voorsch. eerw. Heere en wel bijzonderlijck door sijne sleghte economie sijn selve geruineert en sijne pastorijs die wel eene van de beste is, en nu A° 1636 wel over de 700 Reijngulden s'jaers innekomen heeft, soodanighlijck en met soo vele schulden overlust hadde, dat de selve dit jaer reets quamen belopen over de 4730 gulden, waer voor hij niet alleen en meriteerde van sijne pastorijs naer het clooster geroepen maer oock selfs van de selve gepriveert te worden etc.) ex speciali gratia en door goede voorspraeck, op hope van beternisse onder besondere conditiën, die hij belooft heeft te sullen onderhouden, gepermitteert en toegestaen van alhier voor eenigen tijt ter wijlen tot de voorsch. schulden eenighsints sullen gekoelt ofte geëffent sijn, op dit hujs te List mogen komen wonen.

A° 1637.

Wasser eenen wijngaert geplant tegen het sallet oft saele.

item in julio en aug. was de pest in het hujs van Jan Lumbos, maelder te Balckt.

item 16 7^{ber} is alhier op 't hujs overleden de moeder van den eerw. Hr praelaet Joes Chrisost. huijsvrouwe van Hr. Hendrick van der Sterre rendtmeester.

A° 1638.

2 aug. is den Hr. Pastor Jacobus van Hertsen naer de abdije gaen wonen, en in sijn plaets is alhier als deservitor van de pastorijs komen wonen Hr. Fredericus Gallaeus.

A° 1639.

7 meert is alhier op 't hujs gestorven Hr. Ambrosius De Licht, die alhier over de 10 jaeren met broeder Geeraert en ontrent de 3 jaeren met Hr. Hendrick van der Sterre gewoont hadde.

A° 1640.

2 aug. is alhier op het hujs ter List voor sijnen eersten keer proviseur geworden den eerw. Hr Milo van der Stock, Heer Hendrick vander Sterre noch in 't leven sijnde.

A° 1643.

21 april heeft Mijn Hr. Praelaet Joes Chrisost. gegunt aen ons huijscapele van onse L. vrouwe van Portiuncula alhier de hellight der profijten oft van het recht van den Stadthouder van het leen-hoff, aghtervolgens dat aen den Stadthouder maer veraccordeert en was het geniet van de andere hellight der voorsch. rechten.

item heeft Mijn Hr van Wilder-casteel questie gemoveert op onsen watermolen en gepretendeert dat wij dat gat souden stoppen daer onse maelder door onlast wort van de abundantie van 't water, het welck daer bij komt, dat Mijn Hr. van Wilder sijnen watermolen gehooght heeft, waer door het water van onsen molen sijnen behoerlijcken scheut niet en

heeft, maer daer niet mede door konnende, is het in de selve termijnen gebleven, dogh om ons hier tegens altijt gereet te houden in de wapenen, hebbe Francen Maes doen deponeren onder sijnen eedt voor mejer en schepenen dat bij sijn ouders tijden dat gat daer altijt geweest is, gelijk het selve nu nogh is, behalven dat het water uijt de beecke nu op de straet loopt, daer het placht uijt de straete in de beeck te loopen om te ontlasten onse bemden; welcke veranderinge gecomen is bij het verhoogen van Mijn Hr. van Wilders watermolen.

item 26 juniï isser van Mr. Milo Van der Stock uijt commissie van den eerw. Heere een geschenck gedaen aen Hr. Fredericus van Marselaer, Heere van dit dorp, tot Brussel ad redimendam vexam ter somme van 90 guldens, alsoo hij pretendeerde dat de boomen die op de Geerkensstraete tegen eenieders erve geplant staen toebehoren aen de Heerijckhijt en heeft dat geschenck A° 1644 wederom gesonden.

item isser een process geweest tegen ons godtshuijs aengeleght van Jan Parijs kerkmeester van Corbeek over Dijle, die pretendeerde dat het sesde deel der thiende aldaer voor de kerck was, gelijk het altijt soo hij seghde geweest was, en hebben 't geoptineert.

item in 9^{ber} heeft Heer Milo Van der Stock met Roelant Wouters mejer van List, gestelt eenen steen op de Candriessche straete, tusschen ons stuck, nu n° 119, en dat van Peeter Van Eycken, het welck den pachter nu voortaan onder een labeuren kan.

A° 1644.

Dit jaer is de hoff-gracht ofte den buijten hoff, die van te voren eenen bogaert was, geheel omgespit en gemaect tot eenen pottasie oft kool-hoff (vide infra 1686).

item 2 meert hebben wij aen den abt van Parck voor de universitijt van Loven van wegens het witt Collegie betaelt 100 guldens sed quo titulo, ignoro.

item 15 meert heeft Hr. Philips Lambreghts, Heere van Campenhout, Ruijsbeek etc. en nu Nederockerseel, dese Heerlijkheit van Nederockerseel gecoght van Sijne Majestijt Philipp. III voor 7500 guldens (alii dicunt 4000).

item 5 jului heeft Hr. Milo Van der Stock abusievelijck betaelt aen de cappelrije van Os in St. Rombauts kercke tot Mechelen, voor 5 verlopen jaeren eender chijs op onse thiende onder Corbeek, 25 guldens want hij hadde moeten betalen aen den patroon oft patronaetschap van Corbeek.

item in agosto heeft Mijn Hr praelaet Joes Chrissost. van der Sterre den eersten steen geleght van de witte arduijnsteene voorpoorte voor de brugge en is alhier gemaect door Roelant Wouters mejer van ' huijs en steenhouwer, van steen uijt onze putten alhier en heeft gecost van maecken sonder den steen 233 gld. 5 stuijvers en van die te stellen sonder de kalck 29 gld. 17 stuijvers.

item isser alsdan in de selve poorte oock een heel nieuwe dobbeldejck gemaect van swaere eijcke plancken en die met 1700 grove nagels met groote koppen beslagen. isser alsdan oock een geheel nieuwe optreckende brugge gemaect (vide A° 1645).

A° 1645.

dit jaer stonden de doelen der gilde nogh in d'elst aghter het casteel.

item waren der dit jaer jonge populieren geplant op het geerkens bemdecken oft pleijntien aen de Geerken straete, het welck ten grootste deele aen ons, en ten kleijnste deele aen 't clooster van ter Benck toebehoort.

item in febr. is onsen leenboeck met onsen Laet-Chijs-boeck bij brieven van terrier vernieuwt (vide supra 1614 en 1549).

item isser dit jaer nogh een gebinte aen de schuer gemaect met eenen dorsch-vloer om wat thienden van de naestgelegen velden in te haelen door onse twee knechten die alsoo met die uitte dorsschen oock werck hebben in de winter als 't vuijl is (vide infra 1658)

item 28 8^{ber}. isser eene copije gemaect van den A° 1597 vergoghten chijsboeck, die nu is berustende onder Campenhout.

item 30 8^{ber.} heeft den Heere Praesident van het witte Heeren Collegie tot Loven sijn doctoraet gedaen.

item hebbende 5 canoniken der abdije van St. Michiels binnen Antwerpen tot Loven te samen op eenen selven dagh hunne licentie gedaen.

item 18 jan. is Heer Petrus Overhuijs oft Overhusius canonic St Michiel Antwerpen tot Loven Doctor geworden in de godtheijt, siet 1623. Obiit 19 julii 1658.

A° 1646.

13 maart is alhier in ons hoogr choir in de kercke van Nederockerseel den nieuwen hoogen autaar gestelt, tot Antwerpen gemaect A° 1645 en door den eerw. Heer Joes Chrosost. van der Sterre aen dese kercke vereert en de choir in witte en blouwe plavijsteen en geleght. Den autaar heeft alleen van stellen gecost over de 300 gulds. en het pavement heeft van steen en leggen etc. gecost 122 gulden 14 stuivers.

item isser alhier op de achterpleijn achter het backhuijs gemaect de nieuwe houtlogie van 5 gebintens en naest het water gedeckt met schaliën maer naest de pleijn eerst met stroij en daer naer oock met schaliën.

item heeft dit jaer den Heere provisor Milo van der Stock alhier woonende sijne disputen pro baccalaueatu tot Loven gedaen en daer naer A° 1649 in mej oock pro licentia.

A° 1647.

Is alhier het bouwken gemaect achter de huijs-capelle nu dienende tot den Hr. praelaets slaepkamer, als oock de puije met den steenen trap daer achter aen den binnen-hoff (vide 1617, 1672 en 1778).

item is het savoir gemaect op het achterpleijn aen den camm.

item in junio heeft Hr. Viers, greffier van Buecken, op onse 3 dagh wanden landts aldaer op het Hertveldeken onder Assche (Assent) gedaeght over een verlopen chijns van 11 jaeren à 1½ penn. Lovens daer op uijtgaende, dat ons onbekent was, alsoo dat nergens geregistreert en stont en hebben voor de verloop van den chijns voor 11 jaeren betaelt 3½ stuyvers en voor de boete van elck jaer 1 stooter, dat is voor 11 verloope jaeren als boete 27½ stuyvers en dan nogh daerenboven over onkosten van beleijdt en geneght daer op gehouden 6 gld. 18 st.

A° 1648.

Van desen tijde stonter het steenrotsken al in den binnen hoff (afgebroken 1779).

item ten desen tijden en van te voren wirden alhier op het Huijs ter List 3 koj-beesten opgehouden, met eenen os, 2 verckens en 2 peerden, hielpen 2 knechten, 1 koj-meijssen met governante tot A° 1670.

item wirter s' jaerlijckx door ons betaelt aen Sr. Mutsenich tot Brussel voor huijs huere van ons gehuert huijs aldaer tot onse refugie dienende, 400 gulden en A° 1651 450 gulden s'jaers.

item 6 junii isser alhier over den vrede, 16 mej tot Munster tusschen Spagnien en Hollant gesloten, geviert met 5 specktonnen op eenen staeck en daer is 6 pondt poeder verschoten en wij hebben alsdan aen 't gemeijn met speelman en trommelslager ten beste gegeven 2 tonnen biers en canneel-koecken aen de kinderen van het dorp, etc. (vide infra 1679).

item in 7^{ber.} is de steene brugge tusschen de 2 poorten voor het huijs van boven opnieuw opgemetst en heeft gecost van metsers loon 69 gld. 18 st. (vide 1671, 1775).

A° 1649.

Heeft Hr. Milo van der Stock alhier proviseur sijnde in de maendt van mej tot Loven sijn disputen pro licentia gedaen en is korts daer naer aldaer oock licentiaet in de godtsgeleerthijt geworden.

A° 1650.

Is den voorschr. Hr. provisor Milo van der Stock, bij doode van Hr. Jacobus Van Hertsen alhier pastor geworden van Nederockerseel, blijvende oock te samen nogh provisor van het huijs ter List tot het jaer 1654.

item sijn dit jaer de drooge mueren gemaect tegens het waeter aen de kanten van den buijtenhoff en oock aen het 3 bunder-block.

item 3 9^{ber.} heeft Mr. Milo naer Loven geweest om 30 correweyden af te leggen aen het Collegie van Atrecht, maer te vergeefs (vide supr. A°1505).

item 27 dito is betaelt en rente van 5 guldens s'jaers vers. op St. Lucas dagh, die het patronaetschap van Corbeeck over Dijle op onse thienden aldaer is heffende, de verloope jaeren 1646,47,48,49 en 50, betaelt aen Hr. Herregouts, secretaris van Sijn Hooghw. tot Mechelen, als wesende nu possesseur van t' selve patronaetschap en de voorgaende jaeren van 1644 en 45 sijn gegeven aen de armen, alsoo datter niemant possesseur en was.

nota: dat dit beneficie gevaceert hadde van 't jaer 1627 naer de doodt van Hr. Judicus Blicck, persoon van Corbeeck die mede cappellaen was van de capelrije van Os tot Mechelen, waer bij gecomen is dat Br. Geeraert Lindemans en de naervolgende administrateurs deser cloosters goederen oft proviseurs, hebben blijven betaelen aen de cappelrije van Os, dogh bij abues. item is aen den selven in 8^{ber.} 1651 nogh 5 guldens betaelt en so voorts de volgende jaeren tot 1673 inclus en 'tsedert dien tijt tot nu toe 1772 en heeft daer imant meer naer omgesien. Siet de notitiën van commers en lasten van Hr. prov. van de Velde (item vide supra A° 1644 en infra 1674).

A° 1651.

Is de oude religieuse confraternitijt die er van over vele jaeren geweest was tusschen de religieusen der Abdije van St. Michiels binnen Antwerpen en de religieusen der Abdije van St. Bernards bij de Schelde wederom vernieuwt bij den eerw. Heere Joes Chrisost. van der Sterre, abt, den prior en het geheel convent van St. Michiel ten eendre en den eerw. Heere Judocus Gilis abt, den prior en het geheel convent van St. Bernaerts ten andere, de laetstgenoemde de eerste op de eerste besoeckinghe oft overkomste tot St. Bernards met een Latijns carmen verwillecomende. Dit carmen berust alhier in druck op sattijn nogh op dit huijs, met de chronicon:

MICHAËL BERNARDO.

A° 1652.

Was dorps mejier Amand De Pauw

item kregen in dese tijt onse nonnekens Norbertinessen tot Antwerpen van ons clooster alle maenden 100 guldens voor hunne consumpsie.

item in febr. isser een nieuw pomp gestelt in de oude keucken dat nu groote voorsael is.

item 28 juli is den eerw. Hr. Joes Chrisost. van der Sterre overleden en in dit selve jaer is in sijn plaets praelaet geworden den eerw. Heere Norbertus van Couweren.

A° 1653.

27 aug. is het huijs der gilde gestaen midden op de plaetse tegen over de kercke, dat van leem gemetst en seer vervallen was, begonst heropgebouwt te worden en in steen gestelt en den eerw. Heere Norbert van Couweren heeft alsdan daer toe aen de gilde vereert alle den steen noodigh voor de fundamenten af tot boven toe, allen den hamerduijn, dorpels, colommen etc. tot karreel toe, item 2 balcken, 1 falier en 2 schoone eijcken dorpels en 2 amen bier, en in de voordere onkosten van den bouw die daer en boven nogh beliepen tot 287 gld. 17 $\frac{3}{4}$ stuijvers hebbende de gildenbroeders, sijne 24 mannen, gecontribueert elck naer staet en conditie, den eenen wat meer dan den wat min, sommige 5,6,7,8 en tot 12 guldens (vide infra 1674 en hier benevens).

item 28 8^{ber.} is Hr. Milo Van der Stock, pastor en provisor al hier aengesteld van de gilde als stadthouder van den eerw. Hr. prelaet hunnen hooftman.

item 2 X^{ber.} heeft Hr. Milo voorsch. de pastorie van List afgestaen en in sijn plaets is alhier proviseur geworden Hr. Gregorius Knijff senior, die alsdan oock is gildenbroeder geworden onder dese gilde; desen heeft seer weingh notitie gehouden wegens eenige memoriën aen te teekenen.

A° 1654.

Is alhier geboudt den grooten paerden stal, met het verckenskot in witten steen.

A° 1655.

Is alhier den bouw van de brouwerije nieuw opgemaect.
item ten tijde van de weduwe Guilliam Van Roije, maelderinne, is onsen watermolen te Balckt geheel afgebrandt.

A° 1656.

Is den voorsch. afgebranden watermolen onder Jeronymis Smekens maelder, wederom van de fundamenten af geheel nieuw opgebouwt en daer bij nogh eenen nieuwen borneput gemaect. Desen bouw heeft sonder den witten steen en het hout gecost over de 1125 guldens.

item is dit jaer de konijnenstal alhier op 't hujs heropgebouwt in witten steen.

item wasser gemaect een nieuwe keucken dat nu een deel van de groote voorsael is, daer nogh een pomp staet.

item is de beecke herleet, maer waer en vinde ick niet.

A° 1657.

18 mej heeft den eerw. Hr. Norbert van Cauweren notariëlijk bij gedoogtheit toegestaen aen de gilde van de handboge van Nederokkerzeel een daghwant oft volgens de metinge 57 roeden landts gelegen ten beginnen van het Bogaertveldt A° 1656 afgesneden van nr. 179 nu genaemt den schutters hoff ofte doelhoff, tot het stellen van hunne doelen, blijvende altijt grondt ende het gewasch van de boomen etc. aen de abdije, die de gilde maer alleenlijk hebbende haer libertijt van schieten me de handboghe op de doelen: en dit is aldus oock notariëlijk A° 1660, 18 aug. met groote danckbaerheit en sonderlinge obligatie aen den voorsch. eerw. Heere geaccepteert van de twee dekens in den naeme van de voorsch. geheele gilde; dese notariële acten berusten alhier.

A° 1658.

Sijn gebouwt de oude klijne schueren (siet A° 1645).

A° 1659.

Isser eene nieuwe optreckende brugge gemaect, aenbestedt à 18 guldens voor arbijs loon (siet 1632,1644).

item isser nogh eenen droogen muer gemaect tegen den buijtenhoff om de kanten tegen het water te houden staen (siet 1650 et infra 16...).

item heeft 1 mej de jonckheit van het dorp genoten eenen abeel voor eenen 7 jarige mejboom.

A° 1660.

Wasser binnen Antwerpen eenen schoonen sneeuwen ommeganck gemaect door de beldtsnijders.

item 18 meert is den vrede gepubliceert tusschen Spagnien en Vranckrijk en 14 9^{ber.} tusschen Spagnien en Engelandt.

A° 1661.

Ontrent het eijnde va dit jaer is in onse kercke van Nederockerseel door voorsorge van Heer Milo Van der Stock, pastor eerts ingestelt het ardsbroederschap van de Alderhijlgste Drievuldigheid (siet 1778).

A° 1662.

In 7^{ber.} wasser questie geresen tusschen onse Abdije (alsdan sede vacante) en den Heere praelaet van St. Adriaen tot Geertsbergen over de gerechtigheit der thienden van 2 stucken landts gelegen in Hassels (benevens onse nu groote dreve naer Campenhout naest Bergh) en

eenige jaeren te voren van eussels tot saeijlanden gebracht en volgens onse caerte figurat. de A° 1661 oock liggende binnen de limieten in den hoeck van onse Listerthienden die sigh volgens oude conditiën der thiendeverpachtigen is uijtstrekende met de bleucken daer aenclevende tot tegens Campenhout toe, waer van het eerste stuck alsdan toebehoorende aen Cornelis van Hamme, meijer van Bergh (nu Engel Goovaerts tot Campenhout), groot is ontrent de 5 daghwant en het tweede toebehoorende aen de kercke van 't Begijnhoff tot Brussel ontrent de 6 daghwant groot, beide volgens onse sustenue van outs altijd geleggen onder Nederockerseel, volgens 2 verscheijde oude chijns boecken aen de welcke de voorschr. 2 stucken chijnsroerigh sijn, als oock volgens de getuijgenisse van verscheijde particukieren (siet capsa Xde) van het jaer 1649 als wanneer het eerste stuck van 5 daghwant maer eerst was gebraght van groes tot landt hadden wij van de eerste thiend-baere vrughten van dat stuck als aen ons justo titulo competerende de possessie genomen sonder eenige de minste stoornisse, dewelcke possessie wijnige jaeren daer naer is gestoort geworden door den rendtmeester der Abdije van Cortenbergh, praetenderende het voorschr. stuck te geliggen onder de thienden van Campenhout, waer van hij oock thienden hadde doen wegghaelen door seeckeren Jan Claes sijnen thiendenaer, maer heeft aen dese sijne gepretendeerde actie, naer geïnformeert te sijn, oock soo aenstons gedesisteert en van de thiende-vruchten, aldus abusievelijck weghgehaelt, aen ons behoorelijcke restitutie gedaen en alsoo sijn wij voorts eenige jaeren in pacifike possessie gebleven van soo aldaer op de voorschr. 5 daghwanden, als oock op het aldaer benevens liggende stuck van 6 daghwant de thiende s'jaerlijckx op te haelen sonder van imant gestoort te worden tot het jaer 1662 als wanneer op 15 7^{ber.} François Pauwels officier van Bergh, uit ordre van Monsieur Barthol. Swinne, rendtmeester der Abdije van St. Adriaen tot Geertsbergen aldaer op de voorschr. 5 daghwant van Cornelius van Hamme, de boeckweijthienden heeft gearresteert en de selve door den thiendenaer van Berg fijtelijck is weghgehaelt, sustinerende dat het voorschr. stuck was gelegen onder Bergh ende niet onder Nederockerseel alwaer het nochtans sijn dorpslasten altijd betaelt hadde, reden waeromme wij onse toevlught hebben genomen tot den Souverijnen Raede.

A° 1661.

In mej sijn alhier allen onse landen en bosschen wederom hermeten door C. Lowies, gesworen landtmeter en daer van gemaect eene kaerte figurat. in parquement met 6 klijne verdeijlde caertiens in papier gepleckt op lijnwaet en daer sijn in 't geheel gevonden 345 bunderen 0 daghwant en 27½ roeden (vide supra A° 1609).

item 9 7^{ber.} is den eerw. Hr. Norbertus van Couwerven overleden en in sijne plaetse is A° 1663 abt geworden der eerw. Hr. Macarius Simeomo.

A° 1662.

Isser bij gedoogenheijt van en naer de doodt van wijlen den abt Norbert van Couwerven alhier in de weide n° 199 in de Quickenborgen voor de eerste keer eene nieuwe wippe tot vogelscheut der gilde gestelt (siet infra A° 1772).

item wasser op de buitenste voorpoorte voor het huijs gestelt het wapen van den abt Joes Chrisist. van der Sterre en nu staet aldaer het wapen van Mac . Simeomo.

item is den oude borreput in de oude keuken, die nu een deel der groote voorsael is, gekuijst ende aldaer eene nieuwe pomp op gesett.

item is gebouwt den stal van den balckten-molen.

item 11 9^{ber.} heeft Hr. Cornelius Nutius, voortijdts prior, en daer naer pastor in Minderhooft, alhier op het huijs ter List solemnelijck sijnen vollen jubilé van 50 jaer priester gehouden. Sijn portrait berust nogh alhier in de groote voorsaele, in cloosterlijck habijt geschildert, waarschijnlijk door Marten Pepijn.

Is praelaet geworden den eerw. Hr. Macarius Simeomo.

item heeft dit jaer Vrouwe Francoise Maurissens, wedw. Heer Philips Lambreghts de Heerlijckheit van Nederockerseel cum annexis publieck te koop gestelt in de kamer van

Uckele, als wanneer de selve is ingekocht bij Hr. Franciscus Knijff koopman binnen Antwerpen en broeder van Hr. Gregorius Knijff, can. der Abdije van St. Michiel voor de somme van 7400 guldens, welcke penningen hij tot dien eijnde gelicht hadden bij den Heere praelaet en conventuelen der voorschr. Abdije, maer desen Francisco Knijff naer eenighe jaeren dese Heerlijckheit beseten te hebben is bancqueroet gespelt en heeft sigh geretireert van Antwerpen naer Amsterdam in Hollandt en gemerckt dat desen bancqroetier de selve Heerlijckheit beset voor de Abdije van St. Michiels, die aen hem de voors. koop-penningen geschoten hadde, soo is 't gebeurt dat deselve Abdije vreesende dat de crediteuren de voorschr. Heerlijckhijt voor hunne pretensien souden hebben aengeslagen, hebben sij den voorschr. Heere Gregorius Knijff alsdan prov. St. Michiel naer Amsterdam gesonden om van hem aldaer een acte van obligatie en procuratie over de voorschr. koop-penningen der voorschr. gecoghte Heerlijckhijt te becomeen, die hij provisor aldus oock op 31 x^{ber.} 1668 notariëlijk heeft becomeen, bij welke acte van obligatie den voorschr. Francisco Knijff de voorschr. Heerlijckhijt cum annexis is belastende met een somme van 1300 ponden wissel gelt, dat is 7800 guldens wisselgelt capitael, met geloften van des wegens s'jaerlijckx aen de voorschr. Abdije den interest à 6-5 courant van Brabant, ten eijnde van brieven van maintenue, die wij op 20 7^{ber.} oock hebben becomeen, en op 26 ditto sijn wij door eenen deurweerder ter plaetse contensieuse in maintenue van onse possissie gestelt.

Dogh hier mede en was dit geschil nogh niet ten eijnde, want A° 1665, 19 7^{ber.} is dit gestelt in arbiters handen van 3 advocaten J. Cloeps, Del Marmmol en F. Franxen, dewelcke daer over geadviseert sijnde, hebben geresolveert dat tot tijdt ter wijlen datter naerder sal ondersoght geworden sijn en genoghsaem gebleken onder wat jurisdictie, te weten van Nederockerseel oft Bergh, de voorschr. parceelen van landen respectievelijk sijn gelegen, den praelaet van St. Adriaen sal genieten de thienden van 't stuck van 6 daghwant van de kercke der Begijnen en praelaet van St. Michiels de thienden van de andere 5 daghwant van de meijer van Bergh, met nogh een daghwant van den H. Gheest van Bergh, gelegen aghter het Lammeken, sonde dat dit provisioneel reglement partijen eenighsints sal praejuditeren aen malkanders gerechtigheijt, donec et usq. etc. en is aldus oock van beijde praelaeten geaccepteert; dogh en heeft Cornelius van Hamme, meijer van Bergh en thiendenaer van den Hr. praelaet van St. Adriaen aen dit provisioneel reglement niet willen acquiesceren, nogh de thienden van dit stuck van 5 daghwant in de jaeren 1666 en 67 willen laeten volgen, maer heeft die alsdan fijtelijk en boven arrest gevoert, waer over Hr. Milo Van der Stock, pastor en proviseur alhier den rendtmeester der Abdije van St. Adriaen tot Brussel is gaen spreken maer sonder effect, waerom hij op 3 juliij 1668 daer over voorder heeft geschreven aen den Hr. praelaet van Geerstbergen, die hem op 19 ditti heeft geantwort dat hij susschen beide aen sijnen rendtmeester daer over oock al hadde geschreven en hem vermaent en aengewackert om alles op het spoedighsten volgens het voorschr. reglement der arbiters bij te leggen ende te accordern, om aldus alle questie en geschil in der minne teneijnde te brengen, maer den voorschr. rendtmeester heeft daerop onsen voorsch. Hr. Provisor 2 coppeijen van verhhuerigen gesonden, waer uijt hij wilde proberen dat het Begijnen stuck van 6 daghwanden en soo vervolgens oock de andere daer benevens liggende stucken souden gelegen sijn onder Bergh ende niet onder Nederockerseel en dienstvolgens onse pertentie soude nul sijn, etc. Eijndelijck ter oorsaek der troebels van den bedroefden oorloghs tijt, *et quia inter arma silent leges*, soo sijn parreijen op 25 juliij 1668 geconvenieert dat voortaan sonder praejudictie van ieders gerechtigheijt de thiende van het stuck van 6 daghwant der Begijnen sal aen ons sijn (vice versa aen het eerste provisioneel reglement de 19 7^{ber.} 1665) en de thienden van de 5 daghwant van den meijer van Bergh aen die van St. Adriaen.

Nota: dat wijnigen tijt daer naer de 2 bovenste stucken in questie van landt sijn gebracht tot bosch (siet hier van de brieven en papieren sub capsula Xde).

A° 1664.

1 april heeft ons clooster het out huijs tot Brussel te samen met de twee daer benevens aen van wederseijds gelegen huijskens gecoght tot en refugie, voor de somme van 4806 gld. 7¼ stuyvers. en heeft te samen met de afgeleghde rente en den verloopen intrest etc. in 't geheel gecost over de 7654 guldens.

item 24 april is in het voorschr huijs oft refugie tot Brussel den eersten steen geleght en het selve van binnen geheel vernieuwt en heropgebouwd, den hoff en mueren gesett en gemeubeleert (vide infra 1671).

item heeft den eerw. Heere Mac. Simeomo dat jaer liberaelijck aen de gilde van Nederockerseel een nieuw vaendel vereert met sijn wapen daer inne, het welck hij tot Antwerpen in St. Michiels kercke onder den dienst der misse solemneelijck gewijdt hadde ende aldaer oock aen den alferis deser gilde heeft in handen gegeven.

A° 1666.

2 april is den Hr. van List, Gregorius Knijff senior, alhier overleden en in sijn plaets is voor den tweede keer alhier wederom proviseur geworden den seer eerw. Heere Milo Van der Stock, S.T.L. en pastor alhier, en heeft alhier de provisorije bedient tot in julii 1669.

item warden in desen tijt de klijne huijskens tot Brussel benevens onse refugie staende verhuert, het 1 naest de Capucieners aen Charel Michiels conchergie der refugie en Greff. van Nederockerseel voor 37 gld. s'jaers en daer naer A° 1675 oock à 74 gld. s'jaers.

A° 1667.

Begost Vranckrijck hier in de Nederlanden den oorlogh te voeren.

item isser een nieuw radd in den watermolen gehangen en de comme vernieuwt en heeft gecost over de 211 guldens (vide supra A° 1626, 1643).

item in 8^{ber.} en 9^{ber.} heeft het groot leger alhier gelegen.

A° 1668.

in junii is den heerlijcken chijsboeck door Hr. Milo uijt commissie van Hr. Franc. Knijff als Heere van Nederockerseel bij brieven van terrier vernieuwt.

item is gemaect en geordonneert het project tot het opbouwen van eenen nieuwen ghevel aen onse refugie tot Brussel.

A° 1669.

Is den ouden ghevel van onse refugie tot Brussel afgebroken en begonst opnieuw te maecken.

item is alhier op 't Huijs de groote dobbel schouw-pijpe staende midden op den grooten bouw boven het dack ingevallen en wederom met een aghtkantige pijp opgemetst.

item in julio heeft den Hr. pastor Milo Van den Stock alhier de provisorije wederom verlaten en in sijn plaets is alhier proviseur van List geworden Hr. Joes Bapt. van Asten.

A° 1670.

ontrent desen tijt heeft Hr: Erasmus Quillinus , konstschilder tot Antwerpen, in onse Abdije seer veel en langen tijt geschildert.

item in dit jaer is den nieuwe ghevel van onse Refugie tot Brussel t'eenen mael volmaect en daer den Hr. praelaets Simeomo wapen en gestelt met beldt van St. Michiel boven de poorte, met fontijnrn etc. item den Samson in den hoff gerepareert en den manberen leeuw met den haen gekuijst en geheel het huijs op een nieuw van alles voorsienen gemeubeleert (vide supra 1664)

item isser alhier voor het huijs van List gehangen eenen nieuwen draeijboom met een draeijerken om te voet door te passeren (vide 1621)

item in aug. is de schuere van den balckten molen notabel vergroot met het aenbouwen van 2 oogen, een aen de straete en d'ander over de beecke, item den mesingh besloten en verciert met een nieuwe poort geteeckent M.S. A° MDCLXX. dat is Macar. Simeomo A° 1670 (vide supra 1662).

item isser in octob. aen de Capucienessen tot Brussel betaelt 36 guldens voor 1/2 roede erff geincorporeert in den nieuwen bouw van d refugie (vide supra 1664)

item was dit jaer de Haegh-eussel weide n° 220 opgeplant met 534 eijcken, bij Hr. prov. De Winter gecapt en vercocht aen de Lovenaers tot hunne scheep-vaerte (siet A° 1750).

A° 1671.

Is de steen brugge tusschen de 2 poorten van het huijs opgenomen en aldaer eenen dicken ijseren ancker in geleijt tegen het wijcken van de bogen (siet A° 1648).

item 24 X^{ber.} is de ordonnantie uijtgecomen van den XX en XL penninck te betaelen op alle onroerende goederen tot subsidie van Sijne Konincklijke Majesteit (vide 1679,1682).

A° 1672.

Ten desen tijde woondeder 1 oft 2 heeren der Abdije van Berne in onse Abdije binnen Antwerpen.

item is het savoir aen de brouwerije gespleten en alsdan daer 3 savoiren af gemaect in de plaets van een.

item is dit jaer gemaect het nieuw ouwken (dat nu het comptoir is) tusschen de voorpoorte van het huijs ende het out comptoir (daer nu de nieuw keuken is) met een thoren.

Nota: in de plaetse daer nu de keuken is was voortijts het comptoir naers de thoren, met nogh een klijn kamerken voor den kneght naest den kant van de voorpoorte (vide supra 1617,1647,1672)

item is alsdan den scheij-muur staende tusschen het voorschr. out comtoir en het voorschr. kleijn kamerken uijtgebroken en van die 2 klijne plaetsen een schoon sallet oft eetplaetse gemaect (dat nu de keuken is) en daer in gestelt een nieuwe swerte marberen schouwe (die nu gestelt is en nogh staet in de groote voorsaele) die gecost heeft 32 guldens.

item is dit jaer geschildert de groote schilderije landschap daer het Listerhuijs op geschildert staet (nu hangende in de groote voorsael) door Mr. Jan Cixie tot Mechelen voor 24 guldens en 2 schilderijkens van Teniers aen hem nogh toegegeven met 1 pattecon drickgeldt.

A° 1673.

Is den eijcken-houten trapp gemaect tusschen het nieuw comptoir en de voors. eetplaetse die nu de groote keucken is.

Nota:

Ten desen tijde bestondt den geheelen bouw van 't Huijs te List uijt de naervolgende plaetsen:

Den Praelaets slaepkamer etc nieuw gebout 1647.

De Cappel-kamer oft sallet met de capelle

De groote sale (daer naer A° 1686 gespleten in 2 eetkamers) met een voorportael oft puije, afgebroken bij Hr. Van den Invijlle A° 1761 en naer sijn doot in de plaets eenen steenen trapp gestelt.

De keucken, dat nu de groote voorsael is.

De eetsaele met den thoren, daer te voren het out comptoir is was, met een kamerken voor de kneght en die nu de nieuwe keucken is. Dese 4 groote plaetsen sijn met cappele, portael en thoren altemael nieuw heropgebouwt A° 1617.

Het nieuwe comptoir, daer het nu nogh is, gebouwt 1672.

De voorpoorte met de kamer gebouwt lanck voor 1617

(vide supra A° 1617,1647,1672).

item in feb. gemaect een geheel nieuwe optreckende brugge van eijcken hout om in en af het Huijs te rijden. Nota, dat de voorgaende maer 14 jaer geduert en hadde en was gansch verrot (siet A° 1632,1644,1659 et infra 1679,1688, item A° 1710,1727,1768,1775).

item 16 8^{ber.} gemaect het nieuw putsel aen de brouwerije.

item in dese jaeren van 1673 tot 1678, wesende den franschen oorlogh, heeft onse Abdijs met duijnsenden schade geleden in haere goederen, door de fransche etc. soldaten, meer dan 3550 guld. (siet 1667).

A° 1674.

16 april isser voor den laetste keer betaelt aen Mr. Vigneul, scholaster van St. Pieters kerck tot Loven, 5 jaeren rendt. van het personaetschap van Corbeek-Dijle tot A° 1673 inclus, wesende dit den laetsten keer dat dese rente betaelt is met 25 gulds. voor de laetste verlopen jaeren, also datter daer naer nooit imant meer naer omgesien en heeft tot nu toe 1772 (vide ante A° 1650)

item heeft den Hr. Provisor Joes Bapt. Van Asten met toestaen van den eerw. Hr. praelaet alhier aen het Gilden-huijs een werckhuijs met een stalleken aengebouwt ten coste der abdijs mits d'Abdijs daer voor 6 jaeren aghtervolgens de huere à 20 guldens s' jaers soude genieten (siet A° 1653).

Isser alhier aen 't casteel een nieuwe binnen poorte gemaect van schoon eijcken hout.

A° 1675.

Waeren de Spagniaerden met de Hollanders gecampeert bij Loven waer ons dorp in julio veel schade heeft geleden.

A° 1676.

2 april is den eerw. Hr. praelaet Macarius Simeomo overleden en in X^{ber.} is in sijne plaetse praelaet geworden door en onder den Koninck van Spagnien, den eerw. Heere Hermannus Josephus a Porta.

A° 1677.

24 januari is den voorschr. eerw. Heere alhier solemnelijk ingehaelt door de gilde als Pandtheer van Nederokkerzeel en daer is in verscheijde rijzen te samen om 45 guldens kleijn geldt uijtgestroijt voor de arme menschen en de gilde heeft om 3 gld. 8 st. busch-poeder verschoten.

item in den beginne van meert, wesende den 1 sondagh van den vasten, is tot Antwerpen in onse Abdijs solemnelijk geviert de feeste der Beatificatie der HH. Martelaren van Gorcum, met de verheffinge van hunne reliquien, waer op allen de buijten heeren confreers sijn versoght en t'huijs geroepen.

item 15 meert heeft Hr. proviseur Joes Bapt. Van Asten de provisorije van List verlaeten en is naer de abdijs vertrocken en den selve daghheeft den seer eerw. Hr. Pastor Milo Van der Stock S.T.L. alhier in sijne plaets dese provisorije wederom, en nu voor sijnen derden keer aengenomen en den selve bedient tot 1 X^{ber.} 1681 en in desen tijt van 15 meert af was alhier als cappellaen en vicarius op dese pastorijs Hr. Gregorius Knijff junior, postea prov. voor wiens mondcosten het clooster s'jaerlijck aen den Hr. pastor Milo 200 guldens betaelde.

item hebben wij dese jaeren 1677 en 78 seer veel schaede geleden in onse goederen door de auxiliaire hollandsche troepen.

A° 1678.

sijn bij brieven van terrier de regenoten overgedragen van onse 3 daghwant landts onder Buecken om den chijns en de peertskeur daer op uijtgaende (vide 1632 et infra 1692,1699,1710,1738).

A° 1679.

in jan. hebben de dieven de vensters uijtgebroken in den provisie-kelder naest het water, meijnende langhs daer binnen te komen.

item isser dit jaer eenen nieuwen haen op den thoren van Nederockerseel gesett, die gekost heeft 11 gl. 14 st.

item heeft den eerw. Hr. ten sijnen kosten het vaendel van de gilde gerepareert, en daer is voor betaelt 8 gld. 8 st.

item sijnder nieuwe lattepoorten gemaect: een tusschen de 2 binneplijnen van 't Huijs en 2 aen den buijtenhoff voor de voorpoorte en hebben in 't geheel gekost 72 gld. 9 ¼ st.

item wasser in mej op de balckte-straete (bij n° 267) over de weesbeeck een stene brugge gemaect, waer toe wij alsdan nogh eenige steen geleverd, en daer voor verscheijde daghueren betaelt hebben, welcke brugge volgens seggen van verschijdene ouderlingen ontrent het jaer 1680 door die van Wildert is afgeboken, om aen het krijghsvolck de passagie te beletten naer hun casteel (siet den nieuwen landtboeck in notulis ad hunc numerum 267)

item sijnder alhier op 't Huijs in de furie van de gevlughte graenen 3 nieuwe scheirsolders gemaect, die gecost hebben 66 gl. 6 st. tot dewelcke te betaelen verschijde pachters die deselve een jaer gebruijckt hadde, gecontribueert hebben 40 gld. 10 st. dus maer voor ons rekening 25 gld. 16 st.

item is de voorste steene brugge voor het Huijs tegens de straet op de buijten gracht die seer vervallen was, gerepareert, de welcke soo mij dunckt aldaer geensints nut en is (vide infra A° 1772).

item in aug. is den XXst. penn. uijtgeschreven op de thienden.

item isser alhier voor het casteel wederom geviert met een staeck met 5 pecktonnen van 13 st. het stuck, over den gesloten peijs van den Franschen oorlogh (vide supra A° 1648).

item 27 7^{ber.} heeft Mijn Hr praelaet a Porta als mecaenas de prijzen vereert aen de studenten van het nieuwe collegie S.S. Trin. tot Loven, en aen den Hr. Regent is daer voor betaelt 240 guldens.

item in 8^{ber.} is de optreckende brugge voor het Huijs met nieuwe popelieren plancken beleght (vide supra 1632,1644,1659,1673 et infra 1688).

item sijn door ons vercooght de lindeboomen staende tegens den muer van 't kerckhoff.

A° 1680.

sijn de drooge mueren hermaect van wederkanten de nieuwstraet, soo naest het preeel voor het Huijs als naest den hopp-hoff. Nota: desen hopp-hoff was alsdan eenen besloten hoff langhs vier kanten in sijne haege, met een sluijtende deur om daer in te gaen.

item 30 april heeft de jonckheijt naer ouder gewoonten gehad eenen vlaamschen abeel weerdigh sonder den rooff 12 guldens tot eenen jarigen meijboom.

item in mej isser een nieuwen muer met een blouwsteene poortien gesett tegens den binnen hoff en oock eenen tegens de buijten-plijn.

item is gerepareert de puije tegens den praelaets slaapkamer in den binnen-hoff, als oock de steene trappen van het portael voortijts staende op de binnen plijn aen den inganck der saletten, nu afgebroken door Hr. prov. van den Invijlle A° 1761.

item is in den balckten molen het verckenskot opgemetst.

A° 1681.

in jan. heeft den seer eerw. Hr. pastor en provisor van Nederockerseel Milo Van der Stock S.T.L. alhier solemnelijck sijne volle jubilé gedaen en alles is per ordre van den eerw. Heere praelaet op Cloosters costen uijtgevoert, gecost 166 gld. 5 st.

item in feb. heeft den voorschr. Hr Milo bij assignatie van den eerw. Heere a Porta *ex liberali dono* aen de universijt oft academie van Loven tot het resraurieren van de halle aen F. Van Vianen gegeven 600 guldens (siet A° 1725)

item isser eenen nieuwen koelback gemaect in de brouwerije die sonder het hout etc. van arbeijdt heeft gecost 22 gl. 4 st. (vide infra 1772).

item 19 julii is Mijn Hr. praelaet Joseph à Porte overleden en A° 1682 is in sijne plaets abt geworden Mijn Heer Gerardus Knijff en was dorps meijer Peeter De Pauw.

item . X^{ber.} heeft den eerw. Kr. pastor Milo Van der Stock jubilaris het proviseurschap van List afgestaen en is met sijne dienstmaerte van hier naer sijn pastoreel huijs vertrocken en in sijn plaets is alsdan alhier proviseur geworden sijnen cappellaen oft vicaris Hr. Gregorius Knijff junior, den neeff van den voorgaenden A° 1666 overleden.

A° 1682.

in febr. is van pastor van Beirse en Vossel praelaet geworden den eerw. Heere Gerardus Knijff.

item is dit jaer de waerande aghter het casteel van eenen bogaert tot een eijcken preeel en bosch gemaect (vide infra A° 1683 en 1728,1742,1743,1786).

item 30 april isser tusschen ons clooster en de gemeijntenaeren van Nederockerseel een accoort aengegaen over de quotizatie van onse bosschen en weijden en quade schommen tot bosch gebragh daer nogh noijt eenige dorpslasten van betaelt en waren, dat het clooster daer voor soude betaelen 100 guldens eens voor allen het gepasseerde, en 25 guldens s'jaers voor in toekomende tot voldoeninge van alle dorps lasten, uijtgenomen der subsidien.

item hebben wij dit jaer, naer dat wij A° 1681 bij vonnisse in het Souver. Leenhoff van Brabant de immissie becomen hadden, possessie genomen van de Heerlijkheijt van Nederokkerzeel en hebben alsdan betaelt aen den Premier Huissier van den voorschr. Leenhove voor sijne devoiren die hij ten dien eijnde voor ons gedaen hadde, ter somme van 79 gl. 7 ½ st. (vide supra 1663 et infra 1720 en 1723).

item wirderder dit jaer al 2½ XX penn. uijtgeschreven (vinde sup. A° 1671 en 1679).

item 1 X^{ber.} isser voor onse refugie tot Brussel op het Staten Comptoir betaelt voor 1 ½ XX penn. volgens dat de selve aldaer A° 1681 was getaxeert op 600 guld. s'jaers, ter somme van 45 gulds. (vide infra 1686).

A° 1683.

1 meert is sijn eerw. Hr. Gerardus Knijff alhier als geimmitteerden Pandt-Heer solemnelijck ingehaelt door de gilde etc. en heeft aldus te samen op heden possessie genomen van dese Heerlijkheijt van Nederockerseel, de gilde broeders hebben gehad 3 tonnen bier en de jonghmans 1 tonne.

item is de keucken herplaetst in de voorste eetsael, daerse nu nogh is 1772.

item 5 meert is de oude schuer van het Huijs ter List (nu genaemt de klijne schuer) met schaliën gedekt, die te voren maer met stroij gedekt was, en heeft gecost sonder het hout over de 285 gulds.

item is dan oock door ordre van sijn eerw. den thoren van 'tHuijs aen de keucken van boven afgebroken en met tichelen toegeleght en daer in plaets gestelt de schouw in de groote nieuw keucken (vide 1685).

item 27 ditto is gemaect en gegraven den nieuwe warand oft mostaert-vijver, me de grachten van wederseijds de waerande (vide supra A° 1682).

item sijn alsdan oock gestelt de eerste lattepoorten van wederseijdt aen de waerande (vide infra 1728).

A° 1684.

5 mej is den eerw. Hr. Gerardus Knijff gedeputeerden geworden der Heeren Staeten van Brabant.

item hebben wij tot Haecht voor 1 chijnse van 1 oort s'jaers uijtgaende op 2 daghwant broeckx aldaer voor 17 aghterstellige jaeren, met te samen voor de boeken moeten betalen 1 gl. 19¾ st. en voor amende van de regenoten niet overgracht te hebben 3 gulds. en voor 2 dagementen ten gronde 11 gld. 11 st. (vide infra 1761,1754).

A° 1685.

5 april is de voorste steene poorte voor het Huijs van boven afgenomen tot op den houten balck die daer nieuw ingeleght is en dan de poorte wederom opgemetst (vide 1770).

item in dit jaer is in de nieuwe keucken de schouw maer eerst gemetst als oock nogh een nieuwe schouw in de groote voorsael aghter dese keucken, met 1 nieuwe pompe in de voorschr. voorsaele, die gecost heeft 35 gld. 19 st. (siet A° 1662 en infra A° 1763).

A° 1686.

Isser universeel voor geheel Brabant eenen nieuwen Cohier gemaectdoor de gedupeerde commissarissen der Heeren Staten van Brabant, als wanneer onse wethouderen van Nederockerseel tot het formeren van den selve de geheel hemelsche breedte van geheel dit dorp, de straeten daer inne begrepen, in 't geheel hebben overgedragen als oock daer benevens bijvoegende de geheele quantijt der bunderen die in dit dorp bevonden worden sonder de voors. straeten, maer de voors. commissarissen hebben in 't voors. Cohier de geheelen hemelsche breedte te samen met de straete opgesteld, waer door sij daer naer op de gemeijne dorps overdraghten hebben bevonden datter wel 36 bunderen te cort quamen, die in 't soecken waren en eijndelijck A° 1752 sijn bevonden te liggen in de straeten van het dorp, waer van de gemeijnten nu nogh altijd de gemeijne lasten moet blijven betaelen.

In desen cohier stae ons Huijs van List gequoteert op 60 guldens, de universele thienden van Nederockerseel op 1170 gulds. waer in het deel van onse Abdije komt op 1070 gulds. en het deel van de Cortenberghse thienden op 100 gulds; de landen en bosschen tot 100 gulds. de bemden en weijden per bunder op 8 guldens, het pastoreel huijs op 12 gulds. den watermolen op 11 gl. 14 st. de vijvers per bunder op 12 gulds, het gemeijn torfsbroeck op 84 gld. de huijsen der cossaerden op 212 gulds. de huijsen van neiringh op 80 glds. den windmolen naer den Cohier volgens conventie gequoteert op 200 gulds. (vide infra A° 1752).

item 11 febr. is de groote dreve naer Campenhout begonst gemaect te worden door Joseph Laboureur gesworen landtmeter door de weijden inde Hassels, door de Bies-eussels bosschen tot aen de geerken-straete, de welcke geconcipeert was te brengen door het Listerveldt tot aen de linden voor het huijs van List, dan alsoo daer door ten tijde van oorlogh groote onveiligheijt door de soldaten die langhs die dreve van Campenhout tot Ockerseel komen, wirdt voorsien, en het convent niet geirne in de mangelinghe van landen met Ter Banck als andere en wilden consenteren als oock met de doot van sijn eerw. Gerard Knijff in jan. 1687, soo is die aghtergebleven (siet voorts den nieuwen Landtboeck n° 2 Campenhout) .

item 26 meert wasser geconsipieert een dreve te trecken van het Listerhuijs recht over het Dwaesevelt tot aen het Steijne Cruijs, maer daer is niets van geschiet, ten sij alleen de metinge met de caerte figur. alhier nogh berustende, daar J. Laboureur, landtmeter.

item in april was gemaect den grooten nieuwen gewesenen vijver te Balckt aghter tegens aen den ouden dier en nu nogh is, den welcke A° 1690 als wesende eenen verloren kost, wederom is te niet gedaen alsoo hij sijn water niet en konde houden, is A° 1692 wederom verhuert tot bemdt. Nota: voor de gooten te mogen leggen in desen grooten gewesenen Balckten vijver en reijsembeecke hebben wij A° 1685 betaelt voor 1 aen 't lichten van 't request in de Rekenkamer 7 gld. 3 st. item aen den rendtmeester van de tolkamer over devoiren tot het selve 38 gld. 8 st. dit sonder de jaerlijckschen chijns van 1 gld. 10 st. die tot heden nogh moet betaelt worden (vide hic infra 3 april).

item is alhier de weesbeeck achter tegens den Heijbosch herlegt en recht door getrocken door de erve van den Heere Grave van Cruijckenborgh op 't Roijerveldeken etc. (siet den nieuwen handtboeck n° 272).

item is onse Refugie tot Brussel in 't cohier van dit jaer getaxeert op 400 guldens s' jaerlijcksche huere (vide supra A° 1682).

item 4 april hebben wij van des Koninckx Rekenkamer in Brabant tot Brussel permissie gekregen van goten te mogen leggen in de molenbeeck en 't Reijsembeeckken tot in onse vijvers tot Balckt voor de chijns van 1 gl. 10 st. s'jaers (vide hic supra) .

item wasser eenen nieuwen hoff gemaect voor het Huijs, misschien den buijten hoff (vide supra 1644).

item 7 9^{ber}. is de groote gewese middelsaele oft sallette (dat nu de 2 eetplaetsen in den grooten bouw sijn) te midden gesepareert met een scheij-muer tot 2 eetkamers oft salletten.

A° 1692.

20 jan. is Hr. pastor Sebast. Van Aken Mechliënsis met 23 voisen deken gecosen deser gilde.

item 4 feb. heeft den eerw. Hr. praelaet der Abdije van St. Geertruid binnen Loven onse refugie tot Brussel ingehuert voor 6 jaeren, ingaende 1 meert, voor 400 glds. s'jaers en heeft daer 6 jaeren in gewoont.

item 1 aug. sijn wederom overgedragen de regenoten van de 3 daghwant landts op 't Hertsveldt onder Buecken (vide supra 1632,1678 et infra 1699).

A° 1694.

30 april heeft de jonckhijt naer gewoonte voor eenen 7 jaringen mejboom gehad eenen vlaemschen abeel.

item 18 7^{ber.} hebben de franschen van het garnizoen van Bergen in Henegouwen komen branden tot Nederockerseel, alwaer des dorps mejer Peeter De Pauwes huijs is afgebrandt en daer in een veulen met ettelijcke kalveren en verckens; item hebben gespolieert het pastoreel huijs (het welck ten tijde van den Hr. pastor Van Aken tot drijmael toe geheel is uijtgespolieert) en hebben medegenomen 2 peerden van Peeter Schoevaers en dat altemael snoenens tusschen 10 en 11 uren, soo om aghterstel van contributie als om represaliën, mits sijn ettelijcke weireldlijcke pastoors als van Quarebbe en Everbergh hebben medegenomen.

item 17 aug. is Guill. Van den Bemde, ingesetenen van Nederockerseel en gevangen op het Steenpoort tot Brussel voor 3 jaeren gebannen uijt dese parochie om dat hij alhier een koj gestolen hadde.

A° 1695.

Is den Hr. Gregorius Knijff junior naer onse Abdije gaen wonen, blijvende nogh provisor van List tot A° 1703 in april en heeft aldaer aldus 5 jaeren gewoont, van tijt tot tijt alhier eens overkomende om af te rekenen met de pachters, etc.

item 13 aug. is de stadt Brussel door de Franschen gebombardeert.

A° 1697.

heeft den Koningh van Engelandt ordre gegeven van allen de castelen de fourageren, so dat sijn gekomen sijn, en hebben op dit Huijs allen het hoij en stroij en graen datter in de schueren was, oft in mejten stontd, medegenomen, maer en hebben aen het huijs ofte huijsraet niets misdaen, dan hebben maer ellenlijck van den solder eenen sack haver weghgenomen.

item isser betaelt aen den greffier van 't Leenhoff van Brabant voor de rusie nopende de Heerlijckhijt van Nederockerseel 97 gld. 15 st. (vide supra 1663,1682 et infra 1720,1723).

item is gepubliceert den Rijsewijckschen vrede.

A° 1698.

Isser aen de regeerders van Nederockerseel door ons betaelt 500 guldens tot voldoeninge van alle lasten op onse goederen tot St. Jans misse 1698 inclus, volgens het contract tusschen hun en onsen eerw. Heere alsdan aengegaen.

item 5 mej heeft den eerw. Hr. Praelaet Teniers om 15 guldens tinn vereert tot prijnen aen de gilde.

item was de wippe der gilde gerepareert met een nieuwe lastinge, gecost aen de gildebroeders 6 gld. 6 st. (vide supra 1662, 1688 et infra 1714,1771 en 72).

A° 1699.

2 jan. is bij doode van Philips Viers keurdrager, aen den Heer van Buecken de peertskeur betaelt dooe Jan Corbeel, pachter van de 3 daghwanden aldaer à 4 gulds. per daghwant, 12 guldens, en voor de kleijne reghten 19½ stuijvers ; te samen 12 gl. 12 st. en is alsdan voor keurdrager oft sterffman gestelt den eerw. Heere Joes Chrosost Teniers (vide supra 1632,1678,1692 et infra 1710,1738).

° 1700.

In april isser den nieuwe binnen-poorte gemaect van Eijcke plancken en met 1400 poortnagelen beslagen (vide supra 1674).

item 31 mej heeft Hr. pastor Sebast Van Aken sijne dootsschult betaelt aen de gilde en is uijt de gilde gescheijden.

A° 1701.

is begonst den oorlogh van den Keijser met Engelandt en Hollant tegens Vranckrijk tegens hun.

item 1 mej hebben de jongens voor een 7 jaerigen mejboom een ton bier gehad met 30 st. drinckgeldt (vide ab A° 1630)

item isser dit jaer alhier voorgevallen eenen seer grooten windt en hagelslag tot groote schaede in onse bosschen etc.

A° 1703.

in april is den Hr. provisor Gregorius Knijff junior prior in de Abdije geworden en in sijn plaets is provisor van List geworden Hr. Christophorus Pinion, die oock te samen in de Abdije celier en proviseur was en soms alhier voor 2 oft 3 maenden vaceerde, woonende alsdan alhier op 't Huijs als governante Maria Vinck, en is alhier proviseur geweest tot 8 feb. 1706 als wanneer hij voor goet is naer de Abdije vertrocken en aldar A° 1707 gestorven.

A° 1704.

22 mej is mijn Heer praelaet Teniers hier ontrent ivers met sijnen koetswagen omgevallen, doch Godts lof sonder ongeluck, dan was maer alleenlijck het asch gebroken.

item 13 8^{ber.} isser aen den abt van Parck tot reparatie van het out witteheeren collegie tot Loven betaelt 153 gl. 8½ st.

A° 1706.

in feb. heeft Hr. Christophorus Pinion alhier de provisorije verlaten en in sijn plaets was alhier van in januario provisor geworden Hr. Gerlacus De Febure, en is maer provisor gebleven tot in 8^{ber.} 1707.

item 10 mej isser voor de brugge van het Huijs eene nieuwe voorpoorte gehangen (vide supra 1644 er infra 1770)

A° 1707.

Heefter eenen commandant majoor Hr. Pols, van het regiment van den Hr. Bugard, sijn selven hier gelogeert, hij had dat naer veel refuessen versoght met vrintdschap en ondertusschen is hem de wacht gevolgt en hebben 17 mej possessie genomen.

item in 8^{ber.} is Hr. Gerlacus De Febure van hier weghgegaen en in sijn plaats heeft den Hr. Gasper Van Essen alsdan secret. abb tot Antwerpen residerende, van dien tijt af dese goederen afhier als proviseur beginnen bestieren, somtijds voor 2 oft 3 weecken alhier eens overkomende, ende alsdan met de pachters en governante Maria Vinck eens afrekende, en heeft alsdus gecontinueert tot in 9^{ber.} 1711.

A° 1709.

Dit jaer is het eenen extravaganten kouden winter geweest, soo dat dit jaer wel de hellight van den oost was bevrozen en daerom oock nogh wort genoemt het bevrozen jaer.

item 13 8^{ber.} isser door Hr. G. Van Essen betaelt aen Hendrick van Hamme, mejer van Bergh, tot accommodement van sijn tegen ons begonst processe ende overnemen bij ons 1½ daghw. landts tot het voltrecken van onse groote dreve naer Campenhout A° 1686 ende het maecken aen den bovenst. wegh volgens schriftelijck accoort van wijlen den Hr. praelaet Knijff saliger, in 3 verscheijde paeijementen 400 guldens tot voldoeninge en cessie van alle praetenisien volgens quitantie.

item 20 9^{ber.} is aen ons bij koop gekomen onderhalf daghwant landts op de Suerhaege onder Campenhout gelegen, naest den kant van de groote dreve. item 10 X^{ber.} nogh 1 daghwant landts aldaer bij mangelingte tegens eenen chijs aen ons gecomen. item A° 1711, 15 jan. nogh een daghwant landts aldaer gelegen naest en tegens de thiende-schuer-straete, bij mangeline aen ons gecomen tegens seecker huijs en hoff alsdan aen ons bij koop gekomen etc. (siet den nieuwen L andtboeck n° 1 onder Campenhout).

item 30 9^{ber.} is den eerw. Heere Joes Chrisost Teniers overleden naer 23 jaeren geregeert te hebben en de praelatuere heeft naer hem ontrent de 7 jaeren gevaceert.

A° 1710.

Van dit jaer tot in het jaer 1727 was alhier nogh bekend als vrouwe van een klijne Heerlijckhijt met een hoffstedeken van ende gelegen tot Laer onder Nederockerseel, daer nu Jan Peeters op woont, alhier op onsen laetchijnsboeck chijnsroerigh sub numeris 17 en 18; Mevrouw Anthonette Margarita Baert douariere de Pimentel Ladron de Guevarra tot Mechelen. Voor haer A° 1551 was Heer van Laer, Coenraet de Keijser, daer naer A° 1627 Joncker Jan van Couwenhoven etc. etc. (siet A° 1619)

item op 14 jun. is verheven de gichte eender peertskeur op 3 daghwanden in de 12 daghwanden onder Buecken en daer voor is betaelt aen den Heer 12 guldens, sonder de klijne reghten die van outs bedragen 19 stuijvers ende alsdan is bij doode van den Heer praelaet Teniers, als steffman ogt keurdrager gestelt den Hr. Franc. Ignatius De Lams, canonic St. Michiel (vide supra A° 1632,1678,1692,1699 et infra 1733,1738).

item isser een geheel nieuwe brugge geleght tusschen de 2 poorten voor het huijs en was maer gemaect van sleght eijcken hout versch gekapt (vide supra 1632, 1644, 1659, 1673, 1679, 1688 et infra 1727, 1768, 1775).

item isser dit jaer eenen grooten hagelslagh voorgevallen.

item 28 julii heeft onse Abdije sede vacante voor den Hr. Raet Wijnants bij vonisse van den Raede van Brabant aen den Heere Thomas Le Paige, pastor van Corbeeck over Dijle, en sijne naesaten geaccordeert en toegestaen van aen hun s'jaerlijckx voor pastorele competentie te sullen betaelen ter somme van 380 guldens courant sullende daer voor allen de pastorele goederen en revenuen mer de hellight van de 5 sesden paerten die den Hr. pastor was genietende in de universele thienden met de commers en de lasten daer op uijtgaende, altijd sijn ende blijven ter behoeven en tot laste van de voorschr. Abdije. Dese competietie is voor den eerste keer betaelt 19 8^{ber.} 1711 (vide supra A° 1621, 1643).

A° 1711.

Is de steene brugge aen de Balckte-straete over de molenbeeck bij den Balckten molen op nieuw hermaect met 8 voederen witte steen (vide infra 1763).

item 17 junii heeft Hr. Gaspar Van Essen, secret. Abb. met de regeerders van Nederockerseel geheel afgerekent, ende geeft alles het gene onse Abdije aen de parochie nogh schuldigh was tot St. Jan 1704 inclues, bij ende met de somme van 1900 gulsens courant.

item in 9^{ber.} heeft Hr. Gaspar Van Essen gedesideert over de regeringe der goederen van Nederockerseel en in X^{ber.} is alhier in sijne plaets proviseur geworden Hr. Norbertus Provost, van wie ick niets geannoteert en vinde.

A° 1712.

Hebben de Holsteijnse dragonders alhier 3 sacken haver met 7 sacken gerst van 't Huijs weghgenomen.

A° 1714.

Is het klijn dreefken gemaect van aen de groote dreve te beginnen tot aen de thiende Schuerstraete op de Suerhaege onder en naer Campenhout, groot 69½ roeden, afgenomen van ons landt aldaer op de Suerhaeghe (vide supra A° 1709).

item wasser dit jaer van wegens de gilde eene nieuwe wippe gestelt om den vogel te schieten in de Quickenbergen is de weijde n° 199, waer toe Adriaen Van de Wijgaert en Daniël Servranckx alsdan als capiteijn, koninck en deken der gilde op 10 april van den Hr. provisor Norbertus Provost 2 eijcken boomen gecoght hadden voor 28 glds courant en den selve daer naer A° 1720 betaelt te hebben aen den Heere provisor Van de Velde (vide supra 1662, 1688, 1689 et infra 1771 en 72).

A° 1716.

Is het eenen excessiven kouden winter geweest, soo dat op 18 jan. de Schelde voor Antwerpen 7 weecken heeft toegevrozen gelegen (vide supra 1719 en infra 1740).

item is dit jaer den thoren van St. Stevens kercke van Nederockerseel van wegens ende ten coste onser Abdije boven de oude galmgaten 12 voeten hooger opgetrocken en opgemetst, het bell-fort opgewonden ende spille en heeft aen onse Abdije gecost, sonder hout en drinckenbier etc. volgens specificatie van den Hr. prov. Van de Velde 2366 gld. 18 st. het welck met mijne calculatie oock daer ontrent over een komt. Het drinckenbier 107 glds. 10 stuyvers en het houtwerck van boomen etc. gecapt op het goed der Abdije is volgens de calculatie van de wercklieden van het Huijs uijt den rouwen geschat over de 5000 guldens, dus heeft dit werck aen de Abdije in 'tgeheel gecost over ofte ten minste 7474 glds. 8 stuyvers.

item 11 jului isser een rente van 12 glds. s'jaers die wij schuldigh waren te betaelen aen de kercke van Nederockerseel bij accort gecasseert, mits het opbouwen oft verhoogen van den thoren der selve kercke.

item is dit jaer praelaet geworden van den eerw. Heere Joes Baptist Vermoelen, naer dat de praelature ontrent de 7 jaeren gevaceert hadde.

A° 1717.

Heeft den Hr. pastor Sebast Van Aken een kleijn huijsken, dat voortijts op de Balckestraete plaght te staen, genaemt de Lazerisse stee, doen afbreken om dat er een oneerbaar vrouwpersoon in woonde.

item is in julio den watermolen te Balckt, die te voren eenen ondermolen was, hermaect tot een overmolen, en heeft gecost het hout etc. over de 174 glds. sonder den last van eene chijnse van 1 hinne oft 7½ stuyvers s'jaers die wij daer voor tot heden toe als onquitbaer sijnde nogh moeten blijven betaelen, niet tegenstaende dat dese nu overmolen A° 1729 in april wederom is verandert tot eenen ondermolen als van voren (vide ibid.).

item 20 jului betaelt aen den rendtmeester van de tolkamer tot Vilvoorde voor calangien en beleijden in de meulebeek, 20 gld. 7 st. (vide infra 1720).

item isser in aug. een nieuw asch gesteken in den watermolen.

item 1 aug. is den eerw. Heer Joes Bapt Vermoelen alhier ingehaelt als geimmitteerden Pandt-Heer van Nederockerseel en heeft 3 gld. grielgelt geworpen en gegeven 1 ton bier.

A° 1718.

1 febr. is den eerw. Heer Theodorus Van de Velde proviseur van List geworden en is op 5 meert alhier op 't Huijs als proviseur komen wonen.

15 febr. is de caerte figuratif der goederen van Nederockerseel vernieuwt en daer op geschildert het wapen van den Hr. praelaet J.G. Vermoelen; heeft van schilderen gecost 3gld. 10 st. en voor het vernieuwen der caerte is betaelt 12 glds., dese berust waarschijnlijk in d'Abdije.

item 5 april is Hr. Norbertus Provost, naer alhier wat over de sesse jaeren proviseur geweest te hebben, ende nu pastor van Mier geworde sijnde, naar sijne pastorije vertrocken.

item in mej heeft de jonckhijt naer ouder gewoonte in de plaets van eenen 7 jarigen mejboom gehad 1½ tonne herberghs-bier, waer voor betaelt 11 glds. 5 st. (siet ab A° 1630).

item is dit jaer de steijne goote gerepareert en heeft voor ons paert, als wesende de helligt gecost 38 glds. (vide supra A° 1635 et infra 1745, 1766).

22 9^{ber}. is de rente van 340 glds s'jaers , daer dit Huijs mede belast was te betalen aen de Heeren Caelestinnen van Everle bij Loven, afgeleght ende gecasseert ende de cassatie gestelt ten protocolle van het Stasthuijs tot Loven, in den boecl de A° 1525 circa medium.

A° 1719.

Isser een groote drooghte geweest, soo datter veel planten soen verdrooght en visschen gestorven (siet 1779)

item in julio is de bovenpoortkamen (die nogh niet gesepareert was) versien met nieuwe vensters, gelamberseert en den grondt in denen-kamerbert geleght (vide infra 1722).

item sijnder 2 nieuwe lattepoorten gemaect aen den buijtenhoff voor het Huijs.

item 10 augt. is den Hr. Sebastiaen Van Aken, pastor en jubilaris alhier overleden en heeft alsdan voor 3 maenden de deserviteur bedient den Hr. Prov. Theod. Van de Velde.

item 9^{ber}. is den eerw. Hr. Bernardus Provost, alhier pastor, door de gilde en compagnie der jonghmans, alle in de wapenen, ingehaelt aen de crancke Heij onder Campenhout tot op het Huijs van List, en op 6 ditto is hij tot pastorele cure ingeleijdt door den Hr. Can. en Landtdeken Van de Cruijs.

item 19 9^{ber}. is Maria Vinck, onse governante, tot Mechelen in het gasthuijs gestorven, naer alhier 16 jaeren gewoont en aen dit Huijs veel getrouwen dienst bewesen te hebben.

A° 1720.

Was alhier in dit dorp een seer quade sieckte, waer van dat vele sijn gestorven.

item heeft den Heere Raet Procureur generael gesustineert dat met de aflijvighheijt van Heer Franciso Knijff A° 1664, de Heerlijkheijt van Nederockerseel met app. en dependentie *jure devolutionis* was vervallen aen Sijne Majestijt, alsoo dat desen insolvent en sonder decendenten was gestorven, waer over hij ons heeft in process getrocken voor de Souvereijne Raede en het Souvereijne Leenhoff van Brabant (vide supra A° 1663, 1682, 1697, et infra 1723, 1731).

item is het aghterste van de Reijsenstraet naest den popelieren hoeck naer den kant van onse bemden voor den eerste keer beplant met populieren en abeele poten.

item 8 febr. heeft Hr. Augustinus Leo Dellafaille tot Loven sijne licentie in de godthijt gedaen, heeft gecost over de 650 guldens.

item 11 aptil hebben wij alhier voor dit huijs van de Heeren Staten van Brabant den vrijbrief verkregen voor den Staten impost op de wijnen, mits alleenlijck betalende het recht van 24 st. per iedere aeme wijns en was onderteeckent : H. Van den Broeck.

item 12 mej is alhier biddagh met processie gehouden tegens de quade sieckte etc.

item 7^{ber}. sijn wij beleijdt in de meulebeeck van wegens de tolkamer van Vilvoorde en hebben aen den knaep der voorschr. kamer voor de calangie moeten betaelen 10 gls (vide supra 1717)

item 12 8^{ber}. heeft den Hr provisor Van de Velde 11 dagen sieck gelegen in het gasthuijs tot Mechelen à 1 gulden daegs.

item in 9^{ber}. is Judocus Tael aengesteld tot meijer van List en stadthouder van 't Laet en Leenhoff, gelijk sijnen voorsaet Adriaen van de Wijgaert oock geweest hadde.

A° 1721.

Isser in 't kerselaere-velt sub n° 112 eenen jongen kerselaer geplamt in de plaats van den ouden, ten koste van den pachter.

item hebben dit jaer den boschmeijer en officier nieuwe casacken gehad van doncker grijs laecken met blouw laeckene opslagen en blouw akensaeye voederinge etc.

item in 8^{ber}. den praelaet Joes Bapt. hier sijnde, heeft den Hr. pastor B. Provost gepretendeert sijn jaerlijckx brandthout om dat de andere praelaeten , sijne voorsaeten, dit hout hebben gegeven *in compensationem novalium*, het welcke hem den voorschr. Hr. Praelaet heeft afgeslagen om dat de heeren pastors van Nederockerseel volgens de *Plumbata Martini IV Pontificis de A° 1281* tot de voors. novalia geen recht en hebben en welck recht hij pastoor al te seer sustineerde.

item 27 8^{ber}. is onsen brouwketel gepekelt door den commossaris van den Staten impost etc. en daer voor betaelt 10 gl. 10 st. en aen de Commissen als drinckgelt 1 gl. 12½ st. (vide infra 1760).

item in 9^{ber}. isser eene geheele nieuwe loode buijse geleght aen de keucken pompe van aen de emmer af tot in den put, de oude hadde gelegen 35 jaeren (vide supra 1686).

A° 1722.

Was alhier dorps meijer Adrian. Gregor. De Merchier.

item corts naer halff meert is Guill. van de Wijgaert , maelder van onsen watermolen afgescheijden, latende het huijs en de molen in seer sleghten staet, hebbende noijt derven reparatie vragen om sijne groote achterstellige schuldt en heeft alleen sijn mest gelaeten in den messingh etc. (siet het out Chronicon Domus Di Van de Velde) en daer naer is het geheel maelders huijs gerepareert en op den dam tusschen den grooten vijver en het savoir en sloorvijver een nieuw backhuijs gemaect met eenen schoonen oven en een kleijn saetsolderken etc. en dese reparatie met het nieuw backhuijs heeft sonder het hout en steen etc. dat van ons huijs en bosschen is gehaelt, in 't geheel gecost 486 gld. 14 st. oft gelijk den Hr. Van de Velde op een ander plaetse schrijft, heeft tot 23 aug. 1726 sonder het hout als boven gecost 717 gl. 14 $\frac{3}{4}$ st. en alles aldus behoorlijk in staet gestelt sijnde, heeft Judocus De Busscher, maelder en Elisabeth Corbeel sijne (eerste) huijsvrouwe (2de An. M. Goedseels), den molen met het landten grase daer aen voor 6 jaeren in pacht genomen, eersten vervalldagh van de landt en groes pachte St. Andriesmisse 1722 en van huijs en molen halff meert 1723 etc.etc. (vide het out Chron. ut supra A° 1626, 1643, 1667, 1670 et infra).

item in meert geplant tot Corbeec over Dijle op den pastorelen bemdt van 3 daghwant liggende aen den Deijlewegh tegens de Deijle op de uitgeschoten grachten seer veel essche boomen en 80 willige poten over handt en eenige raijoilen gemaect in den selven bemdt om het water af te lijden, het gene soo wel somers als swinter daer op bleeff staen etc.

item in meij is de boven-poortkamer geseperareert met eenen leemen muer tot twee kamers (vide supra 1719)

item isser een nieuwe looden goote geleght voor de solder-venster boven de keucken.

item 10 7^{ber}. is Hendrick Mommaerts, thiendepachter van Corbeec over Dijle, gedaeght geweest op de tolkamer tot Loven door seckeren pachter van 3 bunderen landts tot Corbeec (genaemt de 3 Koninckx Bunderen) die (misschien door den Koninck voor schuldt uijtgewonnen) den selven pachter gehuert hadde thiende vrij van des Koninckx rendtmeester, van welcke 3 bunderen den voors. Hendrick de thiende had gehaelt, naar ouder gewoonte 72 schooven tarwe, waer over Theod. Van de Velde Provisor, den pastoor van Corbeec M. Van der Beken, met desen Hendrick op de tolkamer tot Loven sijn gecompareert maer niet des Koninckx pachter, en sijn hebben aldaer gewijgert hunne rolle, *de coetero nihil actum* (vide supra 1621, 1643, 1710 et infra 1725).

A° 1723.

26 jan. naer lange dispueten tegen onse Abdije wegens de Heerlijckhijt van Nederockerseel, op de welcke ons clooster geschoten hadde een seecker capitael van 1300 pondt wissel geldt oft 7800 guldens wissel geldt à 6 gl. 5 st. courant oft gelijk elders staet à 4 $\frac{1}{2}$ per cento s'jaers, aen den Hr. Francisco Knijff alsdan Heere van Nederockerseel, maer desen naer eenige jaeren insolvent geworden sijnde, is de voors. Heerlijckhijt A° 1681 in het Souver. Leenhoff van Brabant aen onse Abdije bij vonnisse en brieven van immissie voor het voors. capitael en intrest toegewesen, maer voor soo velle onse Abdije tot nogh toe in de voors. Heerlijckhijt niet gegojt en was geweest, dan maer alleennelijck in de voors. rente en sijn de bedienige hadde aengetrocken als geimmitterde Pandtheer, soo is de erffgenaeme van voors. Hr. F. Knijff, jouffw Maria Anna Knijff door het Leenhoff van Brabant gedaeght ende gesommeert geweest etc. en korts daer naer is door Leenmannen van den selven Hove de eerste betredinge der Heerlijckhijt geschiet reghts buijten het huijs van List onder de groote linde boomen alsdan staende voor het voors. huijs van List, mits dit huijs aen het clooster ende niet aen de Heerlijckhijt toekomt, en heeft gecost te samen met de vacatien van den procureur De Hulder, 42 guldens.

item 18 feb. is door den selve leenmannes met den procureur De Hulder geschiet de tweede betredinge op het Dwaesveldt voor het huijs, en daer voor is oock betaelt 42 guldens.

item 16 meert de derde betredinge, daer voor oock 42 gl. (vide supra A° 1663, 1682, 1697, 1720 et infra 1731, 1737).

item 10 febr. heeft Guill. Gansemans als greffier aengesteld sijnde van den Raede van Brabant alhier possessie genomen: in welckers patente aen hem oock gegeven wirdt het greffierschap van het leenhoff van het Huijs ter List en dat van Ruijsbeeck dogh sonder effect want tegen den aengestelden Gansemans als greffier door den Raede van Brabant heeft onse Abdije een process getendeert naer de dootd van greffier Michiels en is door de selve tot greffier gestelt Hr. P.A. De HUlder, procureur, pretenderende den Heer praelaet dat hem als pandtheer toestaet de officien te vergeven.

item isser een nieuwen draeijboom gehangen voor het Huijs van List aen het dwaesveldt (vide supra A° 1621, 1670).

item 13 aug. isser alhier eenen seer grooten hagel en windtslagh voorgevallen die seer veel schaede heeft veroorsaect in de graenen te velde (vide infra A° 1727, 1763).

item in aug. isser van het verckenskot in den Balckten molen tegens de beecke gemaect een kleijn bierkelderken om dat de meijssens die boven dat kot sliepen claeghden dat sij van den stanck en brandt van het mest sieck warden, dit kelderken geplaveijt met voetsteen en een nieuw verckenskot gemaect van quaden steen aghter de poort van den messingh (vide supra A° 1626, 1643, 1662, 1670, 1722).

item in X^{ber}. is den meulenvijver gecuijst en gediept tot op den harten grondt.

A° 1724.

Ten desen tijde waerender soo tot Loven als Mechelen en tot Antwerpen etc. vele geleerde mannen besmet met de Jansenisterije.

In april isser eenen nieuwen gewerckten draeijboom gehangen aen des maelders bleuck n° 260 en door den maelder blouw geschildert.

isser eenen nieuwen gewerckten draeijboom gehangen aen 't aerdtgat van 't Bogaertvelt n° 179).

item in april isser geconsenteert van wegens de Abdije dat den lamberseerder die onse kercke alhier in 't lest van 't jaer 1723 gelamberseert hadde en nu oock de selve besigh was met te witten, oock het choor soude wittenten onsen costen, dogh dit is geconsenteert als eene puere aelmoesse voor de kerck sonder consecuentie, daer is eene schriftelijcke verclaeringe van kerckmeesters en schepenen af en heeft gecost 11 guldens sonder bier genoten te hebben. Nota: dat de voor-choore onder den thoren gewitt is ten coste van de kercke tot aen den trap van 't Praesbyterium (vide infra).

item in mejj op kermis dagh sijnder nieuwe kleederen en juppons gegeven van grouw laecken, met blouw vijer en blouw laeckene opgeslagen aen den boschmeijer en den officier, sijnde op het kleet van den officier het wapen van den actuelen praelaet en een silveren corelle aen sijnen hoedt. Nota noghte den boschmeijer, noghte den officier en hebben oijt in de vorige tijden meer gehad als eenen enckelen kersack, dogh omdat sij hunne casacken souden spaeren en net houden, sijn hun oock jupons gegeven met bespreeck van in 5 jaeren geene nieuwe te sullen krijgen.

item isser in den peirdenstal van den balckten molen een nieuwe cribbe gemaect met eenen eijcken borstboom en de selve met nieuwen steen geplaveijt.

item isser in junio ten halve van onde groote dreve naer Campenhout over de torfbroeck leijbeecke een steene gewelfde brugge gemetst en heeft gecost 62 gulds. met 1 ½ tonne middelbier (vide infra 1763).

item in dit jaer isser een questie geweest tusschen onse thiendepachters van Corbeeck over Deijle en den Hr. Pastor van Oudthevele die de selve in 't reght hadde getrocken voor het consistorie van den Horn tot Loven, pretenderende dat sij ten onreghte hadden opgehaelt de haverthienden op eene gescheurde weijde genaemt den Borrestadt over de Deijle, seggende de selve hem te competeren als novaele liggende onder Out Heverle; waer op onse Abdije maintenu heeft verkregen tot Brussel, waer tegens den voors. pastor Nicolaus Van Osmael alles ingespannen hebbende om te toonen dat desen aghtersten Borrestadt gelegen was onder Out

Heverle, alwaer sijnen voorsaet de novale thienden hadde getrocken, diensvolgens hen wilden bedienen van de possessie oft praescriptie soo is eijndelijck dit proces A° 1726, 26 9^{ber}. gewesen voor Engel Van Kieldonck onse thiende pachter gedaegde tegens voors. pastor met 2 derde deelen in de kosten, dewelcke bedroegen 268 gld. 10 st. en het ander deel gecompenseert waer voor de thienden van Corbeeck over Deijle wel 60 bunderen vergroot sijn geworden, te weten met die landen en weijden gelegen onder Corbeeck over Deijle (vide supra 1621, 1643, 1710, 1722 et infra A° 1725, 1729).

item in 7^{ber}. is het dack boven het comptoir tot aen de vleuge nieuw beleght met schaliën, dat van te voren was gedeckt geweest met tichelen.

item in 7^{ber}. is den ouden borneput in de groote voorsaele wiens water stonck, gekuijst tot op den grondt alwaer 2 raeders liggen op malkanderen van elsen hout ende aldaer sijn bevonden 2 fouten, eene tegen den vijver naer den westen, langs waer het vijverwater inquamp en een naer den kant van de keuckendeure tegen welcke deure eertijds een latriene was geweest en niet wel was geruijmt in het toemetsen, soo datter nogh een partij bier lagh ingesogen tot tegen de muer van den borneput; dit opengebroken en gekuijst en dicht opgemetst met kalck gemengelt met rogge-blom (het welck wel goet is boven de aerde in de loght, maer geensints onder de grondt) en de put rondtsom voorsien, wanter eenige steenen doorvrosen waren, dan daer in gestroijt groote manden keijen en in het loght-gat een dichte ijsere tralie gestelt ende den put gedeckt met 2 groote steenen. Nota: dat desen borneput seer diep en schoon gewerckt is (vide infra A° 1763 en 64 et supra 1652, 1685).

item in 7^{ber}. sijn wij gemaent van wegens den Heerlijcken Hove van Herlaer tot Vilvoorden wegens eenen chijns van 15 penn. Lovens s'jaers, dat 3 st. 9 m. uijtgaende (volgens de praetensie) op eenen hoff gelegen voor het hoff tot Nederockerseel, volgens extract uijt den originelen chijnsboeck de A° 1544 en was aldaer betaelt tot het jaer 1711 (dogh waarschijnlijk door ons niet, want ick wegens desen gepretendeerden chijns nievers iets en vinde, nogh in de oude boecken, nogh in eenige oude rekeningen) desen chijns heeft Mijn Hr. Van de Velde (alhoewel hij aen hem oock onbekent was) doen betaelen door Joos Tael, boschmeijer, onder protestatie tot 1723 inclus; item oock tot kermisse 1733 inclus, dogh alsoo wij dien chijns niet en kennen, soo is dien door ordre van Mijn Hr. Praelaet De Lams daer naer noijt meer betaelt geweest (vide infra 1772).

In meert is den Hr. Praelaets slaepkamer het blouw behangsel aen het ledikant nieuw gecoght, de gelaese venster in de alkove tegens den vijver toegemetst en die kamer met goude lieren behangen.

item in meert isser een nieuw steenen hoofd gemetst aen den warandvijver, het out was maer droogh opgesett sonder kalck oft mortel (siet 1780).

item in april is het tichelen dack van de duijven-vleuge boven de poort opgenomen en met schaliën gedeckt, de vleuge wederom nieuw hermaeckt en naest het water boven de brugge een loode goote geleght met eene ahangende loode buijse. Notabene, hier staet wel te noteren dat de kepers van dit dack gansch rot waren ende het dack onder de tichelen vol duijsende weeckluijsen, sekerlijk door den duijvenmest die van tijt tot tijt geresen was tusschen de kepers, welcke rijsen nu belett is.

Hier op van tijt tot tijt letten, memorie.

item 30 april heeft de jonckhijt wederom volgens gewoonte voor eenen 7 jarigen mejboom gehad eenen vlaemschen abeel weerd t ontrent 12 guldens (siet A° 1630 etc.).

item in julio sijnder in den kojstal van den balckten molen 2 nieuw steene vensters gemaeckt met ijsere colommen in de plaets van 2 schietgaten om dat het in den somer in desen stal veel te werm was voor de beesten en daerom alsdan geen goede boter konden hebben en daer sijn van binnen 2 houte sluijstvensters in gemaeckt (vide supra 1626, 1643, 1662, 1667, 1667, 1670, 1722, 1723, et infra 1726, 1727, 1729, 1733, 1750).

item isser in dit jaer ten tijde van den oost wederom questie geweest over de rhienden der soo genaemde 3 Koninckx Bunderen tot Corbeeck over Dijle, op welck block den Koninckx rendtmeester tot Loven verbodt hadde doen doen aen onse thiendenpachters van aldaer geene thiendeschooven te roeren, waer tegens wij per deurweider de schooven hebben doen afhaelen en door de pachters doen sequestreren, om daer van notitie te houden wegens den preijs om in cass van oppositie te kunnen verantwoorden, dogh is des wegens tot nogh toe niets geattenteert (vide supra 1621, 1722 et infra).

item 1 8^{ber} isser uijt ordre van den eerw. Heere praelaet als mecaenas der universitijt *ex liberali dono* betaelt aen D'Heer Gaspar Magermans, praesident van St. Ivo Collegie en professor prim. in Falcone tot Loven, tot het maecken van den bouw der publiecke Bibliothecq op de halle - 300 gulds. quitt. (vide supra 1681).

item waerender dit jaer hier te landt op verschijde plaetsen, maer wel besonderlijck te Antwerpen in de maendt julius vele valsche munters en soo genoemde sonnekens-maeckers.

A° 1726.

In febr. sijn onsen Heerlijcken Chijnsboeck, Laet-Chijnsboeck en Leenboeck vernieuwt bij brieven van terrier door Daniël Godts en dit heeft in 't geheel gecost 332 gl. 2 st. (siet op het einde van den oude uijtgeeffboeck aen wercklieden van den Hr. prov Van de Velde de A° 1718, vide etiam supra A° 1614, 1645, 1649; 1668).

item in april isser een nieuw steenen hoofd gemaect aen den balckten molen-vijver, in 't midden aen den dam tegens den grooten vijverbemdt van 24 voeten lanck, om dat desen dam onder vol vloij-aerde was en mollegaten waer door den vijver seer veel water verliesde en noijt naer behooren konde gestopt worden; als oock alsdan aldaer een nieuwe vischkist gemaect van eijcke schalen.

item in mej isser eenen nieuwen draijboom met een meuleken gesett ten einde het dreefken komende van het Listerhuijs tot aen de peperstraete, over Joos Tael'es, nu Guill. Schoevaers huijs.

item in junio isser in den balckten molen van eenen hoijschelft eenen nieuwen en netten graensolder gemaect boven de koijsstal met eenen nieuwen trap nevens de deure van den koijsstal, om des maelders graen te leggen (vide 1725)

item in julio is des maelders kelder die gedurigh met water stont, droogh geleght (vide supra 1725, siet oock Chronicon Domus van Hr. Prov. Van de Velde).

item heeft in den oost de wedw. Francen Stevens aen de thiendepachters van 't Binnenveldt thiende gewijgert van het graen gewasschen in haeren hoff, waer over sij van de selve thiendepachters is gecangiart en in 't recht getrocken. De reden van haere weijgeringe was dat haer huijs en hoff een oude herdstede was en datmen van sijne hoffvrughten geenen thienden en moet geven, maer de wethouders hebben dit anders verstaen want sij hebben haer de thiende-schooven doen restitueren en heeft nogh daer en boven de Roll-kosten te saemen met de boete moeten betaelen aen onsen dorps-meijer.

item hadde alsdan den cappellaen van Erps, Hr. L. Vrebosch abusievelijck 4 terwe en 14 schooven witgraen opgehaelt van een stuck landts op den Bogaert, daer wij de thienden alleen van trecken, maer daer over door ons vermaent sijne heeft restitutie gedaen aen den thiendepachter Peeter Sergijsels en aen ons excusie komen vragen.

item in aug. heeft Judocus De Busscher, maelder, eenen nieuwen looper geleght in onsen molen ende den ligger versleten sijnde, heeft onsen looper voor ligger geleght.

A° 1727.

In april isser in den balckten molen tot besluytinghe van den messingh tegen n° 255 een wagenhuijs en voeijerije aengesett van 2 gebintens en de kamer van 't huijs in den meulen opgenomen en herleght met nieuwen rooden plaveij en in de schouw van de keuken 2 stoof-coffourkens gemetst, etc. (vide supra 1725 etc.).

item 7 april is de plaveij geleght voor het comptoir op 't Huijs.

item 29 mejj isser naer den noen van den kant van Erps alhier eenen grouwsaemen hagelslagh met stercken windt gevallen, so datter op 't hooghvelt, langensterreck, bogaert, kerselaer, schreve, soete snede, oude huijse, quaedenbergh, Leijser en Listerveldt van alle het coren bijnaer niets meer is overgebleven maer alles gecroekt en te neer geslagen, en van de terwe en haver isser maer ontrent den halven oost overgebleven.

Alleenelijck maer op 't Roth, quaethuijsblocken, het hollandt en op 't maelders landt is seer wijnige schaede geschiet, gelijk ook op 't Rutveldt, neerveldt en Keijzersdelle is alles behouden: de hagelsteen waren zo swaer als duijven-eieren. Dan wegens dese verhagelinge isser van dese gemeijnte een request ingedient aen de gedeputeerden der Heeren Staten van Brabant ten eijnde van afchrijff oft quijtscheldinge ende hier op hebben de Heeren Staten van Brabant op 15^{9^{ber.}} 1728 aen dese gemeijnte gansch ende geheel quijtgescholden de 3 XXpenn. op den oost van dit verhagelt jaer 1727, beloopende ter somme van 1375 gl. 10 st. en nogh daer en boven op de $\frac{3}{4}$ van een XXpen. voor $\frac{1}{4}$ paert quijtgescholden ter somme van 1457 gl. 8 st. Nota: voor in de toekomende, dat in nogh dusdanigen voorval van swaeren hagelslagh in het Requeste tot eenighe quijtscheldinge oft afslagh altijd moet ingevoeght ende vermeldt worden de quijtscheldinge van dit jaer 1727, ter somme als boven alsdan bij de Heeren Staeten genaedighlijck verkregen, op dat sulck op hunnen Staeten Register behoerlijck souden kunnen naersien en aldaer vinden wat hunne voorsaeten in dusdanigh geval alsdan toegestaen hebben en sij soo vervolgens oock kunnen toestaen; hier aen was gemanqueert geweest op het hier onder volgende verhagelt jaer 1763 (vide *ibid*).

item in julio sijn wij beleidt van den mejjer van Erps in de Wolfsbroeckx-beke, daer voor betaelt 3 guld., *petebant* 6 guld.

item in 8^{ber.} isser wederom een geheel nieuwe optreckende brugge geleght tusschen de 2 poorten voor het Huijs, sijnde de laetste geheel rot, hebbende noghtans maer 17 jaer gelegen van het jaer 1710, maer was dan geleght en gemaect van groen en sonder tocht gecapt eijcken hout, maer van dese nieuwe brugge was het hout gecapt A° 1722 ende in den somer in de binnen gracht gewatert (vide *supra* A° 1632, 1644, 1659, 1673, 1679, 1688, 1710 en *infra* 1768).

A° 1728.

item 8 mejj is onsen ouden coster Michiel Van Fraesen gestorven en in sijn plaetse is door onsen eerw. Heere praelaet als collareur der costerije aengestelt Peeter Servranckx, sone Rombaut, smit alhier.

item 21 mejj is alhier op 't Huijs gestorven Fr. Josephus Bellot, novitius.

item 20 juniij is geheel ons keucken geschildert met figuren voor 7 guldens.

item ditto is bovenst. Peeter Servranckx, coster gestorven en in sijn plaets is op 20 juliij als boven aengestelt Michiel Boschmans sone Simon, en heeft eenen substituet coster genomen tot dat hij daer toe bequaem was.

item in julio sijnder 2 nieuwe lattepoorten gestelt aen de ingangen van de warande, hebbende de vorige 45 jaeren gestaen (siet A° 1683, 1747).

item in aug. isser eenen houten stap gestelt ten eijnde van onse groote dreve naest Campenhout tegen het driffweghsken oft koiweghsken loopende naer Campenhout en uijtkomende op de thiende-schuer-straete, sijnde het voetweghsken om over te gaen langhs het landt van St. Geertuijdt naer Campenhout alwaer altijd in den hoeck tegens de seijde nu bosch van Jan van Hamme eenen stap gestaen hadde, waerover wij beleidt waren van die van Campenhout, welcken stap wij niet meer geobligeert waren te stellen om dat Jan van Hamme desen inslagh aldaer blijft beplanten, maer hebben dit willen over het hoofd sien om dat wij een stuck van dese weijde verkregen hebben om A° 1686 aldaer onse groote dreeff te maecken ende alsdan aldaer eenen dijergelijcken houten stap hadden gestelt om onse dreve te bevrijden van de beesten.

A° 1729.

In april, naer naer dat het binnenradt van den balckten molen geheel versleten en door rottigheijt is stucken was gesprongen, is desen watermolen die A° 1717 hermaect was tot eenen overmolen en volgens calculatie van den Hr. prov. Van de Velde alsdan geheel gecost hadde 675 gl. 6 ¼ st. wederom hermaect tot eenen ondermolen met diepe hosen, men heeft dan den reijsbalck uijtgenomen en dien laten sincken tot op den ouden balck in't bij sijn van den cnaep van de tolkamer van Vilvoorde, de beeck gediept ende Reijsembeeck opengedaen, waer door desen molen nu beteren spoet heeft en geen perijkel meer en is van soo gedurigh het water te verliezen door het doorspoelen van de dijcken die te slap waren om het water te steijgeren voor den overmolen; het out asch is daer toe gebruijckt en in den muer van het huijs hooger gehangen en heeft volgens calculatie van den Hr. Van de Velde wederom al gecost 176 gl. 18 st. (vide supra A° 1717).

item in aug. is onsen peirdenstal gecasseijt.

item isser een nieuwe lattepoorte gehangen op den bascour, met een nieuwe deure naest het backhuijs.

item 11 9^{ber.} is bij den eerw. Heere praelaet J.B. Vermoelen verheff geschiet van de Heerlijkheit van Nederockerseel in het Souvereijne Leenhoff van Brabandt, bij doode van Jouffw. Maria Anna Knijff en in haer plaetse is voor sterffman gestelt haeren sone Jacobus Herreijns, out 49 jaren, en daer is voor hergeweijde en ordinaire reghten betaelt 58 gl. 2 st.

item 26 ditto is het processe, hetgeen Engel Van Kieldonck, thiendepachter tot Corbeeck over Dijle, gedaeghde, sustineert heeft van X^{ber.} 1724 tot 9^{ber.} 1729 tegens den Hr. pastor van Out Heverle, Nicolaus Van Osmael, gewesen voor de Abdije op naeme van voors. Engel Van Kieldonck tegens ditto pastor met 2 derden paerten in de costen en het ander deel gecompenseert om dat dit vonnisse van soo groote consequentie is voor de Abdije, dat daer door allen die landen en weijden gelegen sijn onder Corbeeck, als mede die eertijts in de XXpen. overgedragen waren onder Corbeeck, nu moeten thienden geven aen den thiendeheffer van Corbeeck, sijnde die thiende daer voor wel 60 bunderen vergroot (vide supra A° 1724).

item in 't lest van 9^{ber.} is de Reissemstraet opgeplant met essche boomen die hier geenen goeden treck en hebben en dit jaer 1772 sullen beginnen vercocht te worden en sullen daer in plaetse witte boomen planten.

A° 1730.

In mej sijnder 2 stercke draeijsboomen gestelt aen de grooten en kleijnen dreve naer Campenhout soo aen de geerdekenstraete als aen de thiendeschuerstraete onder Campenhout, sijnde voorige laetste gestelt geweest A° 1713 (vide infra 1763 en 1772).

item in junio is onse hoppe-lochtinge omgereden en vernieticht in den hopphoff n° 13 tusschen de nieuwstraet en het 3 bunderblock, om datse door het gewormte was afgegeten en de wortels verrot: was gemaect A° 1726.

item in julio is den grooten terwe-solder aende wingh opgebroken en herleght met popelieren berdt.

Is in de kercke van Nederockerseel gemaect en gestelt het nieuwe orgel, gemaect door Mr. Jan Wouters en Hendrick Colsoel, orgelmaeckers tot Loven, en heeft gecost 860 gl.

de kasse is gemaect tot Contigh en heeft gecost met de vraght 197 gl. 3 st. En het ocsael was A° 1729 nieuw gemaect en volmaect 1731 en de vox humana is daer bij gemaect 1733 gecost 50 gl.

A° 1732.

Heeft Mijn Hr. Praelaet J.B. Vermoelen uijt een liberaele aelmoesse aen den eerw. P.P.L. Vrouwe Broeders tot Loven, tot het opbouwen der kercke der Carmelitessen van St. Niclaes aldaer vereert 3 ½ roeden witten beslagen hamerduijn, den welcken aen ons soo van daghueren als wagenvraghten etc. etc. in 't geheel gecost hebben 384 gl. 6 ½ st.

item sijn alhier de steene mueren voor de voorpoorte tot aen de voorste brugge heropgemetst.

item 7 meij isser aen het kerckhoff alhier recht over het aerdtstraetien naer den bogaert, ter presentie van mejer en schepenen eenen nieuwen justitie-staeck gestelt op een vierkant verhooghsel van 3 steene strappen (vide supra 1686 et infra 1763).

item 29 julii is den eerw. Heere praelaet Joes Baptista Vermoelen overleden en in sijne plaets is dit jaer op 2 september abt geworden den eerw. Heere Franciscus Ignatius De Lams.

Ten desen tijde, van anno 1727 woonden alhier op de pastorijs bij de, Heer F.B. Provost, pastor, eenen weireldts priester genaemt Mijn Hr. G. Huijsmans, den welcken den voors. Heer pastor in sijne eijgen schriften verschijden mael noemt sijnen onderpastoor, doende met hem oock de pastorele functien (siet 1734, 1727). Desen bovens. onderpastor heeft op de pastorijs gewoont tot in den somer 1734).

A° 1733.

14 april hebben wij voor niet bij tijdts overgedragen te heben onse 3 daghwanden landts chijsroerigh onder Buecken uijt craght van brieven van terrier verkregen bij vrouwe de Christijn, waer van wij niet geweten hadden, voor boete moeten getalen 7 gl. 4 st. waer inne den pachter Antoon Corbeel heeft moeten 3 guldens te goet komen omdat hij ons daer niet bij tijdts vermaent en hadde (vide supra A° 1632, 1679, 1699, 1710 et infra 1738).

item 1 meij heeft de jonckheijt in de plaetse van eenen jarigen meijboom gehad 1 tonne goet bier à 7 guldens.

item in aug. is de steene voorpoort van den balckten molen geheel in staet gestelt (vide supra A° 1725 etc.).

item sijn dit jaer tot Antwerpen in onse abdij gebouwt de nieuwe kamers met het frontspice aen het quartier oft de appartementen van den eerw. Heere, door den Hr. insigneur Kerckx, waer toe wij hier seel veel witten arduinstaan geleverd hebben.

Item 17 X^{ber.} isser eenen generaele afreeckeninge en conventie geschiet tusschen den Hr. Van de Velde en de wethouderen van Nederockerseel, over al het gene het dorp aen de Abdij oft d'Abdij aen het dorp schuldigh was, tot datum deser (vide supra 1711).

A° 1734.

Van 15 augusti woonden alhier op de pastorijs bij den Hr. pastor B. Provost, Mijn Hr. Petrus van Brakel als vicaris tot 9 julii 1735.

item isser in 't kerselaere-veldt op het stuck n° 112 door en ten koste van den pachter wederom eenen jongen kerselaer geplant in de platts van den voorgaenden die A° 1725 van quaetdoenders was afgecapt (vide supra 1721).

item in 7^{ber.} is alhier den borneput van de keuken pomp gekuijst en de loode buijse der selve verlengt (vide supra A° 1686, 1721 et infra 1764).

item 8 9^{ber.} is den Heere pastor Bernard Provost subiet overleden en de selve maendt is alhier in sijn plaets pastor geworden Hr Ambrosius Morisses.

A° 1735.

Isser in aug. alhier op de pastorijs door den Hr. Praelaet De Lams aengebouwt het nieuwe keuckentien etc.

item in meert isser door ons veel opgeplant op ons pastorijs goet tot Steinockerseel.

item in julio is het pavement van het comptoir herlegt in roodt denen berdt.

item op ' eijnde van dit jaer is Hr. P. van Brakel van de pastorijs weghegaen en in d' Abdij gaen wonen.

A° 1736.

4 april is alhier den Hr. prov. Theodorus Van de Velde overleden, die dese goederen seer loffelijck en me veel attentie bestiert en beneertight heeft en in sijn plaets is alhier proviseur geworden Hr. Henricus Van Prijssen die niets besonders heeft geannoteert en heeft tot memoriën. Aen desen heeft Mijn Hr praelaet De Lams 50 missen doen celebreren to laeffenisse der siele van wijlen den Heer prov. Van de Velde, bene meriti

A° 1737.

Is den hooghe choir der kercke van Nederockerseel ten onsen koste gewitt door Jac. Stroijbants, metser, voor 10 gl. 10 st. (vide supra A° 1724 en infra 1771, 1751).

item 7 9^{ber} hebben wij alhier vercregen de opene brieven van amortizatie voor dese Heerlijckhijt van Nederockerseel, welckers copije beschreven staet van aghter in den Heerlijcken Chijnsboeck, voor dese amortizatie isser betaelt aen 't Hoff 2000 gl.

Nota: dese Heerlijckhijt moet nu voortaan volgens de voors. brieven van amortizatie, naer de doot van elcken praelaet, in het Souvereijne Leenhoff van Brabant tot Brussel verheven worden, met de somme van 157 gl. 19 st courant.

Nota:

Dese Heerlijckhijt van Nederockerseel heeft aen d'Abdije van St. Michiels gecost:

voor I A° 1668 is op dese Heerlijckhijt tot belastinge der selve geschoten een capitael van 7800 guldens wisselgeldt, comt in cour.....	1000 - 0
item A° 1681 den aghterstellingen intrest van 12 jaeren à 6-5 cour. per cento.....	5650 - 0
item A° 1682 aen brieven van immisie en aen huissier.....	79 - 7 - 2
item A° 1683 aen verheff, pondtpeningen, goedenissen en andere onkosten.....	817 - 8
item A° 1697 aen den greffier van Souver. Leenhoff van Brabant.....	97 - 15
item A° 1720 en 1731 isser wegens verscheijde procedueren over dese Heerlijckheit soo tegens den procureur generael als Raet Fiscael op verscheijde tijden soo aen den procureur De Hulder als aen de advocaten, <i>agent en cour</i> , etc.	
voor hunne specificatiën betaelt geweest over de	457 - 0
item A° 1723 aen 3 betredingen ten gronde.....	126 - 0
item A° 1729 aen nogh een verheef in 't Souver. Leenhoff van Brabant.....	58 - 2
item A° 1737 ut supra voor de brieven der amortizatie aen 't Hoff betaelt.....	2000 - 0
item nogh infra A° 1740 aen 1 deurweinder.....	9 - 18
Dus in 't geheel over de.....	18395 - 10 - 2

Dit sonder de voordere onkosten, devoiren, drickgelden, verteiringen, reijssen, ect. etc. die hier niet alle meer en sijn te vinden (vide supra 1663, 1682, 1697, 1720, 1723, 1729, 1731 et infra 1738, 1740).

item hebben wij dit jaer tot het verkrijgen der voors. amortizatie voor de voors. Heerlijckheit drij stuckxkens landt alhier gelegen in 't Neerveldt te samen groot 2 B. od 34 R moeten uijtter handt stellen en verkoopen (siet den nieuwen landtboeck n° 120 etc.

11 jan. is den eerw. Heer praelaet Franciscus Ignatius De Lams overleden.

item 2 febr. is alhier tot Nederockerseel de publicatie geschiet der brieven van amortizatie deser Heerlijckheit door eenen huisier van den Raede van Brabant.

item in april is abt geworden den eerw Heere Josephus Van der Boven.

item 13 7^{ber} is den selve eerw. Heere alhier door de gilde en een compagnie der jonckhijt solemneelijck ingehaelt als den eersten (in pacifike possessie gestelden) Heere der hooge, middele en leege jurisdictie deser parochie en heerlijckhijt van Nederockerseel en List en de gemeijntenaeren hebben hem alsdan tot herkennenisse vereert een silvere schinck-schotel met sijn wapen daer inne gesneden, (die alhier nogh op dit Huijs berust) en den Hr. praelaet heeft alsdan ook alhier aen de gilde vereert 14 guld. 13 ¼st. tinn tot het schieten der prijsvogels en heeft gegeven 4 tonnen bier, 2 voor de gilde en 2 voor de jonckhijt en heeft verschijde rijssen grielgelt geworpen 10 gulds. 10 st.

item 3 8^{ber} is de peertskeur tot Buecken bij afsterven van den Hr. F.I. De Lams, gewesen sterfman oft keurdrager, verheven aen den Hr. Raet Robiano Heer van Buecken en is

aen hem voor ons paert in dese peertskeur betaelt 18 gl. 12 st. (was te voren maer 12 gl. 19½st.) en daer is alsdan voor keurdrager oft sterfman op gestelt den seer eerw. Heere Andreas Rosata Ophals, pastor in Meir (vide supra A° 1632, 1678, 1692, 1699, 1710, 1733 et infra 1754).

A° 1739.

woonden alhier op dit Huijs van List bij den Hr. prov. Van Pruijssen, mijn Hr. Petrus van Brakel als onderprovisor.

item in aug. heeft G. De Cuijper, dorps meijer, doen vangen seckeren Jan Servaes, ingesetenen van Nederockerseel en tot Brussel op de Steenpoorte doen setten om dat hij den officier van 't dorp hadde geslagen ende gequetst, als wanneer hij hem over het gene hij daer plichtig was quam dagen voor het gerechte (siet 1742).

item in 8^{ber.} sijnder in het pastoreel huijs tot Corbeeck over Deijle de nieuwe vensters gemaect soo boven als onder, die volgens de specificatie en quitt. van den Hr. pastor Leemans te samen me het verven gecost hebben 64 gl. 2 st.

item 23 9^{ber.} heeft den voors. Guill. Leemans, pastor van Corbeeck over Deijle aen onsen praelaet gepresenteert de geheel reparatie en jaerlijkschen onderhoudt van sijn pastoreel huijs geheel ten sijnen laste te nemen mits s'jaerlijckx voor competentie genietende 400 gl. maer hier van en is niets geschiet (vide supra A° 1621, 1643, 1710, 1722, 1724, 1725, 1729 et infra 1744, 1742, 1779).

A° 1740.

Was het eenen excessieven kouden en langhduringen winter.

item isser dit jaer een groote reparatie geschiet in ons out Collegie tot Loven met overstaen van de Heeren praelaeten en heeft voor ons paet gecost 87 guldens.

item is alhier op 't lest van dit jaer afgelesen het plaacert van de Heerlijckhijt en aengepleckt door Hr. De Smet deurweirder, en hem dart voor betaelt 9 gl. 18 st. (vide supra A° 1737 en 38, etc.).

A° 1741.

in 'teerst van X^{ber.} is Hr. Petrus van Brakel, onderprov. naer de Abdije gaen wonen en 16 dito is alhier in sijne plaets als tweede proviseur bij Hr. prov. Van Pruijssen komen wonen mijn Hr. Fredegandus De Winter.

A° 1741.

in mej is de groote horologie in de groote voorsael nieuw gemaect door Peter Van Dooren tot Erps en heeft gecost 41 gl. 0 st.

item is de waerande aghter het casteel omgeroeijt 239 roeden.

item in mej heeft de jonckhijt gehad voor 1 7jarigen mejboom 1 tonne goet bier à 7 gl. 10 st.

item in junio sat Jan Servaes nogh op de Steenpoorte tot Brussel (vide supra 1739). 14 juli voor hem betaelt aen den cipier van 't Steenpoor 138 gl. 0 st.

item 22 julii is alhier op dit Huijs overleden den Hr. prov. Henricus van Pruijssen als oock in d' Abdije op den selven dagh Hr. Petrus van Brakel die hier eenigen tijt te damen met hem als onderprovisieur gewoont hadde en naer de dood van Hr. Van Pruijssen is hier wederom alleen als proviseur blijven wonen den Heer Fredegandus De Winter, den welcken oock al niets besonders geannoteert en heeft (siet 1741).

Is de waerande aghter het casteel geheel opgeplant met esschen boomen tot een prieel (vide supra A° 1682, 1728, 1742 et infra).

A° 1744.

Is het schouwken in 't comptoir nieuw gemaect en met een pijp opgemetst door de solderinge tot in de schouw van de boven-keucken-kamer.

item in de beginne van dit jaer heeft den eerw. Hr. Josephus Van der Boven met concent van ons geheel capittel (etiam me praesente) aen den Raede van Brabant gepresenteert

van de thiende van Corbeek Dijle geheel te willen afstaen in faueur der kercke oft pastorije van aldaer (waer inne sijne eminentie den Cardinael artsbisschop van Mechelen reets al geconsenteert hadde) maer sulckx en is in den Raedt niet konnen doorpasseren, den welcken voor antwoordt gaf: dat de Abdije van St. Michiels suffisanter was om de kerck, toren en pastorije van Corbeek Dijle, bij geval van ongeluck, te konnen maintenireren als wel ditto kercke, pastor ofte gemeijnten voor de onkosten tot desen afstandt te verkrijgen isser aen den Hr. Raedt Portemont betaelt 94 gl. dus verloren moijte (vide supra A° 1621, 1643, 1710, 1722, 1724, 1725, 1729, 1739 et infra 1745).

A° 1745.

30 8^{ber.} hebben wij tegens de regeerders van Corbeck Deijle een process verloren en A° 1746, 4 aug. nogh daerenboven gecondemneert geweest in de costen van 90 gl. 3 ¾ st. dogh waerover en vinde ick niet.

A° 1746.

In dese jaeren 1746,47 en 48 ten tijde van den franschen oorlogh tegen onse Koninginne Maria Theresia is alhier veel geldt uitgegeven aen souvegardens tot bewaernisse van ons Huijs, molen en bosschen, etc. alleen meer dan 522 gl. 5 s. en hebben alsdan nogh merckelijck meerder schaede geleden door gedurige fourageringen der soldaten.

A° 1747.

In 9^{ber.} en X^{ber.} is op de pastorije van Corbeek over Deijle een nieuwe hout-logie met een nieuw schuerken gemaect en heeft gecost sonder het hout dat wij daertoe geleverd hebben 388 gl. 8 ¾ st. (vide supra A° 1738 etc. et infra)

A° 1748.

13 7^{ber.} is den eerw Heer praelaet Josephus Van van Boven overleden en in 9^{ber.} is in sijn plaets abt geworden den eerw. Heere Joes Chrosostomus Sammels.

item 12 X^{ber.} is betaelt de staende horlogie in 't comptoir gemaect tot Antwerpen door Guill. Lenaerts en heeft in 't geheel gecost 100 gl. 10 st.

A° 1749.

In mej heeft de jonckhijt gehad voor eenen 7 jarigen mejboom 9 guldens in geldt.

item 7 7^{ber.} is Mijn Heer den praelaet Joes Chrisostomus Sammels alhier ingehaelt als Heere van Nederockerseel en Mijn Hr. prov. De Winter heeft des wegens voor die inhalinge just 57 gulds. en 14 st. (siet sijnen uijtgeeffboeck). De speellieden hebben gehad 8 gl. 4 ½ st. de gilde een stuck goet bruijn bier en den optreck der grenadiers 2 gl. 12 ½ st. en de gemeijntenaeren hebben bij Guill. Boels vertiert 2 tonnen bier.

A° 1750.

11 mej heeft Judocus De Busscher, Balckten maelder sijnen Boeckweij-molen aen ons vercocht en overgelaten voor de somme van 271 gl. 4 st. gelijk den selve hem A° 1741 gecost hadde (vide supra 1725 etc.)

item in dese jaeren 1750 en 51 is het witte Heeren Collegie tot Loven onder den Heere praesident Carolus Van Postel, can. St. Michiel, door br. Gregor relig. van Everbode als insigneur geheel nieuw opgeboudt en ons Abdije heeft daer inne voor ons paert betaelt 3185 guldens (vide supra A° 1704 et infra 1766).

A° 1751.

In dit en het voorgaende en oock in het volgende jaer sijnder alhier door den Hr. prov. De Winter notabel vele schoone eijcke boomen uijt onse goederen seer goeden koop vercocht aen de Lovenaers tot het volmaecken van hunne schipp-vaert, wel over de 972 voor de somme van 8599 gl. 15 st. **Nota:** den eenen boom door de andere gerekent komt op 8 gl. 16 ¾ st.

item 27 julij isser alhier eenen notabelen hagelslagh gevallen.

item is dit jaer de choor en sacristijn van Nederockerseel ten onsen koste gewitt door Jac. Strojibants, metser, voor 14 guldens (vide supra 1724, 1737 et infra 1771).

item is dit jaer onse refugie tot Brussel door den eerw. Heer Joes Chrisost. Sammels gerestaureert ende verbeteret (vide supra 1661, 1670, 1682, 1686).

A° 1752.

In meert is het comptoir rondtsom gebouseert me het schouwken en heeft gecost van enkel arbijts loon 134 gl. 4 st. (vide supra).

item in april is alhier de derde klock van Nederockerseel wesende alsdan de thiendeklock, die veel te licht en te kleijn en nu wesende geborsten was, ten coste der Abdije van St. Michiels tot eene grootere en swaerdere hergoten, diende dese onse thiendeklock voor de tweede ofte middelklock waertoe wij hebben opgeleght 581 pondt speijse, waer voor wij op 10 mejj aen onse schepenen betaelt hebben te samen met 5 per cento voor de speijse te gieten 427 guld. 2 oorden, en op 7 mejj hadden wij aen de klockgieter voor het hergieten der speijse van de geborste klock betaelt 282 gl. ¼ st. item voor het herwmeden van den klepel 13 gl., item voor het hangen der selve dat maer geschiet is in 8^{ber.}, 21 gl. item aen het vertier in bier 3 gl. 12 st. soo dat ons dese klock die nu onse tweede en de thiendeklock is voor het vernieuwen etc. in 't geheel gecost heeft 746 gl. 12 ¾ st. wegende nu in 't geheel ontrent de 1700 pondt (vide supra A° 1619 en 1778).

item 20 X^{ber.} isser alhier ter presentie van den Hr. Notaris F.B. Beltens geheel afgerekent en alles geeffent met den thiendepachters van Nederockerseel daer wij mede in vollen process waren.

item 22 X^{ber.} heeft den selve Notaris Beltens aen de wethouderen van Nederockerseel de oorsaek aengewesen waerom datter in dese parochie sooveel bunderen niet gevonden worden als datter in 't cohier de A° 1686, 12 feb. hadden overgdragen; dat hunne parochie bestondt in 665 bunderen hemelsche breede en de straeten daer van afgetrocken in maer 610 ½ bunderen welck eerste getal van 665 bunderen hemelsche breede met de straeten, van Heeren Commissarissen der Staet van Brabant tot het formeren van 't cohier is aengenomen geweest en gedecreteert in plaetse van het tweede getal van 610 ½ bunderen sonder de straeten en aldus hebben de voors. commissarissen decreterende het voors. cohier de voors. parochie beswaert met de straeten tot 54 ½ oft 56 bunderen de welcke dese parochie in de jaerlijcsche overdraght van landen, bosschen en bemden etc. noodtsaekelijck ten deele moet te cort komen, alsoo datter vele straeten niet overgebraght en worden.

item 30 X^{ber.} is alhier den Hr. Provisor Fredegandus De Winter overleden en door ordonnantie van den eerw. Heere sijnder tot laeffnisse van sijne ziele gecelebreert 50 missen.

A° 1753.

In 't begin van januari is alhier Proviseur van List geworden den Hr. Ferdinandus van den Invijlle, den welcke oock niets besonders geannoteert en heeft.

item is in dit jaer het comptoir geplaffonneert en heeft gecost 17 gl. 13 sf. (vide supra 1752).

item is dit jaer de restauratie van onse refugie tot Brussel waertoe wij den witten steen etc. geleverd hebben voltrocken (vide supra A° 1751 etc.).

item 16 en 17 junii heeft Mijn Hr. provisor van den Invijlle met den Notaris F.B. Beltens en de wethouderen van desen parochie aen de welcke wij 2159 gl. 3 ¾ st. schuldigh bevonden warden, geheel afgerekent en alles geeffent, te weten op 3 aug. betaelt 350 guld. en A° 1754, 30 meert, nogh 1809 guld. en 3 ¾ stuivers (vide supra 1711, 1733).

item 15 7^{ber.} isser een placcaert uijtgecomen raekende de acquisitie van immobile goederen bij de doode handen, waer bij geboden wirdt dat alle dusdanige goederen, die naer de Caroline, dat is sedert het jaer 1520 geacquireert ende niet geamortizeert en sijn, moeten uijtterhandt gestelt ende vercocht worden, en voor in toekomende niet meer mogen geacquireert worden, volgens welck placcaert wij A° 1756 aen den Hr. Raet fiscael oock hebben overgedragen allen onse naer bovens. Caroline de A° 1520 geacquireerde en niet geamortizeerde goederen, ten eijnde de amortisatie der selve.

item 10 X^{ber.} is den eerw. Hr. praelaet Joes Chrisostomus Sammels overleden.

A° 1754.

19 jan. is abt geworden Heere Jacobus Thomas.

item 30 jan. isser betaelt aen den procureur De Hulder voor het verheff van de Heerlijkheijt van Santvliedt, Beirendrecht en Nederockerseel ter somme van 157 gl. 13 st. (vide supra 1737 etc.).

item 6 febr. isser bij doode van Andreas Hosnata Ophals, pastor in Meir, door Jud. Tael uijt commissie van den Hr. provisor van den Invijlle aen den Heer Raet de Robiano, Heere van Buecken, voor de gicht der Peirtskeure tot verheff van ons paert betaelt 15 gl. 3 $\frac{3}{4}$ st. en tot sterffman oft keurdrager overgegeven en gestelt der Heer Isfridus Gelijs cellier der Abdije van St. Mich. modo prov. prim (vide supra 1632, 1678, 1632, 1699, 1711, 1733. 1738.)

item dito isser oock bij doode van den voors. Heere pastor A.H. Ophals tot sterffman oft gichtman in de 25st gicht tot Haecht overgedragen den voors. Hr. Isfridus Gelijs en wij hebben op 20 febr. 1757 voor het verheff van ons half bunder bempts nu landt aldaer voor ons paert in de voors. 25st gichte aen N. Van Langendonck betaelt 2 gl. 4 st. (siet het capsula B.W.).

item 20 meert is het process dat in 9ber begonst was tusschen onse Abdije en Francis Van Steenwegen met Joseph Maes vernaerderaers van 48 $\frac{3}{4}$ roeden bemds, A° 1686 bij ons bij koop verkregen van Engel Van Doren en alsdan geincorporeert in onse groote dreve op het eijnde naer Campenhoout, bij de Suerhaege, bij accoort geeijndicht, nedergeleijt en gesloten mits dat door ons voor allen de kosten daer over tot hier toe geresen aen de voors. vernaerderaers soude betaelt worden ter somme van 114 guldens de welke wij aen hun op 23 april betaelt hebben, waer mede sij allen hunnen actie en praetentie tot die voors. 48 $\frac{3}{4}$ R. soo voor hun als voor hunnen erffgenaemen t'eenenmael gedesisteert hebben (vide 1762).

item 7 junii is de steijne-goote wederom gerepareert en heeft gecost in 't geheel 140 gl. 19 $\frac{1}{2}$ st. dat was de helligent voor ons paert 70 gl. 9 $\frac{1}{2}$ st. en $\frac{1}{4}$ paert voor den Heere Jacobs, Heere van Hadogh tot Brussel 35 gl. 4 $\frac{3}{4}$ st. door hem betaelt 27 7ber. 1757 en $\frac{1}{4}$ paert voor Adriaen Claessens, alhier door hem betaelt oock 35 gl. 4 $\frac{3}{4}$ st. (vide supra 1635, 1718 et infra 1766).

item in augusto is den eerw. Heere Jacobus Thomas alhier als Heere der hooge, middelen en laege jurisdictie deser parochie van Nederockerseel solemnelijck ingehaelt door de gilde die gehad hebben 10 pondt buschpoeder à 10 st. het pondt en 2 tonnen goet bier en den Hr. provisor van den Invijlle heeft uijt sijn depositum nogh een derde tonne bij gegeven.

item in Xber. is de nieuwe winde gemaect op den midden terwen solder, die van maecken gecost heeft 12 gl. 12 st. door Hendrick Taeymans, molenslager.

A° 1755.

22 april is alhier io de pastorije den Heere Pastor Ambrosius Morisses overleden en in sijne plaets is alsdan alhier pastor geworden Hr. Judocus Batens.

30 mej savonts ten half ure elf is tot Antwerpen den thoren van St.-Andries-kercke geheel ingestort.

item isser in dit jaer aen ons advertentie gedaen van wegens den Heere van der Noodt, Heere van Vrechem, amptman der stadt Brussel, wegens het overbrengen van eenen chijns op 3 daghmaelen landts ons Abdije (gelijck hij vermeldede) competerende onder Erps op het perreleirenveldt, dogh hier van en is niets geschiet, alsoo dat wij aldaer geen landt en kennen dat ons regardeert.

item 1 junii was Heer August. Canjuweel can. St. Michiels alhier op de pastorije als vicar oft onderpastoor komen wonen bij den Hr. pastor Jud. Batens, maer is maer 2à3 maenden uijt dat sleght huijshouwen naer de Abdije wederom vertrocken.

9 febr. sijn alhier door de wethouderen van Nederockerseel allen onse geacquireerde en nogh niet geamortizeerde goederen getauxeert etc. (vide supra 1753).

item 18 febr. smorgens ontrent 8 uren isser alhier en geheel het landt door gehoort ende gevoelt eene seer swaere aerdtbevinge geduerende ontrent eenen vollen minuete. als een gerucht van swaer geladen vragtwagens passerende op eenen casseijwegh, dogh sonder merckelijcke schaede in dese landen.

item in mej heeft de jonckhijt gehad 2 tonnen goet bier à 16 guldens in de plaets van eenen 7jarigen mejboom (vide ab A° 1630).

In mej sijnder in de kercke van Nederockerseel gemaect twee nieuwe klijne seijdautaren en hebben gecost 600 guldens.

A° 1756.

In mej sijnde de 2 bovenste autaren te samen met den hoogen autaar gemarbelizeert etc. en daer voor is betaelt 154 guldens (siet 1758).

A° 1758.

8 julii sijnder een partiej Hannoversche troepen die in Pruijssischen dienst waren, gecomen tot voor en binnen de stadt Loven, waer door hier alles wederom als ten tijde van den oorlogh in onrust en elck met sijne goederen op de vlucht was, en sij hebben 2 heeren van Loven tot gijselfaers medegenomen, met 1 heer van Tongeloo en den Hr. Salé, provisor van Averbode.

item in aug. is ten onsen koste alhier onsen hoogen autaar van St. Steven geheel vernieuwt, schoongemaect en vergult en heeft gecost 42 gulden (vide supra A° 1646, 1756, 1757, 1767).

Dit jaer is den gewesen officier oft dorps dienaer Guill. Verdeijen afgedanckt en in sijn plaets tot officier oft dorps dienaer aangestelt Hendrik Poets.

item 14 7ber is bij doode van den griffier Gansemans tot greffier van dese parochie aangestelt F.I. Gillebert.

Mijn Heer

Siet hier benevens mijne overdracht.

Voor 1 agh-en-sestigh bunderen, drij daghwanden en een-en-seventigh roeden. Dico 68-3-71.

Waeronder begrepen dan grondt van het casteel met alle sijne adherenten, bosschen, vijvers en een wijgh saeijlandt als altemael wesende van eenen ende den selve natuer in de belastinge der bunders volgens cohier 1686.

item nogh vijff bunderen, een daghwant en sesse-en-sestigh roeden quaden bemdts nu kortelinckx met vele groote onkosten gebracht tot nieuwen bosch. Dico 5-1-66.

Als wesende volgens het selve cohier van mindere belastingen per bunder, wesende dit alles het geheel contingent der goederen, de welcke de Abdije van St. Michiels binnen Antwerpen, besloten stadt in Brabant, als des selfs eijgenaer onverhuert in haere eijgen cultuere oft bewinninge heeft onder Nederockerseel, welcke voors. goederen altemael door mij onderschr. Provisor der voors. Abdije, alhier maer alleenlijck residerende *ad tempus* en ten allen stonden *ad nutum abbitas* amovibel en soo vervolgens alhier geene vaste wooninge hebbende, niet voor mijn eijgen selven als huerman oft nogh veel min als eijgenaer, dat een religieus niet sijn en kan, maer geheel ten behoeve der selve Abdije, als door haer eijgen selve gedirigeert en gecultiveert worden en soo vervolgens moeten alles de voors. goederen der voors. Abdije, geene uijtgenomen, altijd geconsidereert en in de dorps set-boecken gequitizeert worden als goederen van afgeseten woonende in besloten stadt van Brabant, door hunne eijgen bedienden gecultiveert wordene en dit alles volgens het placcaert van 16 december 1704 en het reglement van 12 augusti 1749.

A° 1760.

In januari is onsen brouwketel, die nu verhoogt was, gepegelt in 11 tonnen, wat daer voor betaelt is en vinde ick niet, maer daer sijn 4 oft 5 schell. drinckgeldt gegeven aen de commisen (vide supra 1721).

item in mej is alhier op den aghter-bascour tegen den binnenhoff de nieuwe groote thiende-schuer gebouwt en heeft sonder het houtwerck etc. gecost over de 2726 guldens.

item 24 octob. is de nieuwe keucke-pomp met eemer, slot, en buijse etc. geheel nieuw gemaect en onder den watersteen tegens de pompe een stuck nieuwe loode buijse aengesoudeert (vide supra A° 1686, 1721, 1734 en infra 1764).

A° 1761.

in april heeft den Hr. prov. van den Invijlle het portael oft de puije dat stondt op de binnen pleijn tegens aen den inganck der saletten oft eetkamers een seer schoon en sterck gemaect was, tot den grond doen afbreken en hebbe in augusto aldaer in plaets eenen nieuwen trapp van 4 witte steene doen metsen.

item 13 april is den Heere Jac. Thomas gedeputeerden geworden der Heeren Staeten van Brabant.

item 23 april is den Hr. provisor Ferdinandus van den Invijlle alhier overleden, voor wiens siele laeffenisse geene missen geschiet en sijn, alsoo den Hr. praelaet Thomas, nogh sijnen opvolger Ant. Varendonck sulcx niet en hebben willen toestaen (siet A° 1773).

5 mej is bij doode van P. De Hulder tot greffier van ons laet en leenhof aengesteld F.J. Gillebert.

item ten eijnde van dit jaer is den binnen hoff geheel herleght in sijn parken met nieuwen palm en in 't begin van 't jaer 1782 is den palm aldaer wederom herleght.

item 12 mej is onsen bemdt van 2 daghwant nu tot landt gelegen tot Haecht vrij geumaect voor het beweijden der beesten van de gemeijnten, waer voor den vrijbrieff alhier berust en voor dese bevrijdinge is door ons betaelt 62 gl. 10 st. wisselgelt (vide supra 1684, 1754).

item 15 mej is alhier van prior in d'Abdijs, proviseur van List geworden Hr. Bernardus De Bruijn, die wederom al een wijgh heeft beginnen te annoteren.

item 7 junii isser tot Haecht rondsom ons broeck van 2 daghwant, nu landt, eene nieuwe gracht gemaect tot bevrijdinge als boven.

item 13 ditto hebben wij den acquisitie oft bovens. vrijbrieff daer verkregen en daer voor betaelt 4 gl. 4 st.

item in 8ber heeft Hendrick Poets, officier, een nieuw kleet gekregen, met hoedt etc. en heeft te samen gecost 67 gl. 4 st. (vide 1768 en 1778).

A° 1762.

in den beginne van dit jaer is in de waerande aghter het casteel, de welcke maer een vierkant boschken was, de wandeling door gemaect bij form van een vierkant prieel; item sijn alsdan oock geplant de dobbele rote vette olmeboomen aldaer langhs henen tegens de buijten grachte.

item hebbe dit jaer den pachtboeck vernieuwt en gemaect eenen nieuwen landt-boeck nopende alle onse goederen van ende ontrent Nederockerseel gelegen.

item 18 meert is het process, dat nu al 11 oft 12 jaeren geduert hadde tusschen onse Abdijs en seeckeren Guill. Van Doren tot Bergh, vernaerderaer van 124 ½ roeden bemdts, in het jaer 1686 bij ons ten deele gecoght ,ende tendeele vermangelt tegens Peeter Van Espen, ende aldan geincorporeert in onse groote dreve naer Campenhout gelegen naest desen kant tegens den appendix van Lange Leijns weijde, bij accoort geeijndicht ende gesloten voor ende met de somme van 100 ducats, dico 350 glds, aen den bovenst. vernaerderaer *ad redimendam vexam* alsdan betaelt, waer mede hij van alle sijne actie en praetensie tot die voorschr. 124 ½ roeden soo voor hem als voor sijne erffgenaemen is desisterende (vide supra 1754).

item in mej sijnder nieuw gemaect 2 damasten casuijvels voor onse huijs-capelle, 1 rooden en 1 swerten, die gecoste hebben te samen 91 gl. 9 ½ st. Nota, den groenen damasten casuijvel met een violet cruijs is out van het jaer 1663 (vide infra 1766).

item 15 junii is den missaele praemonstrat. voor onse huijs-capelle nieuw gecocht voor 20 guld.

item 25 ditto is den eerw. Hr. praelaet Jacobus Thomas tot Brussel in sijne refugie overleden en 16 7ber is in sijne plaetse abt geworden den eerw. Hr. Antonius Varendonck.

item 17 9ber heeft Guill. De Cuyper, dorpsmeijer, bij quitt. afgestaen alle praetensien die hij tot hier toe ten onsen laste soude kunnen formeren.

item sijnder alhier rondtsom soo binnen als buijten het casteel, soo in dit als in de naervolgende jaeren, seer vele jonge vrughboomen van alderleije soorten geplant.

A° 1763.

9 septemb. is de houte brugge gemaect te midden van en over de buiten-gracht aghter de brouwereije, om langhs den bogaert en buijten hoff te midden in de waerande te gaen.

item in meert sijn de 7 schilderijen landtschappen geschildert door Sr. Lavende tot Brussel, die staen in de bousingh van 't Comptoir, en hebben gecost van schilderen etc. 25 gl. 18 st..

item in mej heeft de jonckhijt voor den laetsten keer naer ouder gewoonten gehad 1 tonne goet bier à 7 gl. 15 st. op den titel van eenen 7jarigen meijboom (vide ab A° 1630 et infra 1770).

ditto is den steenen beeckant aen het schoff van den vijver te Balckt noortwaerts geheel nieuw opgemetst met witten gehouwen steen, item is alsdan oock de steene brugge aldaer over de molenbeek in de Balckte-straete gerepareert (vide supra 1711, 1776).

(en hier woonden mijn grootouders Lambert Servranckx x Joanna Maria Godts op het Molenbeekplein)

item is den steenen regenback oft cisterne in den kuijpers kelder onder den praelaets kamer wederom op een nieuw getirast en heeft wel 55 guld. gecost.

item 14 mej is alhier den eerw. Hr. Antoinus Varendonck als Heer der hooge, middele en leege jurisdictie deser parochie van Nederockerseel solemnelijck ingehaelt door meijer en schepenen, met de gilde en een compagnie jonghmans waer onder 4 granadiers etc. (siet voorders aen de ander seijde in desen boeck).

item in junio is de steenbrugge over de Torfsbroeckbeecke te midden der groote dreve naer Campenhout op nieuw gerestaureert, de selve 7 voeten breeder gemaect en daer eenen ijseren ancker van 13 voeten lanck in gewerkt (vide supra 1724).

item 12 aug. s'naghts ontrent den 1 ½ uren is alhier eenen seer grouwsaemen hagelslag vermenght met stercken windt en continuelen donder en blixem voorgevallen, die ontrent een quartier uers geduert heeft, waer door universeel allen de graenen van bijnaer geheel het dorp (den vollen oogst nogh te velde staende) totael sijn verhagelt etc. De opgenomen schade aen de Heeren van Staeten van Brabant door onse wethouderen per Request vertoont sijnde en hebben des wegens maer 526 gl. 0 st. 6 penn. afslag op de XXpenninck kunnen verkrijgen, ter oorsaecke dat sij in hun Requeste niet vermeldt en hadden hoe sij in het jaer 1727 over dusdanige verhaegeling bij hunne voorsaeten 1457 gl. 8 st. afslag oft quijscheldinge op de XXpenn. genaedighlijck becomen hadden (vide ibid A° 1727; item siet voorders in desen boeck van voren aen de ander seijde).

item in aug. is den justitie-staeck aen 't kerckhoff, die seer slegh was geworden en door quade jongens los getrocken, gerepareert ten deele ten koste van ons en ten deele ten koste vader vooschr. jongers *in poenam delicti* (vide supra 1686 en 1731).

item 14 7ber is aen de groote dreve naer Campenhout tegens de geerdekenstraete eenen nieuwen gewerckten en geverfden draeijboom gestelt, met ter sijden een passagiers meuleken (vide supra 1730 en 1713).

item 16 ditto is de eerste visitatie geschiet van de vervalle kercke en thoren van Corbeeck over Deijle door commissarissen van de Raede van Brabant, tot het restaureren der selve (vide infra 1764).

A° 1764.

in 't begin van dit jaer isser langhs henen de 3 steijnegoot-bosschen en de maelders bleucken van aen de Balckte-straete te beginnen tot bij de Molebeecke eene nieuwen dreve gemaect en beplandt overhandt met opgaende eijcken en eijcke tronken en aldaer tegens de Balckte-straete eenen ouden draeijboom gesett.

item in febr. is den borneput van de pomp in den hoeck van de groote voorsael gerepareert, gecuijst en onder deckselsteen die drijghden in te storten, 2 swaere ijseren colommen geleght (vide supra A° 1652, 1662 1685, 1724, 1763).

item isser alsdan, 6 febr. oock in het backhuijs eenen nieuwen backhoven gemaect.

item in meert is de kercke en thoren van Corbeeck Deijle van den kant onser Abdije wederom gevisiteert tot het restaureren der selve door onsen advocaet en procureur met 2 experte meesters en dese visitatie heeft gecost 101 gl. 14 $\frac{3}{4}$ st. vide supra 1763 et infra 14 julii en in aug.).

item sijn alsdan oock alle mueren van den binnenhoff bekleedt met thuijnlaten.

item 14 julii is het provisioneel vonnisse gewesen tot het in staet stellen van de kerck en thoren tot Corbeeck over Dijle (vide hic supra in meert).

item in augusto hebben wij de voors. kercke en thoren van Corbeeck ten grootsten deele beginne te restaureren en heeft aen ons Abdije dit jaer gecost soo van daghueren als matrialen, 3531 gl. 15 st. (vide supra et infra A° 1767).

item 8 8ber is den keucken borneput gekuijst, die light 6 voeten voor de eerste keucken-venster naest het comptoir op de binnen-pleijn, van boven te midden geteekent met een † en daer sijn alsdan een quantijt keijen in gestroijt en hebbe de loode buijs van onder wat doen korten die wat te lanck was, soo dat de pomp den driff omhoogh trock en het water trobbel was. Nota: dat desen borneput niet veel en magh gecuijst en veel min gediept worden, want hij is van onder helemael vloed-aerde, dewelcke daer onder uijtgehaelt wordende, doet het rad met den ronde steenen muer neder insincken, soo datter daer door dan weder nieuwe vloed-aerde van den grondt opkomt en het rad met het steenwerck allenskens al dieper insinckt (vide supra A° 1686, 1721, 1734, 1760).

item in 8ber sijn alhier in onse brouwerije gemaect twee geheel nieuwe brouwkuijpen en hebben van arbijs loon sonder het hout gecost 58 gl. 8 st. en van ijser 45 gl. 17 st. (vide supra A°..... et infra 1772).

A° 1765.

21 meert is tot meijer van List aengestelt Hendrick Van Gindertael.

item is te midden de waerande tegens oft op den mostaert vijver gebouwt het steenen gloriëte ten deele uijt matrialen alhier op 't Huijs berustende en daer toe dienstigh wesende en ten deele uijt ons depositum, daer voor betaelt 244 guldens.

item in julio is aldaer op de waerande te midden van de staar, tusschen de linde-boomkens, het water bassaingsken gemaect.

item hebben wij alsdan de choor, sacristije en thoren van onse kercke van Nederockerseel van buijten geheel gerepareert met kalck besett en geheel uijtgecalleijdt.

item in julio sijn de 3 beneden-kamers met de boven capelle, slaepkamer hermaect en met eenen ganck afgesneden tot aen de capelle met eenen muer van maer eenen enckelen steen die secker wel wat vollen slap is, maer was aldus geordonneert.

item sijn in die 3 beneden kamers de vensters verleeht en grooter gemaect en daer nieuwe raemen in gesett met nieuwe slaghvensters, item aldaer 3 italiaensche schouwken in gemetst etc.... etc.....

item in 8ber sijn de 3 voors. kamers beblaffoneert en de 3 schouwken van boven gemalberseert, etc.....etc.....

item in 8ber isser eenen nieuwen kasseijwegh op de bascouren van aen de binnenpoorte tot aen en voorbij de thiendeschuere tot aen de oude klijne schueren, is maer weecken kassij van dit dorp, dus niet goet.

A° 1766.

In den beginne van dit jaer sijn in de 3 benedenkamers den steenen vloer uijtgebroken en den grondt geleght in abeelen berdt en de selve rondtsom gebouseert en geschildert.

item sijn dit jaer de korensolder, boeckweijsolder en den hoijsolder boven den stal geleght in nieuw bert.

item 21 mej is de stejne goote wederom gerepareert door voorsorge van den Heer Jacobs tot Brussel, waer in wij voor de hellight, wesende ons paert, betaelt hebben 22 gl.

11¾ st. (vide supra 1635, 1718, 1754).

item 27 ditto heeft Guill. De Cuyper, gewesen dorps meijer, van sijn officie gedesisteert in faveur van David Lemmens, den welcken op 16 junii is aengestelt als meijer van dese parochie en heeft ditto sijnen eedt gedaen.

item in julii sijnde 2 beneden eetkamers met het boven-capelle slaepkamerken behangen met toil cierré.

item in aug. sijnder 2 nieuwe damaste casuijvels gemaectt voor onse huijs-capelle, eene witten met eenen violetten, die te samen gecoster hebben 84 gl. 10 ¼ st. (vide supra 1762).

item 6 7ber is het witt Collegie tot Loven gerestaureert ten coster der 7 abdijen à 1407 gl. 16 st. waer inne wij voor een sevenste paert betaelt hebben aen den abt van Parck 201 gl. 2 ¼ st. (vide supra 1750).

A° 1767.

24 febr. is het process bij definitieven vonnisse gewesen tegens die van Corbeek over Dijle over het voorder en volcomentlijck restaureren van de kercke en thoren met de sacristije van aldaer, in welke vonnisse aen de administrateurs der kercke goederen wort geordonneert van bij provisie aen onse Abdije uit de revenuen der voors. kercke s' jaerlijckx tot rambouseringe der reets gedaene onkosten in de provisionele restauratie A° 1764 geschiet, ten tijde van 50 jaeren consecutieveelijck te sullen betalen 80 guld. (vide supra 1763, 1764). en wij hebben dit jaer de kercke en thoren aldaer volcomentlijck gerestaureert en het cacristije geheel nieuw opgeboudt en dit heeft wederom aen onse Abdije soo van daghhueren als matrialen in 't geheel gecost 2130 gl. 15 ½ st. dus te samen met de becosting van A° 1764, 3531 gl. 15 st. in 't geheel ter somme van 5662 gl. 10 ½ st. (vide supra 1764).

item in febr. en meert is alhier den nieuwe kroeptrapp gemaectt over de capelle en de 3 schouwken van de 3 benedenkamers onder gebouseert en dit alles heeft sonder hout gecost over de 350 guldens.

item in april is het dack boven de keucken en boeckwijssolder naest het water nieuw in schaliën geleght in de plaets van de tichelen en daer een solder-venster in gemaectt en een nieuwe loode goote aen geleght.

item in mej is den grooten vijver Te Balckt en 't savoir geheel suiijver uijtgecuijst met een schip tot op den harten grondt en den slijck met cruijwagentiens uitgevoert, alsoomen daer met kaer en peert niet en konden in wercken en heeft gecost van arbijdts loon ontrent 200 guldens.

item in junio sijn onse dorsch-vloeren soo in de klijne als groote schuere vernieuwt (siet1778).

item in 8ber hebbe ick become de Reliquien van de H. Rosalia en hebbe vooe de silvere Reliqueir betaelt uijt ons depositum 16 gl. 3 ¼ st.

item in 9ber en Xber sijn de 3 italiaensche schouwken in de 3 beneden kamers door Sr. Jac. Herreijns vermarbelizeert en de figueren daer in geschildert met de blaffons der selve kamers door sijnen discipel, gecost sonder de verven 122 gl. 1 st.

item in Xber is het groot stuck van St. Steven in den hoogen autaeer van ons kercke ten onsen koste schoongemaect en de orgel van ons kercke is gecuijst ten coste der selve kercke.

item dit en de volgende jaere sijn de 8 vaesen en 3 piramiden met de pedestaelen houte schoreersels staende op de waerande gemaect en geschildert.

A° 1768.

Is het geheel comptoir soo het blaffon als de boeseringe door ons geschildert in geile etc. olieverff en het schouwken door ons vermarbelizeert.

item in febr. is de groote dreve naer Campenhout geheel opgesavelt als oock de waerande achter het Casteel.

item is de nieuwe veldt-dreve naer Campenhout op het Listerveldt tot bij de grote dreve naer Campenhout en aldaer eenen nieuwen geverfden draeijboom gesett.

item isser aghter den eeckelweij-bosch tusschen nrs 220, 221 en 222 over het regenbroeck-beeckxken een houte brugge geleght van 9 eesters en eijcken schaelen te niet hebben gedaen en groote goote geleght.

item in febr. en meert isser tusschen de 2 voorpoorten van het Huijs eene geheel nieuwe dobbele optreckende brugge gemaect van schoon eijcken hout, naer dat de vorige alhier 40 jaer geleden hadde (vide supra A° 1632, 1644, 1659, 1673, 1679, 1688, 1710, 1727).

item 15 julii is den eerw. Heer Ant. Varendonck gedeputeerden geworden van de Heeren Staeten van Brabant voor 3 jaeren op heden ingaende.

ditto is tot mejer van is tot aengestelt Hendrick Verdeijen.

item in aug. is de slaepkamer beneden aen de capelle behangen met root gedruckt lijnwaet in olieverff, heeft gecost 84 gl.

item 28 aug. hebben Hendrick Verdeijen, boschmeijer Poets officier, nieuwe kleederen gekregen, bestaende elck uijt eene groff laeckenen karsack, jupon en broek, met eenen hoedt met een gouden carelle, en elck een paer koussens en een paer schoenen met de madalie van koper met het wapen van den eerw. Heere en dit alles heeft sonder de madalie in 't geheel gecost 101 gl. 14 st. (vide supra 1761 et infra 1778).

item is dit jaer den praelaets-kamer nieuw geleght in abeelen berdt.

A° 1769.

sijn alhier voor 't Huijs gecoght 6 nieuwe brandt-eemers à 6 guld. per stuck.

item 7 meert is het chijnsken van 11 st. s'jaers aen het groot beggijnhoff geseijt ter Kisten tot Brussel afgeleght en gedoodt met 21 gl. 3 ½ st.

item in julio hebben wij op de sacristije van Nederockerseel een geheel nieuw schaliën dack met nieuw berdt en eene geheel nieuwe loode goote geleght en heeft gecost sonder het hout, berdt en schamiën 135 gl. 18 st.

A° 1770.

dit jaer isser een nieuwe solderinge geleght van abeelen berdt op den bovenste terwensolder boven de winde (siet 1779).

item in mej hebben de jonghmans van het dorp wederom naer ouder gewoonten gesolliciteert tot eenen 7 jarigen meijboom maer en hebben niets verkregen alsoo sij de voorgaende tijden hadden met dusdanighe occasie Labbaeij gehouden (vide ab A° 1630 usq. 1763).

item in mej isser een geheel nieuwe voorpoorte gemaect aen de pastorije van Coorbeeck over Deijle van schoon eijcken hout, de welcke heeft gecost sonder hout dat wij daertoe geleverd hebben 101 gl. 17 ¾ st. (vide supra 1621, 1643, 1710, 1722, 1724, 1725, 1729, 1744, 1747, 1763, 1764, 1767et infra).

item in 7 ber sijn allen de mueren rondtsom het Casteel tegens het water gerepareert en den steenen ghevel van de voorste poort die drijghden voor over te vallen, afgenomen en wederom recht opgemetst en het wapen van Simeomo daer in gestelt.

item in 8ber isser in de voorste poorte van het Huijs een nieuwe dobbele deure gemaectt van seer schoon eijcken hout (vide supra 1644, 1706).

item 22 8ber heeft F.J. Gillebert gedesisteert van het greffierschap deser parochie alsoock van 't Laet en Leenhoff en 26 ditto is in sijn plaets aengestelt tot dorps greffier alsmede van ons Laet en Leenhoff, Ferdinandus Antonius Lemmens, cosijn van onsen dorpsmeijer, daer naer A° 1781 sijnen schoonsoon.

A° 1771.

in 't begin van dit jaer hebben die van Campenhout pretensie willen maecken datse van uijt het boschken van den H. Gheest van Campenhout gelegen aghter ons boschken genaemt de kegge bij onse groote dreve naer Campenhout altijt vrij mochten uijtwegen door ons voors. boschken, en soo voorts door onse groote dreve naer Campenhout, alsoo sij volgens hun seggen langhs daer altijt (dogh altijt oft met voorgaende permissie oft bij ooghluijcke eer dat de voors. dreve nogh beplant was en soo vervolgens ons geen schaede en konden doen, oft oock somtijts als den draeijsboom niet gesloten en was, fijtelijck en in de stilte) van outs gewoon waren uijt te wegen en soo vervolgens daer van possessie wilden formeren, waer tegen wij ons hebben geopponneert alsoo wij daer wegens dat voorschr. boschken van den H. Gheest van Campenhout geen servituet en kennen, schoon wij sulckx op versoeck als de dreve niet beplant en was, somtijts wel gratieuselijck toegestaen hebben, gelijk ons sulckx wijnige dagen voor dese pretentie nogh versogh was van Jan Vervoort, pachter bij de pastorije van Campenhout om sijn hout en boomen bij hem gecoght van ditto boschken aftehaelen die oock versoght dat wij in onse dreve eenen vlaemschen abeel souden afgecapt hebben om hem aldus de passagie te geven, het welck hem alles reverentelijck is geweijsert.

item in febr. sijnder op de waerande in het straetken 2 buecken prieeltiens geplant met 2 sitbancken en 1 kackhuijs gesett.

item in junio sijn alhier de 3 slaepkamers boven de poorte en het comptoir van malkander desepareert met eenen smallen doorganck naest de westseijde daer afgesneden endde aldaer is tusschen de eerste en tweede kamer en tusschen den ouden thoren-trapp en het poederkot een doncker en verholen plaetse gemetst om bij tijt van oorlogh eenighe goet in te verbergen, het welck sijne losse openinge en inganck heeft van boven op den solder tegens den dorpel van den voors. ouden gewesen thoren.

item sijn alsdan oock op den proviseurs slaepkamer boven het comptoir de vensters vergroot, daer nieuwe raemen in geset, van boven geblaffonneert en van onder in abeelen berdt geleght, etc.

item in junio is het steenen molenhoofd daer het rad van den Balckten molen op draeijs, op nieuw opgemetst (vide supra 1626, 1643, 1662, 1667, 1670, 1717, 1722, 1723, 1725, 1726, 1727, 1729, 1733, 1750, 1781).

item in julio is de geheele kercke van Nederockerseel ten coste der selve gewitt, uijtgenomen dat wij voor het witten van de aghter choir naest den hoogen autae tot aen de sacristije als voor een puere aalmoesse sonder consequentie aen de kerckmeesters betaelt hebben 11 guld? sonder meer (vide supra A° 1724, 1737, 1751).

item in aug. is ons huijscapelle geheel rondtsom gelamberseert en geplaffonneert en in beijde de vensters nieuw glass geset.

item heeft dit jaer den eerw. Heer praelaet voor de kercke van onse Abdije doen maecken een nieuw remonstrantie, die te samen met de juwelen gecost heeft over de 10.000 guldens.

item in Xber is de oude wippe der gilde geamoveert uijt de weijde n° 199 in den Quicken borgen en A° 1772 *sequenti* isser in meert met toestaen van sijn eerw. eene nieuwe

gestelt in de weijde nevens het Casteel n° 9 genaemt d'Helst, tot welcke nieuwe wippe den voors. eerw. Hr. Varendonck aen de voors. gilde gratis maer sonder consequentie, vereert heeft. 3 lichte eijcken boomen (vide supra A° 1662, 1688, 1698, 1714 en infra 1772).

item 8 Xber is den eerw. Heere praelaet Antonius Varendonck overleden aetat. 63

A° 1772.

in febr. waerender t'Antwerpen veel sneeuwe beelden gemaect.

12 jan. sijn wij wederom vermaent door eenen brief van den Heer van Herlaer tot Vilvoorde wegens eenen chijns van 15 penn. Lovens s'jaers uijtgaende (volgens sijn praetensie) op een hoeve oft hoff gelegen voor he hoff van Nederockerseel, met drijgementen van onse Abdije onkosten te sullen aendoen bij gevalle hij tusschen dit en 3 maenden des wegens niet betaelt en wordt: waer op den Heere Guill. Rosa provisor St. Michiels hem heeft geantwoort dat onse intentie niet en is de betalinge van dese chijns te refuseren, in gevalle ons consteert de realiteijt der selve, wegens den grondt daer dien opstaet, de regenoten etc. en heeft daer over des selfs eclarisement versoght, alsoo dese schuldt van over vele jaeren in twijfel getrocken was, en tot nogh toe daer van niets seckerders en consteert alsoo de betaelingen door onse voorsaeten geschiet, gedaen sijn onder protest etc. waer op hij Heer van Herlaer niets en heeft geantwoort (vide supra A° 1724).

item in febr. is de nieuwe buecke dreve geplant van aen de heijde bosschen over 's maelders landt tot aen Silsombosch.

item is de weijde n° 199 in de Quickenborgen tot nieuwen bosch beplant met elst, abeel en vlaeminck etc.

item in meert is de nieuwe wippe der gilde ten hunnen coste gestelt in 'dHerlst n° 9 (vide supra 1771).

item in april sijnder noordtwaerts in den binnenhoff 5 nieuwe asperge-bedden geleght en A° 1775 daer nogh 4 tegens aen.

item 14 april sijn ot Antwerpen in onse Abdije gearriveert de patenten van onse Koninginne Marie Theresia voor onsen nieuwen praelaet, den eerw. Heere Marcellus De Vos, pastor van Meir en landtdeken va het distriect van Hooghstraeten, voor welcke patente wij hebben moeten betaelen 2500 Duijtsse guldens, dat is in courant 3500 guldens en aen den *agent an cour* etc. hebben wij voor de onkosten van hetselve betaelt 935 gl. 16 st. dus heeft dit Patente te samen sonder het drinckgeldt van den brenger aen ons gecost 4435 gl. 16 st. cour geldt. (en A° 1781 over de 5130 guldens cour.).

item in april isser alhier gemaect eenen nieuwen koelback in onse brouwerije (vide supra A° 1681).

item 30 april is den eerw. Heere geinstalleert en 3 mej gemeijtet tot Mechelen door den Arts-Bisschop in de kercke van 't Clooster van Leliëndael.

item in mej is alhier den eenen vleughel van de voorste brugge tegens de straete naest de noordt seijde die geheel uijtgeborsten was, geheel nieuw opgemetst en heeft gecost 105 gl. 0 st. Nota: als wanneer datter aen dese brugge nogh eenige particulieren oft merckelijcke reparatie soude voorvallen, dan waer het beter den boogh uijt te breken en met aerden op te vullen alsoo dat het water onder dese brugge togh noijt oft selden communicatie met malcanderen en heeft. (vide supra).

item in mej sijn de grachten van weder kanten het aghterste deel der groote dreve naer Campenhout van aen de beecke te beginnen tot bijnaer ten eijnde uijt, uijtgeschoten tot op den harten grondt door ons werckvolck en aen den uijtwegh van lange Leijnes weij een nieuwe else goote geleght in de grachte.

item in junio sijn alhier de daecken boven het cheijnshuijs, klijne schueren etc. tot boven en mer den peordenstal inclus naers den kant van het water geheel nieuw met schaliën herleght.

item 9 junii isser in den Balckten molen eenen nieuwen molensteen en vloer geleght van schoon eijcken hout.

item in junio isser boven den praelaets slaepkamer rondtsom eene nieuwe loode goote geleght en het dack naest den bascour geheel nieuw geleght in berdt en schaliën (vide supra 1647, 1725, 1768, 1772).

item 27 junii naer middagh ontrent den 6 uren is alhier eenen seer grouwsaemen windslagh voorgevallen waer door datter hier ontrent met honderde swaere (van ons alleen 120) maer meest witte boomen sijn uijt den grondt geruckt en in stucken geslageen dogh met wijgh schae de aen den oogst (siet 1783).

item 29 ditto is alhier den eerw. heere Marcellus De Vos als Heere van Nederockerseel en List solemnelijck ingehaelt (sie de ander seijde van desen boeck, item vide supra A° 1763, item 1781).

item in julio is het dack boven de houlogie naest het water geheel met nieuw berdt en oude schaliën gedeckt.

item 20 julii isser wedenom questie geresen tusschen den Heere Boeijkens ontfangen der Abdije van St. Adriaen tot Geeraertsbergen en mij provisor over de thiende van ontrent 5 daghwant ab A° 1769 van bosch tot landt gebraght, gelegen in de hassels tegens onse groote dreve naer Campenhout naest Bergh, A° 1662 toebehoort hebbende aen Cornelis van Hamme, meijer van Berg, en daer naer A° 1686 aen Peeter van Hespens ende nu aen Engel Goovaers, waer ove wij A° 1662 met de selve Abdije nogh questie gehad hadden, dat mij onbekent was: maer siende dat dit stuck volgens onse caerte figur. te samen met het daer benevens gelegen stuck van 6 daghwant bosch toebehoorende aen de kercke der begijnen van Brussel was gelegen binnen de limieten van onse listerthienden, 'tsij voor een deel oft t'geheel, soo hebbe A° 1770 naer rate dubii aldaer ontrent het derde paert der thienden bestaende in ontrent de 9 hoopen terwe voor ons doen afhaelen maer het jaer daernaer, 1771 siende dat de voors. stucken beijde in 't gheel waren gelegen binnen de limiten van dese thiende, hebben van ditto 5 daghwantden de volle thienden bestaende in 14 hoopen terwe als aen ons geheel competierenden doen afhaelen, den voors. ontfangen daer over door mij self eerst verwittigt sijnde, sonder dat imant van ons beijden nogh bekend was datter A° 1662 over dit selve nogh questie gemoveert was.

Dan het jaer daer naer 1772 is den voors. Heer ontfanger op 10 julii tot Bergh hunne thienden komen verpachten en heeft bujten mijn weete, alsoo ick ver van huijs was, met den officier van Bergh de volle thienden daer van wesende uijt 11 hoopen 3 schooven wintergerst elcken hoop bestaende uijt 11 schooven ter presentie van onsen bosch-meijer die de selve verthiendt hadde fijtelijck met kaer en peerdt doen weghvoeren en tot Berg gesequesteert (vide infra 1773, 9 julii).

item in aug. is de houte brugge die A° 1763 was geleght over de bujtengracht achter het Casteel om naer de waerande te gaan en alsdan beslagen met popelieren plancken, wederom op nieuw beslagen met oude eijcken plancken also het popelieren berdt reets al geheel rot geworden was (vide supra A° 1763).

item 28 aug. isser eenen nieuwen suffisanten draeijboom gestelt ten eijnde de klijne dreve aen de thienschuerstraet op Campenhout in de plaetse van den voorgaende die op 30 junii snaghts van de quaetdoenders was in stucken gebroken (vide supra 1730).

item in 9ber heeft onsen meijer met de schepenen een requeste gepresenteert in den Raede van Brabant ten laste van onsen eerw. Heere ten eijnde van eenen onderpastoor op dese parochie, maer onsen pastor den selve niet willende ten sijnen huijse aenvaerden, soo en is daer niets van geschiet tot hier toe (siet 1773).

A° 1773.

22 april isser onder het dack boven het comptoir en de twee poortkamers een nieuwe loode goote geleght naest het water en aldaer reghts boven de poorte een dackvenster gesett (siet A° 1724 en 1725).

2 meij heeft de gilde alhier den Koninckx-vogel geschoten als wanneer de voors. gilde in corpore den eerw. Heere Marcellus De Vos alhier op 't Casteel heeft komen afhaelen en de drij eerste scheuten van eere heeft voorgeschoten, den vogel opgesteld sijnde door den seer edele Heer Aegidius van den Cruijssse, Raedt van haere majesteits souverijnen Raede van Brabant etc. Guilliam Reijntens was Koninck, aen wie den voors. Eerw. Heere de silvere breuck heeft omgehangen en heeft aen de gilde vereert 4 tinnen prijsen bestaende in vier schoteltiens te samen wegende 6 pondt, waer voor door ons betaelt 3 gl. 12 st. met een tonne Lovens Bier, waer voor door ons betaelt 7 gl. 2 st.

9 julii naer dat ick B. De B. het voorleden jaer verscheijde brieven soo aen den Hr. Boeijkens, ontfanger, als aen den Abt van St. Adriaen tot Geeraertsbergen hadde geschreven over de 5 daghwandt thiende is de bieseussels in questie ende daer noijt behoorelijcke antwoordt op ontfangen hadde, soo hebbe dit jaer op 9 julii daer over finaelijck geschreven aen den voors. Abt ten eijnde van satisfactie maer daerop wederom al geene antwoordt gekregen hebbende en voorders verstaen hebbende dat hunne thiende pachters van Berg nu wederom aldaer op 't lest van augusti de haverthiende met den schooff verthient en in presentie van onse thiende-pachters ten reghte ofte ten onreghte oock soo aenstons fijtelijck weghgehaelt hadden, gelijk oock ontrent halff 7ber de thiende aldaer van de peirde-boonen, hebbe daer over op 15 7ber onsen eerw. Heere geconsulteert die mij geisinueert heeft van daer over geene voordere questie meer te willen moveren en liever dat klijn parceeltien thienden te willen abandonneren als daerover een groot en kostelijck proces te willen atteneren, waer mede dese questie tot hier toe cesseert (siet boven A° 1772, 10 julii en capsa Xde.)

13 7ber heeft Judocus De Busscher, maelder van den Balckten molen en outsten schepenen van Nederockerseel, notariele attestatie gepasseert nopende de cours van onsen molen-beeck, sijnde dit beeckxken gelegen tusschen Nederockerseel en Erps nevens de Reijsemstraete, waer over dit jaer was geschil geresen tusschen den peijer van Erps J. Maillier en N. Huijbreghts, pachter van den bemdt den kattesteirt op Erps bij de molenbeeck (siet capsa B. Mol.)

23 9ber heeft den eerw. Heere Marcell. De Vos seer liberaelijck toegestaen datter tot laeffenisse van de siele van den Heere provisor Ferd. vanden Invijlle sal.mem. oock 50 zielemissen gelijk voor sijne voorsaeten naer ouder gewoonten souden gecelebreert worden, gelijk de selve alsdan oock gecelebreert sijn à 10 st. per misse (vide sup. 1761).

Item dit jaer is de steijne goote wederom gerepareert waer inne wij voor onsen quote betaelt hebben 1 gl. 13 st. 2 o.

4 Xber is alhier als vicarius oft onderpastoor op de pastorije bij den heer pastor Batens, naer hem al twee oft drijmael weghgesonden te sijn geweest, geadmiteert en voor goet komen wonen Mijn Heer Hieronymus De Leeuw mits den eerw. Heere volgens mutueel en schriftelijck contract met den Heere pastor aengegaen voor sijne mondkosten s'jaerlijckx soude betalen 200 guld. Cour.. en den Hr. (provisor) leveren 2 kaeren brandthout, maer op ditto is mijn Hr. De Leeuw (den pastor sigh aen 't voorsch. contract niet houdende) van armoede en gebreck van de pastorije verhuijst en gaen wonen in het cleijn leemen huijsken naest de pastorije staende en aen Rombaut Wouters, coster toebehoorende, voor welck huijsken om sulckx wat in staet te stellen mijn Heer De Leeuw van d'Abdije genoten heeft 100 guld. Eens, sullen voortaan tot sijn onderhoudt alle 6 weecken van d' Andije genieten 25 guldens, sijnde op 28 april 1774 verhooght tot 30 guldens alle 6 weecken etc. (siet A° 1775).

11 meij is alhier tot Nederockerseel ter presentie van meijer, greffier, bosch-meijer, 4 schepenen, pastor en onderpastor en veel bijstaende volck uijt order van den eerw. Heer praelaet etc. om het groot schandael wegh te nemen, naer middagh ontrent 7 uren door 2

provoosten en den officier afgebroken en t'eenenmael verdestrueert een kleijn huijsken gestaen tegens het kercken voetweghsken, oost de erve wedw. Jan Van Eeschot, west Daniël Boels vijverken; alwaer langen tijt van voor t'jaer 1740 eene oneerbare vrouwpersoon in gewoont hadde, de welcke ontrent de jaeren van 1740 tot 1750 aldaer onwettige kinderen gewonnen hadde.

Item in mejj sijnder 2 nieuwe lattepoorten gestelt aen de twee ingangen van de warande, hebbende de vorige 46 jaeren gestaen en hebben gecost van enckelen arbijsloon sonder de materiaelen ontrent de 28 guldens (siet 1728).

A° 1775.

1 febr. Is alhier savonts ontrent half ure thien een seer groot onweder voorgevallen van donder en blixem dat ontrent ½ uur geduert heeft waer door het huijs vanden smit tot Everbergh-Meerbeeck geheel tot den grondt toe afgebrandt is.

In april is op den Balckten molen den suijsvelkelder nieuw opgemetst en gewelft die ingestort was en nogh meer andere reparatien geschiet die te samen gecost hebben over de 71 guldens sonder het hout, te samen ontrent 100 gl.

Item van april, mejj, junii tot in julio is de steene brugge tusschen de 2 voorpoorten voor het Huijs (die volgens dat men daer van vinden kan nogh maer 126 jaeren ab A° 1648 gestaen hadde, en met eenen dobbelen boven malkanderen steenen booghe met seer sleghen kalk opgemetst was geweest en maer ontrent de 17 voeten lanck was en nu A° 1774 in december t'seffens geheel was ingestort) wederom van de fundamenten af ontrent en soo lanck tot tegens de binnen poorte toe, en nu sonder booghe op 207 siffisante eijcke pijlen van over de 4 voeten lanck en op over de 300 voet eijcke 2 duijm plaeten oft plancken in 2 suffisante mueren van onder over de 3 voeten dick met 2 freijten en 4 swaere anckers te samen ontrent de 1000 pondt wegende met seer goeden dornicksen kalk geheel nieuw opgemetst en onder de voorpoorte, die oock groot perijkel was van in te storten, nieuwe fundamenten gemaect en de houte optreckende brugge die nu nogh maer 7 jaer gelegen en over de 100 guldens gecost hadde en reets meer ala halff rot was, geheel te niet gedaen; daer sijn aen gebruijckt ontrent de 5 roeden, dat is 2000 voeten witten gecapten arduijn-staan, sonder den menighvuldigen quaden vulsteen die binnen de mueren is ingemetst en met kalck ingegoten en over de 200 sacken dornicksen kalck: dese nieuwe brugge oft steenen opreijde met de nieuwe fundamenten der voorpoorte heeft in 't geheel gecost soo van arbeijs-loon als van steen, kalck, ijser en andere matriaelen sonder den witten steen die wij soo van de oude brugge als andersints nogh wel ontrent de hellight alhier aen ons selve hadden als oock sonder de eijcken pijlen, 2 duijm-plancken de karrewijde-vraghten en over de 14 tonnen drincken-bier etc.etc. over de somme van 760 guldens, in toto salvo justo over de 900 guldens (siet 1648). *Nota bene quod sequitur:* de grachte en magh alhier voor het huijs oft ontrent de poorten noijt geruijmt en nogh veel min gediept worden, ter oorsacke dat het hier ontrent altemael fonteijn en vloeij-grondt is, en uijt dier oorsaeck de fundamenten der nieuwe brugh mueren niet en konden diep genoegh gegraven maer heel kloeck moesten gepeijlt en met eijcken platen onderschoort worden, soo dat door het ruijmen der gracht en uijtvloeiing der weecke grondt (gelijck A° 17 ?? onder Mijn Hr. Vanden Invijlle nogh geschiet is) de fundamenten wederom souden sincken en de mueren met de voorpoort naer corten tijt souden kunnen caduceeren, oock souden de mueren van den bouw van 't Huijs hier door kunnen groote schaede lijden. Memorie.

20 9ber heeft den eerw. Heer De Vos sijn vijftigh-jaerigh jubilé van religie seer prachtigh gecelebreert in de kercke der Abdije van St. Michiels ter assistentie van nogh andere gemijterde praelaeten, te weten van Averbode, St. Bernaerts, Parck en Peeter Pots.

24 Xber is alhier op de pastorije komen wonen als derde heere oft assistent van den heer pastor, Heer Alexander De Grande en mijn Hr. De Leeuw, onderpastor is ontrent desen selven tijt gaen wonen in een groot steenen boeren huijs gestaen ter Biest toebehoorende aen Jan Bapt. Servranckx, smidt alhier.

Item in dit en het naervolgende jaer 1776 sijn de kanten van de molen-beeck binnen de schuer van den Balckten-molen gerepareert en de beecke aldaer met plancken etc. overdeekt, welke reparatie sonder den ouden steen, 2 balckxkens en quade plancken etc. dat wij aen ons selve hadden, ons in 't geheel heeft gecost over de 80 guldens.

A° 1776.

In april en meije is de steene brugge op de Balcktestraete bij den Balckten molen over de molen-beeck van den grondt af geheel nieuw opgemetst ter breedte van 16 voet en daer sijn aen gebesight 311 voeten nieuwen witten arduijnsteen à 4 st. per voet en 2 ½ voederen rouwen mets-steen 1 gl. 8 st. per voeder en om 7 guldens boogh-steenen en 43 ½ voeten decksteen à 3 st. per voet, item 80 sacken goeden dornicksen kalck à 16 st. per sack en 51 ½ pondt loot tot het ingieten der 43 steencrammen etc. en daer ingewerckt eenen suffisanten ijseren ancker van ons ijser wegende 256 pondt à 1 st. per II en heeft ons te samen in 't geheel van arbijdts loon etc. sonder den ouden steen en allen het ijser etc. dat wij hier aen ons selven hadden, gecost over de 247 guldens.

In mijs is aen Mijn Heer De Leeuw als onderpastor alhier van onsen eerw. Heer voor competentie toegestaen 33 guls. s' jaers en 4 karren brandthout.

I agosto etc. sijn alhier allen de deuren en vensters van het geheel casteel in groen olijff-coleur geolieverft door onsen domestiken en daer sijn aen gebesight ontrent de 20 pondt geilen oft lichten oker à 3 st. per pondt in klonten, die is beter als de gemaelen, en 5 pondt fijn gevreven kolen van gebrande wijngaert-rancken, dat is 1 pondt droogen oker; item daer toe gebesight ontrent de 10 potten ongekokte lijnolie à 9 ½ st. per pot, dus verff en olie 7 gl. 11 st.

6 9ber heeft Hr. Augustinus Poorters can. St. Michiel tot Loven sijne licentie gedaen in de Godtheijt.

A° 1777.

30 januar. is bij afsterven van Rombaut Wouters door den eerw. Hr. M. De Vos uijt cracht van 't personaetschap tot coster van Nederockerseel aengesteld Rombauts Jans sone en neve van den aflijvigen (siet 1749).

Item in den beginne van dit jaer is in onse kercke gemaect een nieuw sanctuarium van suffisante eijcke plancken, met een kercke komme.

31 jan. Naer dat den Heere Andreas van den Hecke, Can. St. Mich. A° 1744 op 18 oft 19 meert van de pastorije van Meire amwaer hij vicarius was, was geaposttateert en overgelopen naer Hollandt ende aldaer tot Amsterdam eenige jaeren met een bijsit gewoont en bij de selve 2 à 3 kinderen (die nu nogh in 't leven sijn) geproceëert hadde en soo het scheen, *poenitentia ductus*, naer onse Abdije voor den eersten keer was wedergekomen en daer naer 2 à 3 jaeren in de Abdije van Floreff bij Namen gewoont, en van daer weghgegaen sijnde, oock nogh eenigen tijt in Duijtslandt bij een edele dame als cappellaen op haer casteel gewoont hadde en van daer wederom tot Amsterdam bij sijn eerste bijsit en kinderen als geusen schoolmeester was gaen woonen, en naer de doodt van sijn eerste bijsit eene andere oft tweede genomen hebbende, daer hij tot heden toe aldaer nogh vele jaeren mede gewoont hadde, is nu op heden voor den tweede keer naer onse Abdije wederom gecomen, naer ontrenr 33 jaeren den 1 keer geaposttateert geweest te hebben, hij is nu 68 jaer out, en schijnt nu beter bekeert en onsen eerw. Heere heeft hem sijne wooninge aangewesen in de ermitagie der ongeschoende Carmelieten van Nete boven Loven om aldaer poenitentie te doen etc. alwaer hij is komen woonen 14 feb. 1777 à 100 ducaton s'jaers.

22 meert is alhier op de pastorije overleden den Hr. Pastor Judocus Batens aetat 81 curae past 22, den welcken bij eijgen handschriftelijck billet bij hem aghtergelaten en ten sijnen sterffhuijse bevonden, bekent dat dese pastorije s' jaers innekomen heeft van 1400 guldens vrij geldt, etc.

28 meert is in sijn plaets pastor van Nederockerseel geworden en tot Vilvoorde ingeleijdt Mijn Heer Hieronymus De Leeuw en bij hem is als vicarius blijven op de pastorije

woonen Mijn Hr. Alexander De Grande tot half april als wanneer hij in een gehuert huijs is gaen woonen.

In mejj sijnder 2 nieuwe lattepoorten gemaect, een op den bascour tusschen de 2 plijnen de welcke nogh maer 20 jaer gestaen hadde en eene aen den buijten-hoff suijtwaerts.

4 junii isser aen den grooten vijver te Balckt eene nieuwe visch-kiste gestelt, de welcke alles gerekent wel ontrent de 30 guldens gecost heeft.

6 ditto sijnder volmaect drijmael 3 kaerten figur. wegens de goederen van onse pastorije alhier gemeten door J. Van Bellinghen A° is 1776 en 77 waer van datter 3 berusten op d'Abdijs, 3 op de pastorije en 3 alhier op 't casteel, waer voor onsen eerw. Heere op heden heeft betaelt volgens quitt. 314 gl. 6 st.

26 7ber is alhier op den autae van onse huijscapelle gestelt het vergult crucifix, hebbende eenen metalen crucifixus in 't vuer verguldt met 2 klijne metalen beldekens etc. waer voor ick uijt order van den eerw. Heer pastor van Bergh betaelt hebbe 50 guldens courant.

20 octob. Sijn hier gemaect 18 nieuwe stoelkussens voor de eetplaetsen en hebben te samen gecost 64 gl. 10 st. 3 oorden. dat is ontrent oft bijnaer 3 gl. 12 st. per stuck.

12 9ber sijnder alhier op het kerckhoff rondtsom de choor door ons werckvolck geheel ten onsen koste geplant en verdoorent 7 linde-boomkens tot decoratie en conservatie van de gelaesen etc. der selve choor en A° 1781 nogh 2.

Item in dit ende ten deele in den beginne van het volgende jaer is alhier het pastoreel huijs dat seer vervallen was t'eenemael gerestaureert en heeft soo van arbeids-loon als matriaalen, wagen en karrevraghten etc. etc. uijtgenomen de divoiren van den insigneur Froé, te samen in 't geheel gecost 3393 g;. 14 st. 3 oorden waer inne onsen eerw. Heere per interim gratieuselijck heeft gecontribueert ter somme van 2000 guldens (vide infra 1778 en 1784).

A° 1778.

28 jan. Is alhier in onse parochie-kercke solemneel vernieuwt het out ardsbroederschap van de Alder. Hst. Drijvuldigheid (siet 1661).

9 meert is Mijn Hr. Alexander De Grande als vicarius alhier op de pastorije gaen woonen, dimissus 8 junii 1778.

16 april heeft onsen nieuwen officier Judocus Van Laer eene nieuwe liverije van ons gekregen van doncker groen laecken à 3 gl. 6 st. per ell voor kersack en juppon, de opslagen van het selven, met tinne knoppen, item een swerd-leire broeck, hoedt met silveren galonne, kousen en dit alles heeft in 't geheel gekost 49 gl. 8 st. 2 oorden.

Item in april is den steenen tapp aen den praelaets kamer in den binnen hoff, die nogh maer 131 jaer van 't jaer 1647 gestaen hadde en geheel vervallen was, heropgemetst (siet 1767

12 augusti is alhier op de pastorije als vicarius komen woonen Mijn Heer Martinus De Buck.

22 aug. Is alhier op 't Huijs den backhoven geheel nieuw heropgemetst.

6 actober heeft den eerw. Heere tot Brussel met onse, Heer pastor De Leeuw gecontracteert wegens het houden van eenen cappellaen oft vicarius gelijk alle onse andere pastoors. Item komt daer bij de blomthienden wederom aen de pastorije (siet 1753). Item blijft de pastorele laeminge als van te voren aen ons; item moet den Heere pastor voor de onkosten A° 1777 geschiet aen de restauratie der pastorije en door ons geheel betaelt, 's jaers in handen van den eerw. Heere afleggen 20 guldens cour. tot de somme van 1000 guldens eens, waer beijde aen hem wederom worden quijtgescholden 93 gl. 14 st. 3 o. (vide supra 1777 etc.)

Item dit jaer in den somer sijn alhier de groote klock en de middel oft thiende klock, die beiden in groot perijckel waren van alle stonden te kunnen bersten, beijde omgekeert ende herhangen, de klepels hermaect en aen beijde eenen nieuwen balck oft hoofd met een nieuw klijnder wiel oft radt gemaect en voorders behoerlijck in staet gestelt etc. etc. soo datter nu volgens declaratie van Sr. Van den Gheijn, klockgieter tot Loven in 50 jaeren geen omsien maar naer sal sijn: de groote klock is geheel gerestaureert ten koste der kercke alleen, memorie.

En ons thiende klock geheel ten onsen koste 78 gl. 13 st. 2 o. (siet A° 1619, 1752). Nota: op de groote klock staet ingegoten te lesen: *Peeter van den Gheijn heeft mij gegoten tot Mechelen in 't jaer 1650. Campanam hanc ecclesia parochialis Sti. Stephani in Nederockerzeel suis sumptibus faciendam curavit. Anno Dni MDCL.* Op de tweede wesende de thiende oft middelklock staet: *Dese is De tlenDe CloCK van Nederockerseel gegoten door Stephaus Roelans ende sijne sone David (1752);* en op de derde oft klijnste klock staet: *dese clock is aen de gemeijnte van Nederockerseel gegoten door Stephanus Roelans en David sijnen sone in het jaer MDCCLII.*

In julio sijn op de hoeven van den Balckten-molen gemaect 3 nieuwe poort-deuren etc. soo voor de messingh als schuere etc. en hebben gecost over de 46 guldens.

Item was het dit jaer eenen excessieven droogen somer.

A° 1779.

In april is alhier den grooten terwe solder geheel in nieuw abeelen berdt geleght op de oude solderinge.

Ditto issen aen den boeckweijsolder boven de keucken naest de binnen-pleijn een geheel nieuwe loode goote onder het dack geleght.

In 7ber is de buijten-hoff-gracht die door al te groote aenhoudende drooghte tot den grondt toe geheel uijtgedrooght was, langhs henen de waerande van aen de eene lattepoorte suijtwaerts tot aen de andere lattepoort noordtwaerts tot op den harten grondt toe suiijver uijtgecuijst en het selve is dit jaer oock geschiet in den binnen hoffgracht geheel rondtsom het casteel, het welck in 25 jaer oft daer omtrent niet geschiet was, behoudelijck dat voor het Huijs van wederseijds de steene brugge ter oorsaeck van den vloedt-grondt het slijck daer maer alleenlijck uijtgeslobbert is om de fundamenten van het Huijs aldaer westwaerts geen perijckel te doen lijden, dusdanige groote drooghte en is alhier noijt gesien.

Item van in mejj 1779 tot 21 aug. 1781 is de pastorele wooninghe van Coorbeeck Dijle door ons geheel ende ten volle gerestaureert en heeft aen onse Abdije in alles gecost over de 2354 guldens; sonder de oncosten van processe, den insignieur en de voyagien van den Heer Poorters etc. (vide A° 1780 in fine, heeft gecost in tot just 2710 gl.1 st. 1o. siet 1782; 1781, 21 aug.)

A° 1780.

In mejj is het steenen hooft in de warande oft mostaert-vijver noordtwaerts van de fundamenten af met goeden doornicksen kalck geheel nieuw gemetst, den voorgaende slechten kalck geheel geconsummert sijnde (siet 1725).

In junio begonst men alhier de fundamenten te graven tot het aanbouwen van eenen nieuwe zijde-beuck en grootere zijde-choor etc. aen ons kercke tot Nederockerseel en was voltrocken (siet A° seq. 1781, 5 junii).

Item dit jaer is het nogh veel drooger en hietteren somer geweest als de 2 voorleden jaeren en het begonst maer eerste wat te regenen op 8 7ber (siet 1779 in 7ber).

16 Xber is Mijn Heer vicar. De Buck alhier van de pastorijs vertrocken en op 22 ditto is aldaer als vic. komen woenen Mijn Heer Rumold Claes (siet 13 aug. 1778).

Item binnen dit jaer aen de restauratie van het pastoreel huijs tot Corbeeck nogh betaelt 180 gl. 4 st.

16 Xber isser tot Antwerpen in onse Abdije een notarieel accoort gemaect tusschen onsen eerw. Heere en den pastor van Corbeeck Dijle, waer bij aen dien pastor wordt toegestaen eene pastorele competentie van 480 guldens s'jaers sijn leven geduerende aen hem in paeijementen te betalen, en aen hem daerenboven oock nogh afgestaen de twee pastorele wijndammekens sonder daer s'jaers iets voor de betalen.

A° 1781.

19 maart is den eerw. Heere Marcellus De Vos, aetat. 75, jubilaei 5, overleden en daer is hier op 2 april van wegens onse gilde eene uijtvaart voor geschiet.

30 meij is alhier ten gronde geprocureert door meijer, greffier en schepenen over een achterstallige Heeren Chijnse van 4 jaeren in den boeck n° 7 tegens den Heere advocaet Poelsma tot Loven, den welcken op 13 junii aen den meijer D. Lemmens voor ons betaelt en voldaan heeft 70 gl. en heeft daer van voor quaeij coster betaelt circa 20 gl.

5 julii was alhier alles voltrocken aengaende het aenbouwen van eenen nieuwen zijde-beuck en zijde-choor met meer andere noodsaeckelijcke restauratien aen de kercke en thoren van Nederockerseel, het welck alles in 't geheel gecost heeft 6960 g. 3 st. 1 o. waerinne de kercke gecontribueert heeft 2822 gl. 9 st. 3 o. wesende dit capitael van 14 kerck renten ten dien eijnde aen ons getransporteert, blijvende dus nogh overigh ten laste van de thiendenheffers 4137 gl. 13 st. 2 o. waer inne de Abdije van Cortenberg als thiendeheffer voor het elfste paert heeft gecontribueert 376 gl. 3 st. blijvende dus nogh voor 10 paerten overigh tot laste van ons Abdije 3161 gl. 10 s. 2o. die wij daer voor betaelt hebben. Siet daer van de rekeninge en quittantien en alhier A° 1780 in junio.

Item in julio is aen den Balckten molen het groot watermolenradt op de beeck dat maer 23 jaer out was, wederom geheel vernieuwt ten kosten van den maelder, uijtgenomen dat wij daer toe 2 swaere eijcken boomen geleverd hebben, ten minsten weirdigh 63 gl. blijvende het molenasch voor desen keer nogh eens goet.

Item alsdan aldaer ten onsen koste het schoff vernieuwt en aldaer benevens aen 2 nieuwe hoofden met de beeckgoote opnieuw gemetst en den geheelen ghevel van het molenhuijs langhs 2 kanten gerepareert etc. etc. het welck aen ons heeft gecost in 't geheel 271 gl. 16 st. 3 o.

Item in julio hebben wij alhier voor den eersten keer de Novale thienden opgehaelt van een deel van bosch tot saeijlandt gebracht in het gemeijn Torff-broeck door onsen thiende pachter van den Quaeij-berg Peeter Sergijsels, waer van alhier een attestatie berust van den gesworen thiende steecker Jud. Van Laer officier. Vide capsula Xde

Item dit jaer was het wederom soodanigen excessiven droogen somer dat ick op 13 aug. Genoodtsaect ben geweest, naer dat allen den snoeck, baes en wit, soo op den mostaertvijver als buijten-hof-gracht al gestorven waren, met den karpel, waer van datter oock al 16 groote dootd waren en wijnigh Louw, te moeten gaen vlughten naer den groote Balckten-vijver, Dit was nu den 4 en wel den alderdrooghsten somer naer malkanderen. Siet de 3 voorgaende jaeren.

Item binnen dit jaer tot 21 aug. aen de restauratie van 't pastoreel huijs van Corbeek nogh betaelt 193 gl. 16 st. 2 o. dus heeft de restauratie nu aen ons in 't geheel gecost volgens reken. en quit. jst. 2710 gl. 1 st. 1o.(memorie, siet 1779).

1 julii is tot Antwerpen in onse Abdije tot nieuwen praelaet genomineert den eerw. Heere Guilm. Franc. Rosa geboortigh van Loven

19 7ber hebben wij in den souver. Leenhoeve van Brabant voor verheff van 2 leenen voor de heerlijkheden van Santvliet en Berendrecht en van Nederockerseel in 't geheel betaelt courant 158 gl.18 st.

2 8ber is alhier den eerw. Heere Guil. Franc Rosa als Heer van Nederockerseel solemneelijck ingehaelt (siet over d'ander seijde van desen boeck, siet 1763 en 1772.)

Dito is alhier op de pastorije als onderpastor komen wonen Mijn Heer Ludovicus De Craen in de plaets van Mijn Heer Rumoldus Claes gaende naer Loven wonen.

A° 1782.

In Meij is den palm in den binnen-hoff geheel nieuw herleght (siet A° 1761).

In julio en aug. Sijn alhier de novaele thienden wederom opgehaelt in 't Torffbroeck door F. Van Humbeek, thiendepachter van het quaeijenberghs-veldt.

Item binnen dit jaer tot 24 october tot restauratie van het keuckentien der pastorij van Corbeek Dijle nogh betaelt 429 gl. 15 st. 1 o. dus heeft de geheele restauratie van dat pastoreel huijs nu in 't geheel aen ons gecost volgens rekeninge en quitantien jst. 3139 gl.

18 st. 2 o. dus fienaelijck in toto 3169 gl. 15 st.

27 8ber wegens de relequie van 't H. Cruijs, siet aen de andere seijde van desen boeck.

Binnen dit jaer heeft ons Abdije van St. Michiels uijt orders van het ministerie van Brussel *ad redimendam vexam*, om vrij te mogen sijn van geenen splendieten bouw oft groot huijs op de warande te Brussel recht over den bouw der Abdije van Parck te moeten stellen, die ons wel over de 200 duijsent guldens soude gecost hebben, maer dan aen ons zou toehoort hebben, gratis en sonder eenigen jaerlijckschen intrest aen den abt van Couwenbergh moeten betalen een somme van 35 duijsent guldens, nogh vrijgesproken sijnde voor 5000 guldens, alsoo ons 40000 guldens gevraeght was, welcke 35000 guldens alsdan oock soo betaelt sijn, te weten in wissel gelt.

A° 1783.

5 7ber voor de middagh ontrent den 11 uren is alhier eenen seer grooten windtslagh voorgevallen, waer door datter van ons alleen ontrent de 130 altermael abeele boomen sijn in stucken geslagen (siet 1772).

A° 1784.

In julii. en aug. is onse kercke van Nederockerseel 2 mael overwitt ten coste van onse Abdije en heeft met ap en dependitien in't geheel gecost 166 gl. 4 st. 3 o. waer inne de Abdije van Cortenbergh voor 1/11 deel als thiende-heffers gecontribueert heeft 10 gl. 10 st. waer mede den coster R. Wouters betaelt is voor het cuijsschen der selve kercke. Memorie.

21 augusti heeft Judocus Van Laer, officier eene nieuwe liverije gecregen, in alles bestaende als A° 1778, 16 april en heeft te samen met koussen en schi-oenen in 't geheel gecost 31 gl 5 st.

Dito heeft Hendrick Verdeijen boschmeijer, eenen nieuwen groenen karsack gekregen sonder consequentie die aen ons heeft gecost 21 gl 18 st 2 o.

In augusto is in den hoff der pastorij van Corbeek gemaect door ons den vierden nieuwen trap van witte arduijn-steen die aen ons gecost heeft te samen met 3 guld. voor het out loot 108 gl. en 3 andere ditto steene trappen waren aldaar door ons gemaect A° 1781 en hebben aen ons gecost 160 guldens sonder de wagenvraghten en sonder dat wij noghtans tot dat maecten verplicht waren. Memorie.

in 7ber is de steijne goote gerepareert, waer inne wij voor ons quota wesende de helligt betaelt hebben 8 gl. II st.

A° 1785.

24 febr. Sijn wij hier gelogeert geweest met eenen hooghduijtschen capitein en sijn 2 kneghten en 2 peerden, voor 1 dagh en alles is seer wel gepasseert. Sij waeren seer brave menschen.

junio is alhier in ons brouwerije het schouwken van den grondt af geheel opnieuw opgemetst.

Dit jaer in junio hebben wij het dack der kercke van Corbeek Dijle ten eijnde gerepareert en daer nogh aen betaelt 63 gl. 18 st. dus te samen met de reparatie daer aen geschiet in october 1784 heeft aen ons in 't geheel gecost gl. 7 st. 2 o. Memorie siet den wercklieden-boeck.

A° 1786.

16 meert is alhier gestorven den eerw. Heere Bernardus De Bruijn sijnde alhier proviseur geworden den 15 mej A° 1761 en is alhier begraven op het kerckhof aghter den hoogen autae ten 5 uren in de namiddag, den 18 meert, wordende gedragen van 4 schepenen, dewelke daer voor niets hebben getrokken maer sijn den dag daer naer met den borgemeester die hun geholpen hadden ten eten versogt geweest. Dese begraeffnisse heeft in 't geheel

gecost 21 guldens. (siet den boeck van extraordinairn uijtgeef, daer is alhier van wegens d'Abdije geene uijtvaert geschiet.)

17 junijsijn de vensters en poorten etc. van het Huijs ter List in peirel couleur geschildert, uijtgenomen de boerderije.

In de maent augusti is den mostaert vijver geruimt met de twee zeijde grachten, het genen geschied is met cruidewaegens uijtgenomen de zeij grachten en heeft gekost, op den tijd van 14 dagen, den eenen dag werkende door de anderen met 14 mannen à 10 st. dagloon fl. 98.

In de maand 7ber 1786 is er naer den kant van de wippe aen de latte poort van de warande eene nieuw eijke goot gelegd om het water van 't Loopken uijt den bemdt te trekken in onse buijten gracht.

In het selve jaer is alhier op her Heerlijk Huijs den 26 7ber overleden den eerw. Heere Praelaet Guillielmus Franciscus Rosa ende is begraeven op her kerckhof achter het venerabel tegen de kerckhof muer. Dese begraevenisse is geschied als volgt: twee heeren uijt onse Abdije sijn gecommiteert geweest tot de begraevenisse. Oock sijn de heere pastoors hier in de ronde versocht geweest tot de begraevenisse als oock den Heere Meijer, om het quaed weder is het funus niet konnen uijtgehaelt worden met de Gilde, maer is met eenen waegen bespannen met vier peerden getransporteert langs List ende Lieve Vrouwe straet naer de kercke alwaer 4 schepenen gebrocht hebben tot in de choor dewelke behangen was met witten baey als oock den autaar, maer het funus gesteld op een catafalco was behangen met en seijden damasten baerkleed, alles tot Loven gehuert.

Dit heeft gekost 24 gl. 10 st. Daer naer is den lijkdinst begonst teweten de vesperen en mettenen der overledenen gesongen door de Heeren Pastoors. Dese geyndigt sijnde, sijnder achtervolgens drij singende missen geschiet, d' eerste door den Heere Pastor van Nederockerseel, de tweede door den Heere Pastor van Bueken, de 3 door den Heere Pastor van Erps; in welke drij missen wij onder ons twee ider idere keer geoffert hebben een halve kroon 9 gl. 9 st. Desen dinst aldus verricht, is het funus afgesongen ende ter aerde besteld als boven, naer welke begraevenisse aenstonds 80 brooden sijn uijtgedeylt aen de Armen ende in ider brood een halve schellinge renderende 14 gl. Nota aen alle de autaaeren waeren brandende keirsen dewelcke met die aen de baer uitmaecten 22 ponden à 26 st. 28 gl. 12 st.

Naer de begraevenisse sijn alle de genoode heere Pastoors en Meijer bij ons middagmael komen nemen. Den koster heeft voor elfmael te luijden, terwijl de funus noch niet ter aerde besteld was, gehad 15 gl. 8 st. dat is voor ieder poos vier schellingen; item voor 72 poosen naer de begraevenisse, idere poos eenen schelling, 25 gl. 4 st.; item voor sijne kercken rechten sijnde dobbel recht: 24 gl. item voor het spelen van drij singende missen van requiem: 4 gl. 4 st. item voor het spelen van de 3 responsoria in het afsingen aen de baer: 14 gl. den Heere Pastor heeft voor sijne rechten als groot choorlijk getrocken: 24 gl. Acht daegen naer de begraevenisse sijn de schepenen die het lijk ter aerde besteld hebben, bij ons ten eten versocht geweest. Dus heef dese begraevenisse gekost sonder het brood 170 gl. 1 st.

25 october hebben ick in de warande verkocht de essche boomen die sedert het jaer 1740 geplant waeren tot een perceel, doch te dicht sonder eenigen groei en waer van den twist teenenmael verging.

Item in october sijnder eijseren colommen gesteld naest den kant van den hof in het pastoreel huijs van Corbeeck over de Deijl ter oorsaeke van de dieven, den heere pastor dit liever hebbende als slaghvensters.

A° 1787.

10 februarii bij de doode van d'heer provisor Isfridus Gelys hebbe ick door Hendrick Verdeye, onsen Bosch meijer, verheft onse drij dagwanten tot Bueken en tot sterfman oft keurdraeger overgegeven en gesteld, uijt commissie van de Heeren Regenten, den Heere Henricus De Hornes, cellier der Abdije, oud sijne ontrent de 30 jaeren ende heeft voor ons paert voor peirts keur gekost

In dit jaer is uijt gedaen de bueke dreve van den kant van de lattepoort aen de weijde van de wedw.Boels tot aen onse voorpoort.

Item in de maend van mej zijn vier eijke goten gelegd een in de Balckte-straet omlangs de bueke dreve naer het Silsumeussel te reijde, twee in de warande op den rechten kant, de vierde die het waeter vangt uijt de warande en ligt over de straet nevens de sluijs van den mostaert vijver.

Item in 't selfde jaer eene eijke goote gelegd in den weg van de kruisshейde.

Item 22 junii alnoch een gelegd ten halve van de Vlaming dreve op den hoeck van den hof van Guilliam Mattys, die het waeter in het loopken leijd in de weijde van de wedw. Boels tot aen de lattepoort.

Item in het selven jaer is er eene eijke goote gehangen aen het dack van de schuer langs den kant van den binnen hof.

A° 1788.

In februario is de warande wederom opgeplant met schaerhout els ende essch, item met twee differente soorten van vlaeming, het smal en het groot blad, het smal blad alhoewel het so dik niet word als het breed blad, is so bekwaem om bert te saegen als den abeel en laet sig even gemakkelijk schaven, daer het breed blad maer bekwaem is voor schaliebert en moeilijk om schaeven. Item hebbe aldaer nogh ingeplant een beddeken met eijke fluijten voor eesters, item daer nevens een beddeken met esschen eesterkens, item aldaer nogh gesaeijt een beddeken met buekenoten, item alnoch daer nevens aen els gesaeijt, item zijn aldaer nogh ingeplant 42 abeelen poten.

In het selven jaer in februario is het kleijn bueken dreefken opgeplant beginnende van de latte poort naest den kant van de helst tot aen den reijweg.

Item in de Reijsum straet zijn tusschen de vlaemingen gepland 211 eijke stroncken.

In junio sijnder drij eijke goten gelegd, een in het straetien tusschen het land van d' hoeve ende den bogaert, item een in het selve straetien voor de oprije van Jan Janssens, item alnoch een gote tegen het hollandt.

Item is in deselve maend eene thiende kaert gemaekt van ons thiende van Corbeek over Deijl door den gesworen landmeter Gens tot Loven en de heeft gekost de somme van 105 gl.

Het remark-werdighste in mijnen tijt voorgevallen 18 8ber 1739.

P. van Brakel

1 Xber is in den nieuwen else Bosch genaemt het middelbroeck wegh na Wildert een dref eijcken stronk en opgaende door een gepland.

A° 1740.

13 mej hebbe ick alleen in het bovengenaemt bos een brugge geleijt over de beeke, waer in het clooster van Terbanck voor de hellicht moest inkomen, ergo dit clooster moest de naeste keer oock alleen leggen.

17 julii in de boven genoemde dreef moetwillig 43 eijken uitgekapt.

28 9ber zijn de bueken rontsom het casteel, item in de Livrouwstraet, item de vette olmen tegen de Livrouwe straet gepland, item 5 dicke vette olmen met hun sop bij de andere voor de deur gepland teweeten de eerste rije tot preuf omdat Joos Tael wilde hebben dat sij het sop moesten afgekapt worden gelijk hij in de live vrouwe straet gedaen hadde, en is wel bevonden.

A° 1741.

8 maert eenige kastanie plantsoen gepland in het schaerbos genaemt peerde laetes weijde tot preuve want daer de beste reepen van gemaekt worden.

8 april geplant abeelen pooten op den molendam en op de Balkestraet genaemt lasarisse stee, item op de molenbeek in de heijde naer de Wilderbemde van bijde kanten van de beek.

Nota: datter seer veel eijken, buken en abele pooten sijn gestorven door de extraordinaire droghte dieder des jaer 1741 heeft geweest behalve de buken rontsom het Casteel die drij keeren wel sijn begoten geweest.

24 (april) de 70 eerste eijkeboomen met noch 2 eijken en eenen buek uijt de bueke dreef verkoght aen Judocus De Busser, maelder, en Toon Vereijt, beide ingeseten alhier, voor 735 gls.

Petrus Van Brakel obiit 1742, 22 julii; item Henri van Pruijssen eoden die.

De InhaelInge
Van
Den Heere Van nDeroCkerseel
En List
A° 1763.

14 mej wesende saterdagh naer middagh ontrent den 7 uere is alhier ingehaelt den eerw. Heere Anthonius Varendonck als Heere van Nederockerseel en List met onsen dorpsmeijer en schepenen, de Gilde van St. Sebastiaen in corpore alsmede met eene compagnie Jonghmans, waer van eenige verkleet als grenadiers, aengelijdt met eene cornet met den standaert te peert en 4 klijne maeghdekens, waer van 2 met stroijsel en 2 met het bovenstaende jaerschrift, alle op sijn onder post houdende aen de steene brugge in de groote dreve naer Campenhout op Nederockerseel, alwaer den eerw. Heeruijt sijne koetse getreden sijnde ontfonck het compliment van den dorps-meijer, etc.

Daer is van wegens de gemeijnte door de weth aen hem aldaer gepresenteert den wijn van eere, den welcken bestont in 3 potflesschen franschan wijn, die sij tot dien eijnde versoght hadden prijsweerdigh te willen overlaeten van den Hr. Provisor, dogh sijn hun die daer naer gratis geschoncken; alsdan is aldaer eenen salvo geschoten met de busschen oft fusiecken en sijn alsoo alle te voet voortsgegaen tot binnen den bascour van het Casteel oft heerl. Huijs; den praelaet aan de voorste brugge genadert sijnde, heeft aldaer een hantsvol of twee kleijne geldt over de arme menschen uijtgeworpen; binnen gecomen sijnde hebben de gilde etc. aldaer hunnen vaendels gewaeijt en 3 salve geschoten en sijn aldaer alle beschoncken, de principaele met wijn en de gemeene der gilde etc. met bruijn bier.

Hier sijn gelogeert geweest 16 persoonen met 8 domestiken en een kockinne.

Des anderen dagh wesende sondagh den 15 mej is den eerw. Heere smorgens ten half 9 wederom op deselve manier als boven alhier uijtgehaelt ende geleijdt naer onse kercke alwaer hij aen den inganck van het kerckhof wirt ingehaelt en het compliment ontfonck van den Hr. Pastor *in habitu et forma processionali* en binnen de kercke geleijdt sijnde wirt aldaer het te Deum gesongen en dadr onder eenen salve geschoten, ten tijde van de hoogmisse heeft den pastor gepredickt maar heeft vergeten naer het offertorium ten offeren te staen, item heeft den arm-meester vergeten met de schale om te gaen.

Naer de hoogh-misse heeft den eerw.heere het venerabel vereert met licht in de kleijne maendelijcke processie rondts over het kerck-hof en naer den dienst is wederom ut ante in volle forma t'hujs geleidt alwaer op de bascourt eenen tripelen salvo is geschoten en aldus sijn de gilden etc. naer de veldels gewaeijt te hebben en van ons gedankt te sijn, in goede order afgetrocken. Naer de middag ten 5 uren is alsdan den Koninckxvogel geschoten tot welcken einde de St. Sebastiaensgilde alleen ten half uren 5 den eerw. Heere alhier in corpore heeft komen afhaelen en den Praelaet heeft aldaer de 3 eerste scheuten van eere geschoten. De St. Sebastiaens gilde heeft tot recompens genoten 3 tonnen goet bruijn bier en de jonghmans 2

ditti tonnen. De St. Sebastiaens gilde heeft van ons gekregen 6 pont buspoeder om te schieten en de compagnie der Jonghmans 4 pont à 17 st. per pont. Den eerw Heere heeft aen de 4 klijn maeghdekens gegeven 2 half croonen. Den eerw. Heere van de kercke t'huijs geleijdt sijnde, heeft voor de voorste brugge van 't Heerlijck Huijs wederom nogh een hantsvol kleijne geldt over de arme menschen uijtgeworpen. Van de vrinden sijnder vele op maendagh naermiddagh vertrocken en den eerw. Heere met de sijne op woendagh voor middagh ten 9 uren. Daer sijn in 't geheel gedroncken 70 potten soo renschen als franschen wijn, een tonne Lovens met ½ tone Hoegaers bier. De kockinne heeft gehadt voor 4 dagen koken 10 gl. 10 st.

Seer swaeren hagelslagh voorgevallen A° 1763, 12 augusti.

Ditto sijn alhier snaghts ontrent den half uren twee, universeel alle de graenen van geheel dit dorp, den vollen oost, ter oorsaeck van de aenhoudende regens nogh ten velde staende, verhagelt door een roote menighte van grouwsaeme hagelsteen, van dewelcke datter vele bijnaer een hinnen eij en de meeste menighte eenen bocquet groot sijnde, ontrent een quartier uers lanck tusschen furieuse blixems en donderslagen, waer door datter verschijde swaere boomen sijn soo uijt den grondt geruckt als in stucken geslagen, soo hier als hier ontrent sijn nedergestort, waer door meest allen de gelasen van ons Huijs naest de westsijde sijn uijtgeslagen, allen de schaliën-daecken seer merckelijck beschadigt, in de hoven allen de vrughten, potaserij etc. totael in stucken geslagen, in de bosschen verschijde sware tacken en meest allen de jonge scheuten der boomen ende ander houtgewas afgeslagen, de jacht van asen, patrijzen, etc. soodanighlijck vernietigt datter langen tijdt niet een levendig herte meer te zien geweest is, onse kercke en toren sijn maer wijnigh beschadigt geweest. Dese hagel buije is begonst van 3 uren boven Brussel, in welcke stadt sij oock eene seer groote schaede heeft veroorsaecht besonderlijck aen St. Goedele kercke en is van daer over ons afgekomen uijtmaeckende eenen langen streeck van ontrent een ure breedt, te weten van tegen Erps en Quarebbe tot aghter de kercke van Campenhout, en is soo voorts langhs henen de hooge Kempen tot boven de stadt van Luijck gepasseert, insgelijckx beschaedigende allen de dorpen en plaetsen daer sij passeerden.

Onsen dorpsmeijer, greffier met sijnen clerck, de schepenen en onsen boschmeijer hebben des ander daghs en de 2 ½ naervolgende dagen, dat is 3 ½ dagen, in twee parteyen vandeijlt sijnde de schaede van geheel ons dorp van stuck tot stuck elck in 't besunder opgenomen en hebben hunne devoiren genoten per dagh, kost en dranck ten hunnen koste:

den dorps-meijer voor 4 dagen gevaceert	16 gl. 0 st.
den Hr. Greffier voor 4 dagen gevaceert	16 gl. 0 st.
den clerck voor 4 dagen . gevaceert	16 gl. 0 st.
de 5 schepenen, elck voor 4 dagen	8 gl. 3 st.
onsen boschmeijer voor 4 dagen gevaceert	nihil.

De opgenome schaede van het geheel dorp per requeste verthoont sijnde aen de Heeren Staeten van Brabant hebben dese wegens ten Comptoire maer afslag op den taux van het subsidie genoten, 526 gl. 0 st. 6 penn. De schaede die onse Abdije hier door in 't particulier heeft geleden wort begroot op salvo justo 3000 guld. alles wel naergerekent. Van den bovens afschrijf van 526 gl 0 st. 6 penn. sijn in de oncosten gebleven 24 gl. 9 st. soo datter maer is overgebleven 285 gl. 1 st. 6 penn. In welcken overschot wij voor ons paert in 't geheel voor afschrijf in de XXe Penn. maer en hebben genoten niet meer als 26 gl. 13 ¾ st. Item heeft den Hr. Greffier genoten voor het opstellen van het wettelijck taxaet der verhagelde vrughten, met copije dijer 92 gl. 0 st. Item voor het maecken en schrijven van 2 requesten met hunne dobbels 7 gl. 4 st. Item voor het maecken van den leijste etc. om te vinden ieders schaede en

quote te samen 25 gl. 0 st. Item voor alles te registreren en het schrijven sijnder specificatie met dobbel, te samen 4 gl. 18 st.

Item voor de segels, het presenteeren der requesten, schrijven van brieven, andere vacatien en divoiren bij hem gedaen, te samen 36 gl. 16 st. Soo dat den Hr. Greffier volgens sijne specificatie en quittantie in 't geheel genoten heeft 181 gl. 18 st. en allen de oncosten hebben in 't geheel beloopen als boven ter somme van 240 gl. 19 st. Memorie.

Nota: sij souden meerdere quijtscheldingen van de Heeren Staten van Brabant verkregen hebben, hadden sij in hunne requeste laten invlooiën den totalen afsagh van 3 XXe penn. etc. die sij bij hunne voorsaeten A^o 1727 voor eene dusdanige verhaegelingē genaedelijck verkregen hadden, waer van den Heere Staete niets en wisten en soo vervolgens sulckx op hunne registers niet konden opsoecken en naersien wat hunne voorsaeten in dit geval gadaen hadden.

A^o 1764 hebben wij bij provisioneel vonnisse van den Souver. Van Brabant, de kercke en thoren van Corbeek over Dijle, die seer vervallen waren, op een nieuw gerestaureert en de spille van den thoren tot aen het steenwerck geheel nieuw gemaect en heeft in alles te saemen aen ons gecost soo van daghueren als matriaelen etc. reets ter somme van 3531 gl. 15 st.

A^o 1765 hebben wij de choor, sacristije en thoren van de kercke van Nederockerseel van buijten geheel gerepareet, met kalck beseth en geheel uijtgalleijt.

A^o 1767, 8 october hebben wij alhier voor onse parochiaele kercke van Nederockerseel becomen de reliquien van de H. Maeght Rosalia door de liberaele gifte van den seer eerw. Heere P. Dens, S.T.L. can. Grad. Artspriester en praesident van 't Seminarium van Mecelen, aen ons besorcht door Rumoldus Laurijs, bediender van het voors. Seminarium. Memorie.

De silvere Reliquere casse cost met het fatsoen en gelasken 16 gl. 3 ¼ st. het welck ick uijt ons depositum tot een vereeringe aen onse kercke betaelt hebben B. De Brijun, *non alienetur*.

A^o 1767 hebben wij bij definitieve vonnisse van den Souverijnen Raede van Brabant de kercke thoren van Corbeek over Dijle nogh naerder ende ten volle in behoerlijcken staet gestelt, en aldaer op den thoren een geheel nieuw bellefroj gestelt, en aen de kercke een geheel nieuwe lijck-poorte gemaect die daer van te voren noijt geweest hadde, als mede de sacristije van den grond af geheel nieuw opgebouwd, verscheijde nieuwe gelaesen in de kercke gestelt etc. etc. en dit alles heeft aen ons boven de groote reparatie die wij aldaer in het jaer 1764 gedaen hadden wederom op een nieuw gecost soo van daghueren als matriaelen etc. ter somme van 2130 gl. 15 ½ st. en A^o 1764 ut supra 3531 gl. 15 st. dus in 't geheel voor memorie 5662 gl. 10 1/2 st.

A^o 1767 in Xber is het groot stuck van St. Stevens in den hoogen autaer schoon gemaect tenn onsen coste, maer is wijnigh schoonder geworden dan alsoo het bedorven is met veel af te wasschen en al te duijster is geschildert, soo dat het noijt meer claerder zal worden.

Ten selven tijde is het groot orgel in de kercke van Nederockerseel oock gecuijst ten coste van de kercke en heeft gecost van cuijsschen en stellen ter somme van 83 gl. 4 st.

A^o 1771 in julio is de geheele kercke van Nederockerseel gewit ten coste der selve kercke, uijtgenomen dat wij voor het witten van de aghter choor als voor een aelmoesse betaelt hebben 11 guldens.

**heer De Vos
WorDt hIer IngehaeLt
aLs heere
Van neDeroCkerseeL**

A° 1772.

Op 29 junii, maendagh wesende den feestdagh der HH. Apostelen Petrus en Paulus, naer de middagh ontrent half ure 7 is alhier solemnelijck ingehaelt den eerw. Heere praelaet Marcellus De Vos als Heere der hooge, middele en leege jurisdictie der parochie en Heerlijckhijt van Nederockerseel en List, door onsen dorpsmeijer, greffier en schepenen, de gilde van St. Sebastiaen in de wapenen, als mede van vele verkleet op sijn Romijns, als grenadiers, 2 loopers etc. met trommels, fluijt, vaendels en speelluijden, aengeleijdt met eenen cornet met den standaert te peert, koninck, capiteijn, alferis en 4 kleijne maeghdekens waer van 2 met stroijssel en 2 met het bovengescheven jaerschrift als oock 2 provostgasten in de wapenen, alle op sijn order post houdende ten halven de groote dreve naer Campenhout, nevens lange Leijnes weijde bosch over de torfsbroeckx beecke als aldaer den eerw. Heere met sijne koetswagen genadert sijnde, ontfonck het compliment van den dorps meijer en de wethouderen hebben hem aldaer gepresenteert den wijn van eere die sij ten dien eijnde elders gesorghd hadden; dan alle de reijtuijgen eerst doorgereden sijnde isser aldaer eenen salvo 2 à 3 geschoten met de fusiecken en sijn so alle te voet in goet orde voortsgegaen met den Heere praelaets vrienden tot aen het kerckhoff alwaer den eerw. Heere praelaet een handtsvol 2 à 3 kleijne geldt heeft over de arme mensschen uijtgeworpen en wirdt aldaer ontmoet van den Heere pastor *in habitu et forma processionali* met wieroock en geweijsd water en is aldus binnen de kercke ingeleijdt tot op het presbyterium en aldaer op een knielbanck geplaeit sijnde wirdt geintoneert den Te Deum, waer onder den heere pastor heeft aghtergelaeten met de patene ten offeren te staen, schoon den eerw. Heer ten dien eijnde eenen dobbelen souvereijn gereet hadde, maer kerck en armen-meester hebben met hunne schaelen omgegaen en den eerw. heere heeft aen elck een ducaet geoffert maer en hebben aen de vrienden geen wit geldt willen wisselen, daer naer heeft den heere pastor de versikels met de collecte gesongen *more solito* waer naer is gesongen den Salve Regina met den Ave Maria en ondertusschen wirdt het bovenschr. jaerschrift gehangen boven de voorpoorte van 't casteel onder het wapen van den abt Simeomo.

Dit alles geeijndicht sijnde, is wederom *ut ante* in volle form geleijdt naer het casteel oft Heerlijck Huijs alwaer den eerw. Heere aen de voorste steene brugge genaedert sijnde weder heeft een handtsvol 2 à 3 kleijne geldt uijtgeworpen. Binnen op den bascour gecomen sijnde, hebben de gilde aldaer hunne vaendels gewaeijt en 3 salve geschoten, sijn aldaer alle beschoncken de mans gilde met 6 potten en de jonghmans compagnie met 4 potten lichten franse wijn en naer aldaer nogh wat geschoten te hebben, sijn eijndelijck in goet ordre afgetrocken.

Boven den antré der saletten stont op den bascour dit jaerschrift:

WILLECoM eerWaerDighsten heer praeLaet

en binnenshuijs boven de deure van de eetplaetse stont:

en gY VrInDekens sYt hler WILLECoM aen tafEL.

daer en is geen vohel geschoten alsoo den hoijwasch op den bemdt in sijnen vollen fleur stont. De mans gilde heeft gehad 2 pionsoms loven bier en 6 ll buspoeder à 18 st. en de jonghmans 2 tonnen loven bier, in geldt 14 gl. 8 st. en voor 4 ll buspoeder à 17 st. 3 penn. De provost-gasten hebben elck gehad 14 st. en den eerw. Heere heeft aen de 4 kleijne maeghdekens te samen een nieuw croon gegeven. Daer is voor griel-geldt in't geheel uijtgeworpen 6 gl. het meijssen van den onderpastoor van Bergh heeft hier helpen koken maer heeft hier niet gelogeert en heeft voor 3 dagen alhier geholpen te hebben, voor drinckgeldt genoten 3 halve

croonen. Den tafeldiender P. Mombaers voor 1 noen, 7 st. drinckgeldt; hier sijn den eerste nacht gelogeert geweest 15 persoonen met 7 domestiken, sonder die van 't Huijs waren, van de vrinden sijn er t'sanderdaghs naer de middagh veel vertrocken en den eerw. Heere met de rest op donderdag smergens ten halff ure 9. Daer sijn in 't geheel gedroncken 58 potten soo roode renschen als franschen wijn en ontrent 1 poinsom Lovens brier.

A° 1773, 14 7ber sijn aen mij B. De Bruijn door toedoen van Sr. Rumoldus Laurijs, vereert van den seer eerw. Heere Praelaet Dens S.T.L. can. grad. artdtsprister en praesident van het artdsbisschoppelijck seminarie van Mechelen, de hier naervolgende H.H. Reliquien alhier op onse huijs-cappelle berustende voor 1, een groot gebeente van den H. Gaudentius, martelaer in stucken gebroken en geapprobeert met de brieve van sijn emminentie Thomas Philippus, cardin. artdsbiss. van Mechelen, In april 1717, los liggende in een houten ongesloten kasken. Item *particulae ex cranio Sti Alexii conf.* gesloten in een wit toegezegelt papier en geapprobeert met den brieve van sijn eminentie als boven, 20 jului 1754. Item *S. Zosomi I, Papae*, geset in een klijn rondt koperen kasken gezegelt en geapprobeert met de brieve van B. De Rudder, prost. van St. Rombaut en vic. gen. der openstaende bischdom van Mechelen, den 14 junii 1759.

Item *S. Amaliae mart.* geset in een klijn ovael koperen kasken met een silveren randeken, gezegelt en geapprobeert met den brieve van sijne exell. Joes Henr. artdsbisschop van Mechelen 14 meert 1761.

Item *ex carne, velo et sindone B. Joannae Franciscae Fremiot, institutricis monialium Visitationes B. Mariae V.* genaemt de Visitantinen A° 1755, 27 feb. is de voors. Reliquie van den H. Alexis in 't Bisdom van Mechelen op een nieuw geapprobeert en ingeset in een nieuw silveren reliqui-kasken voor het welck ick soo voor 't silver als voor 't fatsoen en glaschken te samen in 't geheel uijt mijn depositum betaelt hebbe 12 gl. 1 st. 2 penn. cour. sonder daer voor in 't bischdom iets te moeten betalen. Nota: sijne exell. Joes Henr. artdsbiss. van Mechelen heeft geseght dat hij van gevoelen is dat het cattoen gesopt in 't bloed van den H. Carolus Borromaeus, waer af den approbatie-brief vermeldt aldaer niet en is maer altemael is van de gebeente van den H. Alexis, schoon dat hij eenige besondere parten daer van ter oorsaek van den voors. approbatiebrief op dien naeme oock in de selve bovens. silveren reliqui-kasken heeft doen stellen.

A° 1781.

**t' Is hIer De InhaelInge
Van Den nIeUWen heere
Van neDeroCkerzeel en LIst.**

Op deijnsdagh 2 october voor de middagh ontrent 10 uren is alhier solemneelijck ingehaelt als Heere der hooge, middele en leege jurisdictie van Nederockerzeel en List, onsen eerw. Heere praelaet Guiliemus Franc. Rosa, voor 1 door een compagnie van bij de 40 jonghmans, waer van 25 verkleedt in hoesaeren te peerdt, de welcke den voors. eerw. Heere komende van Loven langhs Quarebbe, aengeleijdt door hunne capiteijn met een hoesaeren-cornet met de wimpel oft standaert voor uijt, bij tijd waren te gemoet gereden tot op den steenwegh van Brussel aen het Swaentien, alwaer sij hem eerst verwillekomt en voorders geconvoieert hebben langhs Quarebbe tot op de limietscheijdinge van Erps ende Nederockerzeel op den veldtwegh het bogaert-veldt (bij n° in onse caerte fig. 159) alwaer hem waren afwaghtende onsen dorps meijer en wethouderen met de gilde van St. Sebastiaen in corpore en alle in de wapens met hunnen capiteijn, alpheris en Koninck als oock 2 klijn maeghdekens met stroijsel, 4 speel-luijden, trommels en fluit waer bij nogh eenige verkleedt als grenadiers, 2 bijldragers, 2 loopers en 5 spagniaers waer van 2 droegen het bovens. jaerschrift en 2 provostgasten in de wapens, alle aldaer ter plaetse op sijn order post houdende

tot dat den eerw. Heere door de compagnie hoesaeren geaccompagneert, aldaer het compliment van onsen dorps-meijer en schepenen, dan de koetse eerst doorgereden sijnde, isser aldaer eenen salvo geschoten uijt de fusiecken en den geheelen treijn in goet order onder het luiden van de grootre klock en het spelen van den beijaert voortsgemarcheert tot aen het kerckhof alwaer den eerw. Heere Praelaet deed een handtsvol oft 3 klijne geldt uijtwerpen over de arme menschen en wirdt aldaer ontmoet ende gecomplimenteert van onsen Heere pastor *in habitu et forma processionali* ende aldus binnen de kercke geleijdt tot op het presbyterium, wirdt door den heere pastor geintoneertden Te Deum, waer onder de kercke en armeesters met hunne schaelen hebben omgegaen sonder dat iemant eenigh wit geldt te hebben willen wisselen ende den eerw. heeft in elcke schael een ducaet geoffert, daer naer heeft den heere pastor de versikels met de collecten en heeft met de patene ten offeren gestaen ende den Heer praelaet heeft hem eenen gouden Louis geoffert, ick een placquet en naer mij alle de genoode, elck volgens geliefte; daer naer heeft den Hr. Pastor het geweydt water aen den Heere praelaet gepresenteert en voorst over het volck geheel de kerck door geworpen en eijdelijck den Heere praelaet uijtgeleijdt naer sijn pastoreel huijs alwaer naer een weijnigh vertoeft en eenige verfrissingen genoten te hebben, is den eerw. Heere wederom in volle forma als voren geleijdt langhs de peperstrate, den smits messingh, over het dwaesveldt naer sijn casteel oft Heerlijck Huijs alwaer den eerw. Heere genadert sijnde, wederom een handtsvol 2 oft 3 klijn geldt heeft doen uijtwerpen. Binnen op den bascourt gecomen sijnde, vindt men de compagnie hoesaeren aldaer van wederkanten den antré van het Huijs in goet order geposteert en naer aldaer 3 salvos geschoten te hebben heeft de gilde van St. Sebastiaen tweemaal het vaendel gewaeijt en sijn aldaer altermaal beschoncken met 6 potten seer goeden franschen Cottouw-wijn en naer nogh eenige poosen geschoten te hebben, sijn eijdelijck alle in goed order afgetrocken naer hunne respective teir-plaetsen en het bovenst. jaerschrift is gehangen boven de voorpoorte van 't Casteel onderf het wapen van den abt Simeomo en is des anderen daghs afgedaen en tot eeuwiger memorie opgehangen in de jonghmans teirkamer bij onsen koster. Boven den antred der saletten op den bascour stont dit jaerschrift:

**profICIat MYn eerWeIrdIgstn heere
In U heerLYCK hUYs**

De mans gilde heeft genoten 2 tonnen van oons out bruijn bier en een tonne gl. Lovens bier, in geldt 7 gl. 2st. 2 penn. en voor 6 ll buspoeder à 18 st. in geldt 5 gl. 8 st. en de jonghmans voor 2 tonnen Lovens bier, in geldt 14 gl. 5 st. en voor 4 ll buspoeder à 18 st. in geldt 3 gl. 12 st. De 2 provostgasten hebben elck gehad voor drinckgelt 17 ½ st. den boschmeijer 14 st. onsen hovenier 14 st. Daer is voor grabbel-geldt in 't geheel uijtgeworpen 6gl. 6 st. den eerw. Heere heeft aen de 2 klijne stroijsel maeghdekens te samen een half nieuw croon gegeven en oock soo veel aen de 2 spagniaerts die het jaerschrift droegen.

Onse dienstboden hebben elck een nieuw croon voor drinckgeldt gehadt en Jenneken het meijsen van den heere pastor van Buecken, voor 2 dagen helpen koocken, 1 nieuwen ducaton. Hier sijn smiddaghs aen tafel geweest 23 persoonen waer onder den eerw. Heere N.J. Moras, praelaet van Grimbergen en den Raetsheer uijt onse refugie tot Brussel, mijn Heer Van Dorsselaer, en 's naghts sijn alhier maer gemogeert geweest 7 heeren en 4 domestiken, met het meijsen van Buecken, sonder die hier wonen.

Onsen eerw. Heere praelaet is des anderen daghs ten 9 uren voor middagh vertrocken met ellen de vrinden. Daer sijn in 't geheel gedroncken 45 potten soo rooden, renschen als franschen wijn en ontrent 1 tonne Loven bier etc.

Einde.

heemkring CAMPENHOLT

heemkring CAMPENHOLT